

NÉVKÖNYV

AZ

ERDÉLYI EV. REF. ANYASZENTEGYHÁZ

S Z Á M Á R A

1875.

TIZENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁRTT.

NYOM. STEIN J. M. K. EGYET. NYOMD. A REF. TANODA BETŰIVEL

1874.

Rövidítések.

a. e. = anyaegyház.	ny. l. = nyugalmazott lelkész.
l. e. = léányegyház.	t. = tanító.
l. sz. = lelkek száma.	f. t. = fitanító.
t. k. = tanköteles.	l. t. = léánytanító.
t. sz. = tanulók száma.	s. t. = segédtanító.
l. = lelkész.	ny. t. = nyugalmazott tanító.
s. l. = segédlelkész.	u. p. = utolsó posta.

Az erdélyi ev. ref. egyházakban, kevés kivétellel, az iskolatanítók énekvezetők is.

Hol az u. p. nincs kitéve, helyben van postaállomás.

A szilágy-szolnoki ev ref. egyházmegye

T Ö R T É N E T E.

Érmelléki egyházak.

Közli **Biró Károly.**

(Folytatás.)

Mielőtt az ugynevezett érmelléki egyházak történeti rövid ismertetését folytatnók, kötelességünknek tartjuk a tasnád-szarvadi egyháznak mult évi névkönyvben foglalt történetéhez pótlásul a következőket csatolni:

hogy a tasnád-szarvadi ref. egyház is egyike volt azon kevés egyházaknak, melyeket a 16-ik század vége felé e vidéken is erőt vevő unitarismus habár kevés időre is meghódított, világosan következtethető maig is meglévő egyik harangjának ezen határozottan unitárius szellemű feliratából: „soli Deo gloria“; de hogy mennyi ideig tartotta meg ez egyház ezen vallásos nézetét s mikor vette be határozottan a kalvin értelme szerint reformált vallást, azt adatok hiánya miatt meg nem határozhatjuk.

A papi lak 1871-ben épült, különösen a hosszabb életre méltó Kovács Gusztáv lelkész kezdeményezése és buzgólkodása folytán.

Az iskola és tanítólak mult 1873-ik évi novemberben roszakarató gyújtás következtében leégvén, a tűzbiztosítás által nyert kártérítési összeg, és a szilágy-szolnoki ev. ref. egyházmegye közgyűlésének azon hálás elismerést érdemlő határozata folytán, mely szerint az időközben megüresült papi állomásra választandó új lelkész által az özvegy-árvai pénztár részére fizetni kellett felpapi fizetést az egyháznak iskolája felépítésére adományozta, a hívek buzgólkodása mellett már ke-

vés hijján teljesen készen áll a diszes és czélszerű új iskola és tanítói lak.

A lelkész fizetése hivatalos felszámítás szerint 395 frt o. é., de a melyet a jelenleg folyó tagosítás alkalmával a nagyobb birtokosság által adandó földbirtok (32 hold) haszonélvezete jelentékenyen megjavít.

Magtár 61 köből búza.

Bortár 300 icze.

Ezen kívül van az egyháznak 9 belső telke, melyek haszonbérbe advák.

Ezeknek pótló megjegyzése után folytassuk az érmelléki egyházak történetét; következik:

III. Szakácsi.

A jelenleg 900-nál több lelket számláló népes és életerős szakácsi egyház is egyike e vidék legrégibb reformált anya-egyházainak, de hogy éppen melyik évben és minő viszonyok között fogadta el a megtisztított vallást, azt mint legtöbb egyházainknál, úgy itt is adatok hiánya miatt meghatározni hozzávetőleg sem lehet.

Régi s talán a reformatióval egyidős temploma a falun kívül egy domboldalban állott, azonban a 17-ik század végén nagyon hihetőleg a Nagyvárad alól e vidék elpusztítására küldött tatárok által felégettetvén és leromboltatván, úgy állott ott romjaiban elhagyottan egész a jelen század elejéig, a midőn ez előtt mintegy 50 évvel, az elpusztult templom helyét egyik szakácsi lakos megvén a templom fundamentomának tégláiból magának lakóházat épített.

A jelenlegi templom 1760-ban épült az egyház fő pátronusa Bölöni Sándor és neje Török Krisztina segélyük és buzgólkodásuk következtében, a mint ezt a templom falán s ugyancsak a templomban látható következő feliratok bizonyítják:

„Altare sinceri cordis in quo. spect. ac gros: D. ALEXAND. BÖLÖNI, de Ead: haer: in Kemer I. Cottus Szolnok mediocr: ord: V: Comes et Consorts ejus CHRISTINA TÖRÖK Fundatores unacum ECCLESIA REFOR: SZA-

KACSIENSIS litant Templumque hoc = DEI. Teropt: maxim: auxilio clementique Reginae MARIAE THERESIAE indultu Annis ab hinc tribus ex fundamento erigi coeptum: tandem anno 1760 die 9-a Novembris S: S: Trinitati et individuae unitati dicant dedicant et in perpetuum custodiendum conservandum de voto corde commendant."

Ezek szerint az új templom nevezett Bölöni Sándor és neje Török Krisztina buzgólkodásuk és tetemes anyagi segélyezésük mellett elkészülvén, az egyház halálából megengedte, hogy a nevezett buzgó lelkű pátronus családja számára a templom alá kriptát építhessen, s ezen kriptába temetkezik máig is a Bölöni család.

Az így felépült templom azonban a béke és nyugalmas hazai viszonyok folytán felszaporodott hívek befogadására szűk lévén, 1833-ban egy szárny épülettel megtoldott.

[1836-ban a község nagy részét elhamvasztó tűzvész az egyháznak is tetemes kárt okozott, mert mind papi lakja, mind iskolája és tanítói lakja elégett, bele égvén a papi lakba az egyháznak sok becses, s az egyház történetét illetőleg érdekes okmányai, és maga az anyakönyv is csak alig volt megmenthető. Azonban a hívek buzgósága csak hamar mindkét elégett épületet felépíté.

A szakácsii egyház lelkészeinek névsora következő:

1768—1775 Örsi István.

1775—1779 Örsi István.

1779-ben 4 hónapig Bethleni János.

1779—1780 Kassai György.

1780—1791 Örsi István ismét.

1791—1800 Bajomi János.

1800—1803 Sallai János.

1803—1820 Keresztes Mihály esperes.

1820—1826 Bene Mihály.

1826—1854 Szaklányi Dániel.

1854—1856 Pataki Károly segéd pap.

1856—1866 Benedek Pál.

1866-tól Szentkirályi László.

Urasztali készletei közül megemlitendők:

a) a régibb aranyozott ezüst borosztó pohár, ezen felirattal: „1682-ben Görgei György a szakácsiecclesianak.“

b) Egy abrosz ezen felirattal: „Nagy Sára adta Eezer 7 száz 10 hatban.“

c) Keresztelő pohár: készíttette 1750-ben Bölöni Sándor és Török Susánna.

Van az egyháznak két harangja, az egyik régi, melynek törtbetűjű feliratából csak enynyi olvasható tisztán „Ora pro nobis“; a másik 1851-ben öntetett azon harang helyébe, mely 1848-ban a honvédelmi magyar kormánynak ágyuöntés végett ajándékozott oda.

Az egyház vagyona 15 hold föld, egy száraz malom.

Magtár 60 köből.

1872-ben eddigi vegyes iskolája mellé egy leány iskolát állított az egyház, melyre alapul szolgál a község által e célra az egyháznak ajándékozott 2000 forint értékű államkölcson.

Legrégibb anyakönyve 1786-ban kezdődik.

IV. Ákos.

Ákos már a reformáció előtt is jelentékeny, eredetét az Árpádok korában nyert, és nagyszámunemes családok által lakott községe volt Középszolnok vármegyének, hol ezen megye gyakran tartotta is gyűléseit; így például az Ákoson 1629. aug. 30-án tartott megyei közgyűlésen hirdettetett ki a nagy emlékü Bethlen Gábornak 1629 július 13-ikáról keltezett azon diplomája, melynek erejénél fogva a szilágyi tractus papjai s azoknak mindkét nemen levő gyermekei a valóságos és kétségtelen nemesek közé felvétettek.

Hogy a megtisztított vallást mindjárt a reformációnak e vidéken kezdődő terjedése alkalmával bevette, azt habár positiv történeti ténynyel nem igazolhatjuk is, még is kétségtelennek kell tartanunk, mert fel sem lehet tenni, hogy a Béltektől, tehát a nagy buzgóságu reformator Boldi Sebestyén és Erdődről a Drágfi Gáspár és Kopácsi István lakó

helyeiktől alig pár órányi távolságra fekvő tiszta magyar ajku Ákos ezek fellépésök, hódító befolyásuk előtt szűkkeblűleg elzárkozhatott volna, de ezen kívül maga azon tény, hogy a 15-dik században épült monumentalis gothstylu kéttornyu gyönyörű temploma nem csak jelenleg is a reformált egyház birtokában van, de emlékezetet haladó idők óta is mindig a reformátusoké volt, tisztán mutatja, hogy a ma is alig néhány kivétellel tisztán magyar ajku és ref. vallásu Ákos, Tasnáddal csaknem egyidőben vette be a reformált vallást.

A mi ezen egyház XVI. XVII. XVIII. századbeli életét illeti, arról csak nagyon kevés adat áll rendelkezésünkre, annyit azonban biztosan állíthatunk, hogy mindazon szomorú pusztítások, rablóbandajáratok, melyek e vidéken az említett három század alatt csaknem folytonosan dühöngtek, a melyeket Tasnád leírásában részletesen ismertettünk is, Ákos és a többi e vidékbeli ref. egyház felett is ép oly pusztítólag és rabolólag vonultak keresztül, mint a központot képező Tasnád felett.

Hogy nevezetesen Ákos már a XVII-dik század elején is sok szenvedésen ment keresztül, a melyek alatt temploma is elpusztíttatván, csak 1642-ben épülhetett fel újonnan, de a mely ujonnan felépülést ismét a legsiralmasabb és csaknem 90 évig tartó gyász és pusztítás követett, ennek bizonyosságául idézzük a következő verset, mely 1789. az akkori pap Szentesi Keresztes Mihály által az egyház egyik jegyzőkönyvébe íratott s a hol ma is olvasható:

- „Sokrendbeli gyászos pusztulási után
 „Ezerhatszáz-negyvenkettődikben osztán
 „Vidulást — mint phoenix hamvából ujlván —
 „Vett vala e ház is, régi gyásza mulván,
 „De jaj gonosz pogány ezt miként boszulá,
 „Bosszuságát tűz által rajta ottan állá,
 „Kilencz tizes számig e ház is gyászolá
 „Szörnyű jajját 's kik közt ujlását várá:
 „Im az ezerhatszáz harminczkettődikben
 „Török János és Papp Kata Istenekben
 „Bizván nagy örömmel a gyászt ők is félben
 „Szakaszták s e tornyot újíták csak ketten.

Igy tehát egy kegyes házaspár buzgólkodása folytán a 90 évig fedetlenül és elhagyottan álló templom és tornyai végre 1732-ben fedél alá kerülvén, kijavítottak.

1853-ban a torony elavult fedélzete megújított, újra zsendelyezett és mindenik torony 90 font nehézségű gombbal ékesített. 1867-ben ugyanez történt a templom avult fedélzetével is, azonban még kívül belől meszelést takarítást vár ma is, a mit ezen építészeti tekintetben is nevezetes mű az egyház tagjaitól méltán meg is érdemelne. Tornyai közül az egyik üresen áll, a másikban van két harang.

Az egyház lelkészeinek névsora a mint az 1701-ik éven kezdődőleg egyik jegyzőkönyven feljegyezve található a következő:

1. Körtvélyesi János.
2. Szombati Pál.
3. Nagyari Márton.
4. Pataki János.
5. Bánpataki János.
6. Enyedi András.
7. Pesti Mihály.
8. Szentpéteri György.
9. Göde Ferencz.
10. Szathmári János.
11. Ötvös Harsányi István.
12. Losonczi János.
13. Makódi Mihály 1763—1773 esperes.
14. Szentesi Keresztes Mihály 1773—1791 esperes.
15. Heczei Pál 1791—1794 esperes.
16. Pávai István 1794—1809.
17. Sepsiköröspataki Költő László 1809—1827.
18. Beke László 1827—1832.
19. Bányai István 1832—1833 segéd pap.
20. Szél György 1833—1834.
21. S.-köröspataki Költő László 1834—1846.
22. Kelemen András 1847-től —

Urasztali kőszíletei legnagyobb részt a XVIII-ik századból valók; legértékesebb:

1) Egy aranyozott ezüst borosztó pohár, szép mivű cziráddákkal felírás nélkül.

2) Egy czin kanna következő felirattal: „Anno Domini 1710 die 22 X-bris — átkozott légyen a ki eltulajdonítja az urasztalától. Én Szekeresi Nagy István az ákosí szent ekklezsíának adtam.“

3) Másik czin kanná, felírva rá „Én Szomádi István az Ákosí ekklezsíának adtam 1714 Febr. 26.“

4) Egy terítón ilyen felirat: „Anno Domini 1711 die 23 máj. Sipos Jánosné, Selymes Ilona adta az ákosí ecclesia, hogy használja Isten dicsőségére.“

5) Egy terítón arany fonállal himezve, a következő felirat: „Ts. Ns. Nagy Böl. Bölöni Gáspár Ts. Ns. Telegdi Csanádi Anna 1778 eta 26 Jul.“

6) Ismét egy terítón ilyen felirat: „Ns. Körendi Nagy Sándorné Ns. M. Veres Juliánna az anyaszentegyház iránt való szeretetből M. V. F. 1829.“

Van két harang következő feliratokkal:

1) A nagyobb harangon: „Az ákosí reformata sz. ekklezsia öntette — maga költségén 1800 öntött engem Lázár János Tasnádi harangöntő.“

2. A kisebbben: „Az ákosí reformata sz. ekklezsia maga költségén öntette Anno 1800“; fennebb az oldalon „öntette volt 1742-ben Veres Mihály feleség. Veres Katával 120 frt volt“; ismét más helyen „Füdit me Johannes Lázár.“

Papilak s különösen az iskola régi elavult épületek melyeknek felépítésökre az egyház kirovást készített.

Az egyház fekvőségei 29 hold 960 öl szántó, 10 hold 1070 öl kaszáló, 5 hold 260 öl terméketlen; ezen fekvőségekből a pap használ 22 hold 760 ölet, a tanító 3 hold 480 ölet.

Tőke pénze 928 frt 50 kr o. é.

Anyakönyvei 1769-bön kezdődnek, jegyzőkönyvei 1740-ben. Érdekes a jegyzőkönyvben egy 1772-ben hozott határozat az ur asztalához járulás rende felett.

V. Kraszna-Mihályfalva.

Tösgyökeres magyar község, régi virágzó anyaegyház. A megtisztított vallás tudományt e vidékbeli több egyházakkal együtt korán bevette ugyan, azonban adatunk a kraszna-mihályfalvi egyházat illetőleg csak 1624-ről van, a menyinyiben maig is meglévő borosztó kelyhén ezen felirat áll: „En Mihályfalvi Nagy Mihály csináltattam egy poharat Istennek tiszt. a templom hasz. 1624.“

Korábbi történetei, mint szintén elpusztíttatása és viszontagságai, melyeknek pedig a vidékbeli többi egyházakkal együtt ezen egyház is kétségtelenül ki volt téve a mult századok vihariban, adatok hiánya miatt ki nem mutathatók; azonban habár nem tudunk is megragadó jeleneteket, fontos történeti mozzanatokat felmutatni a kraszna-mihályfalvi egyház multjából, de van annak legközelebbi időszakában egy oly felemelő jelenet, mai anyagisághoz ragaszkodó korunkból anynyira kiemelkedő történet, melyet mint a vallásos buzgóság, a fellelkesült tetterős akarat és az egyház és ennek ügyei iránti szokatlan mérvű áldozatkészség fényes példáját nagy lelki örömmel szemléltet minden a Krisztu anyaszentegyházának felvirágzását körülhordozó protestáns.

Ugyanis 1862 septemb. 22-ikén estve tűz ütött ki a községben, mely a dühöngő szél által élesztve több magán lakokkal együtt az Isten házát is tökéletesen elhamvasztá. Az alig 559 lelket számláló egyház tagjai öszszegyültek, hogy romba dőlt templomuk felépítésén tanácskozzanak; csak levertség és elcsüggedés ült a templom nélkül maradt kr.-mihályfalviak arczain, mert hiszen egy új templomnak felépítése a különben sem kedvező időjárás mellett oly nagy tehernek látszott előttük, melynek elhordozására képtelennek hitték magukat; ezen általános levertség és elcsüggedés közepette jelent meg közöttük Bereczky György kr.-mihályfalvi földbirtokos és főgondnok, ki egyszersmind a sz.-szolnoki egyházmegyének is tevékeny lelkes gondnoka, evangéliumi lelkesültség szülte buzgó szavai, fellelkesítő példaadása által oda hangolá az egyházközség áldozatkészségét, hogy egyhangulag határozattá lőn, miszerint

1863-ik évtől kezdve mindaddig, míg e templom felépül, minden gazda kivétel nélkül a templom felépítésére fogja oda adni összes termésének huszad részét; és a fellelkészült kr.-mihályfalviak ezt az ösök áldozatkészsége mellett bátran helyet foglalhatók önroval, nem csak megigérték, hanem valósággal mindig meg is adták; ezzel és így lőn lehetséges aztán az, hogy a templom alapzata 1863 septbr 23-án, tehát az égés után egy évre ünnepélyesen letétetett, maga a templom és torony pedig — mely — jelen teljes elkészültségében külső csin, belső czélszerű elrendezés és szilárdság tekintetében ritkítja párját a vidéken, disze és méltó büszkesége az egyháznak — 1868. év folyamán annyira elkészült, hogy benne az isteni tisztelet ugyanazon év december 13-án megkezdethetett; majd a még hátra levő építkezések is befejeztetvén és 900 o. é. forinton szerzett diszes új orgona is benne felállítatván, 1870 aug. 21-én nagy számu vidéki és helybeli közönség jelenlétében, főtisztelendő és méltóságos püspök Nagy Péter ur által ünnepélyesen felszenteltetett, ki szokott megragadó ékesszóllásával nem csak elmondá az öröm és lelkesültség két könyecseppjét, de azt mindnyájunk szemébe valósággal oda is varázsolá.

E templom a gyalog és szekeres napszámokon kívül, melyeket a hivek természetben és oly készséggel teljesítettek, hogy a munkásokban soha fogyatkozás nem volt, került 16,800 o. é. forint kész pénzbe, és ez ily kicsiny községhez mérten oly nagyszerű áldozatnak forrása nem más volt, mint a protestáns egyház örök értékű élőtökéje, a vallásos nép áldozatkészsége, mely egyes buzgó egyháztagok jó példája által lelkesítve, minden idegen segély és igénybevehető tőke nélkül hozta létre a valódi protestáns áldozatkész buzgóság e megható emlékét.

A nagyszerű szép templom felépítését a fentebb említett önroval megadásán kívül jelentékenyebb áldozataik által segíték elő a következők:

Néhai T. Tóth József 300 o. é. frttal, ki ezen kívül az iskola számára is 4 hold földet adott.

Néhai Marosi László és testvére néhai Osváth Györgyné született Marosi Anna Pesten öntetett összhangzatos három haranggal és a főbejáratot díszítő veres márvány ajtófelekkel.

Bereczky György kr.-mihályfalvi fő és e. m. algonoknak 60 ezer kész tóglával és 900 o. e. forinttal; ugyan ő az iskola számára 3 hold földet adott.

Azonban a templom felépítésével még nem volt bevégezve az áldozatok sora, még hátra volt a papi lak és iskola felépítése, és az a nép, mely már is oly sokat áldozott, természetnek huszadát még tovább is egész 1875-ik évig ismét oda ajánlá és adá a fentebbi czélra.

Ime ily bámulatos eredményt képes felmutatni az erős akarat, vallásos lelkesültség és az előjárók jó példája s tapasztatos bánásmódja,

Valóban e megható tény lerajzolását mi sem zárhatnók be méltóbban, mint ha főtisztelendő püspökünk szavaival azt kívánjuk Kr.-Mihályfalva áldozatkész népének, hogy *„az Urháza iránt tanusított buzgó szerelmök hozza meg lelki testi áldásait, hogy miként új templomuk tornya meszsi ellátszik a rónán, úgy az ő kegyességöknek, isteni félelmöknek jó híre legyen ismeretes a vidéken, de legyen ismeretes annak szemében is, ki irgalmasságot cselekszik az ötet félökkel ezeriziglen.*

Megemlítjük még, hogy a papi lak és iskola felépítésére begyűlt termény árából, akkor midőn hozzánk az egyházra vonatkozó adatok beküldettek, 1884 forint 99 kr készpénze volt az egyháznak.

Lelkészek névsora következő:

1. Kardszagi Antal Izsák 1762-ig.
2. Szebeni András 1763—1771.
3. Ujvárosi János 1771—1781.
4. Hajdu János 1781—1785.
5. Kovács Imre 1785—1802.
6. Bajomi János 1802—1810.
7. Naszályi János 1810—1813.
8. Obiskuti Ferencz 1813—1834.
9. Fekete József 1834—1841.
10. Regeczi Nagy Pál 1841—1844.
11. Költő László 1844-től.

Ezen egyház is egyike azon érmelléki egyháznak, melyeknek a nagy nevű Bethlen Gábor a fejedelmi dízma egy

részét papjai fizetéséül oda ajándékozta, a melynek a valósított tőke utáni kamatját a jelenlegi pap is élvezi.

VI. Kraszna-Czégény.

Ezen kisdud anya-egyház fekszik a Kraszna folyó bal-partján Kr.-Mihályfalvához északra alig félóra járásnyira.

Góth stylu temploma egyike a legrégibbeknek az érmeleki egyházak templomai között, azonban hogy mikor épült s maga az egyház is mikor alakult, vagy tért át a reformált vallásra, arról semmi bizonyost nem mondhatunk; hogy azonban a XVII-ik század elején már virágzó ref. egyház létezett Kr.-Czégénybén, azt bizonyítja azon történeti tény, mely szerint a kr.-czégényi papok részére is oda ajándékozta Bethlen Gábor a fejedelmi dízma egy részét. Ugyanezen század végén és a következő XVIII. század elején a vidéken dúló hadjáratok több egyházakkal együtt Kr.-Czégényt is végpusztulásra juttatták ugyanynyira, hogy (Lampe azon egyházak között említi Czégényt a melyek „Török és tatár pusztításoknak kitétetve, népességöktől megfosztatva, teljes elpusztultságra jutottak.“

Azonban kedvezőbb idő fordultával ismét megnépesedett a hely, életre ébredt az egyház is, habár oly életerős és virágzó, mint a pusztítás előtt volt, többé nem lehetett is. |

Fusztában álló romladozó templomának falait, mint ez a legrégibb jegyzőkönyvben foglalt adatokból kitetszik, 1769-ben építették fel.

Majd készen lévén a templom kívül, azt belől is felszerelte, a menyinyiben 1779-ben székeket, menyinyezetes prédikáló széket, koronát készített és harangot is öntet.

Ez egyház népességi tekintetben még ezen időkben is szegény volt, mert jegyzőkönyvi adatok szerint 1804. Febr. 7-én felszámláltatván a Ns. ref. ecclesiá nagytól fogva a kicsinyig, találtatott benne 138 lélek, kik közül a bérfizetők száma 22 volt, és ez évtől kezdve, mind a lélekszám, mind a bérfizetők száma folytonosan apadt anynyira, hogy ma 67 lélek és csak 8 bérfizető van és ezen

körülmény okozza azt, hogy ezen egyház mely eleitől fogva anyaegyház volt egész 1864-ig, ez időtől kezdve lelkészt a kevés fizetésre nem nyerhetvén, anyaegyház czime mellett is csak levitai-lelkész tanítói-állomás.

Ezen egyház papjai a jegyzőkönyvi adatok nyomán a következők voltak:

1. Cengeri István 1777—1783.
2. Porcsalmi József 1783—1784.
3. Telegdi János 1784—1787.
4. Porcsalmi József 1787—1790.
5. Madarasi Péter 1790—1791.
6. Örsi István 1791—1793.
7. Lukács Ferencz 1793—1796.
8. Bátorkeszi Fekete József 1796—1798.
9. Vásárhelyi József 1798—1802.
10. Baranyi László 1802—1803.
11. Viski György 1803—1804.
12. Porcsalmi József 1804—1806, 3-ad izben.
13. Vásárhelyi József 1806—1809, 2-od izben.
14. Kónya György 1809—1811.
15. Téglási János 1811—1815.
16. Bajomi János 1815—1818.
17. Lakó János 1818—1821.
18. Téglási János 1821—1823, 2-od izben.
19. Cseh Mózes 1823—1828.
20. Gál Zsigmond 1828—1829.
21. Dombi Sámuel 1829—1833
22. Kellemesi Lakatos János 1833—1835.
23. Filep Mihály 1835—1836.
24. Csányi Dániel 1836—1839.
25. Gidai János 1839—1845.
26. Nagy Elek 1845—1847.
27. Széles Imre 1847—1853 levita.
28. Fekete János 1853—1857.
29. Pataki Sándor 1857—1864.

Ez időtől kezdve Költő László kr.-mihályfalvi lelkész be-
szolgálása mellett leviták:

1864—1866-ig Marosi József.

1866—1869-ig Kolumbán Sándor.

1869-től Kómann József.

Temploma csaknem fedél nélkül van s pár év múlva használatatlanná válhatik.

Van két szép összhangzatos harangja, mindkettő a jelen században öntetett.

Urasztali készletei között értékes 2 darab borosztó ezüst pohár, melyek kimélésre méltó régiségek, de hogy ki által s mikor adományoztattak, feliratok hiányában, meg nem mondható.

Vagyoni állása a következő:

Van két belső telke, mind kettőn meglehetősen jó karban tartott épületek, ezek közül az egyikben a lévita lakik, a másik haszonbérbe szokott adatni.

Külsőségben van 30 hold szántó és kaszálója melyek közül 18 hold a lévita használatában van.

Papi és tanítói fizetés együtt, bele számítva a dézma kárpótlási 124 forint kamatot is, 250 vagy legfeljebb 300 frtra tehető.

Legrégibb anyakönyve, 1783-ban kezdődik.

VII. Ér-Szentkirály.

Az ér-szentkirályi ref. egyház multjáról csak annyit tudunk, hogy a XVII-ik század elején már létezett mint reformált anyaegyház, minek bizonyossága az, hogy Ér-Szentkirály is megnyerte Bethlen Gábertől papjai fizetéseül a fejedelmi dézma egy részét. Hogy a XVII. század folyamában, különösen ennek végén és a XVIII. század elején, ezen egyház is sokat szenvedhetett többi társaival együtt az e vidéken pusztító és romboló török- és tatár csordáktól, és hogy e szenvedései, sőt talán elpusztíttatásai után ezen egyház is csak a XVIII-dik század közepe táján erősödhetett meg ismét, ez nagyon hihető, de kétségtelen adatok hiányában, ki nem mutatható.

Ez egyház történetét illetőleg, még a legújabb időből is igen kevés adattal rendelkezünk. A templom menynyezetén látható felírás mutatja, hogy a templom renováltatott

és a menyegyzet készült 1844-ben az ér-szentkirályi ref. nemes szentegyház költségén, Kaizler Ádám fő- és Somtői János algonodnokságukban.

A torony tetőzete és bádgozása készült 1728-ban, kiujtattatott 1832-ben, ismét megujtattatott 1868-ban.

A szószerk zöld és piros posztóval behuzatott 1873. m. kir. zilahi törvényszéki elnök nagyságos Kaizler Imre ur ajándékából.

1869-ben a tagosítás bevégeztetvén az ér-szentkirályi határon, a ref. iskola részére a következő buzgó lelkű egyháztagok ajándékoztak földbirtokot, u. m.

T. Veres László 1000 □öl,

T. Szentkirályi László 600 □öl,

T. Szentkirályi Adolf örökösei 300 □öl,

T. Balácsi József és társai 600 □öl,

T. Szentkirályi Imre és László 200 □öl,

T. Kaizler Ignác 400 □öl,

Gróf Degenfeld Pál 4 hold,

T. Losonczy József 800 □öl,

T. Szunyogh István 250 „

T. Török Katalin 250 „

T. Szunyoghi Sámuelné 600 □öl,

B. Wesselényi Ferencz 1 hold,

Nagys. Kaizler Imre 80 o. é. forintot, mint két köblös földnek pénzértékét.

[Az ér-szentkirályi egyház népessége a múlt század végén, valamint a jelen elején is 7—800 lélek között volt, jelenleg pedig csak 600; fájdalom, hogy ezen elcsüggesztő apadását ref. hiteinknek kivétel nélkül, minden egyházainkban constatálhatjuk, és fő okául az aránytalanul nagy mérvű halálozást kell tartanunk.

Ez egyház lelkészeinek névsora következő:

1. Makódi Mihály, 1767—1788.

2. Hajdu János, 1788—1797.

3. Csák Sámuel, 1797—1800.

4. Kovács Imre, 1800—1829.

5. Bod Péter, 1829—1843.

6. Szöllősi József, 1843—1847.

7. Pataki Sándor, 1847—1856.

8. Makrai János, 1856—1866.

9. Kovács Károly, 1866-tól.

Clenodiumai legnagyobb részt a mult századból valók, említést érdemelnek :

1. Egy aranyozott ezüst borosztó pohár 1622-ből;

2. egy kék porcellán 5 kupás kanna 1729-ből.

Asztalterítői és abroszai oly régiek, hogy a rajtok levő ki-varrott felirat alig olvasható; ajándékozásuk ideje 1695—1761.

Ujabban ajándékoztak :

Tiszt. Makrai János úr 1861. egy virágos szőrabroszt az úrasztalára.

Tiszt. Kovács Károly szintén az urasztalára egy kék virágú selyem kendőt 1871-ben.

T. Kaizler László úr szintén arra egy piros virágú selyem kendőt 1871-ben.

Van szép hangu két harangja; a nagyobbik következő felírással : „*Az ér-szentkirályi ref. nemes szent ecclesia a maga költségén öntette 1832-ben.* A kisebbiken : „*Az ér-szentkirályi reformáta szt. ecclesia a maga költségén öntette 1848-ban*“.

Az ér-szentkirályi ref. egyház fekvősége :

33 hold és 13 □öl.

Tőkepénze 1100 frt o. é.

Legrégibb anyakönyve 1767-ben kezdődik.

VIII. ÉR-MINDSZENT.

Az ér-mindszenti ref. egyház alakulását illetőleg azt mondja a száaj-hagyomány, hogy a mostani róm. kath. templomot hosszu időn keresztül a reformátusok birták, akkor, mikor az egész falu református volt, de a mult század közepe táján a megkevesedett számú reformátusoktól az a róm. katolikusok által elvétellett. Ezen száaj-hagyomány hitelességét bizonyítja azon történeti értékű feljegyzés, mely a nagy-váradí róm. kath. püspöki megye 1871-dik évi névtárában Mindszent után van

téve a következőkben: „*Ér-Mindszent antiqua parochia, mentio ejus habetur in urbario Fiscali privilegiatum oppidum Zilah concernente de anno 1650. Desiit post eundem annum. Restaurata anno 1753.* (Lásd Schematismus venerabilis cleri Dioecesis magni-varadiensis pro anno Domini MDCCCLXXI. pag. 115.)

Ezek szerint tehát világos, hogy Ér-Mindszenten a ref. egyház csak a XVII. század második felében alakult meg véglegesen, a midőn az egész község a megtisztított vallásra térven által, magának az eddig róm. kath. templomot is megtartotta, minek következtében ott a róm. kath. egyház teljesen meg is szűnt.

Az így megalakult és megerősödött ref. egyház egy századig békében és háborítatlanul bírta templomát; azonban a század lefolyta alatt annál többet szenvedett a folytonosan dúló háborúk pusztításai miatt, ugyannyira, hogy a XVIII. század elején annyira kipusztult belőle a magyarság, hogy Lámpé által azon desolált egyházak közé soroztatik, melyeket így jellemez: „*Hoc eodem in tractu sunt complures pagi olim a Reformatis inhabitati, sed jam ob injuriam temporum Valachis et Ruthenis colonis possessi tales sunt Mindszent*“ etc.

Az ezen század elején, de különösen e század közepén ezen vidéken is ismét megerősödni kezdő római catholicismus felhasználván az ér-mindszenti egyház ezen elpusztult állapotát, a templomot erővel elfoglalta — ez ezen időszakban csaknem mindennapos szokás volt — és a parochiát ismét felállította 1753-ban.

Az ekként templom nélkül maradt kevés számú református hívek ekkor építették a jelenlegi paplak nyugati részén azon kis fatemplomot, melyet egészen a jelen század elejéig, 1813-ig használtak. Jelenleg használatban levő kisdud temploma 1811-től 1813-ig épült, a mikor egyuttal a mostani paplakot és iskolát is felépíték.

Legrégibb jegyzőkönyve ez egyháznak 1776-ban kezdődik Pesti József lelkész- és Gyene Péter főgondnoksága alatt, s hogy ekkor minő csekély lehetett az egyház népessége, mutatja

az, hogy egy évre 1, vagy legfeljebb 2, születés és halálozás van bejegyezve, de a mely gyorsan növekszik 1820-ig, itt azonban a népesedés növekedése megállt, nemcsak, hanem a legközelebbi években ezen egyház kebelében is folytonos apadás észlelhető.

Lelkészei a feljegyzések szerint a következők voltak:

1. Pesti József, 1786-ig.
2. Örsi István, 1786—1793.
3. Sarkadi Nagy Mihály, 1793—1796.
4. Porcsalmi József, 1796—1797.
5. Lakatos János, 1797—1800.
6. Sómogyi Ferencz, 1800—1811.
7. Lukács Ferencz, 1811—1812.
8. Odor Imre, 1812—1813.
9. Naszályi János, 1813—1816.
10. Téglási János, 1816—1823.
11. Várkonyi István, 1823—1841.
12. Pásztor Dániel, 1841—1843.
13. Csányi Dániel, 1843—1866.
14. Török Ferencz, 1867-től.

Urasztali készletei értéktelen, minden felírás nélküli ónedények, kivétel nélkül a jelen századból valók.

Alig egy mázsa nehézségű harangját hogy ki és mikor készíttette, nem tudható.

A tagosítás előtt 5 vagy 6 boglyás réten kívül az egyház más fekvőséggel nem birt, minek következtében a mindszeri ref. pap már a múlt század végén is az ér-girolti elpusztult ref. egyház földjét használta, mint használja ma is. Azonban az 1866-ban történt tagosítás alkalmával a ref. vallásu birto-
kosok saját földjeikből 52 cat. holdat adtak a mindszeri ref. egyháznak, melyből 20-at a pap, 10-et a tanító, a többit az egyház használ.

Tőkepénze 472 frt o. é.

Magtára 52 köből s 2 véka,

IX. Ér-Kávás.

Adatok hiánya miatt nagyon kevés az, a mit ez egyház multjáról mondhatunk, annyi azonban bizonyos, hogy ez legújabb keletkezésű érmelléki egyházaink közt, ugyannyira, hogy róla a Lámpa historiájában — hol pedig elpusztult régibb egyházaink is felemlítvék — egy szó emlékezet sincs. Ér-Kávás eredetileg oláh község volt, és a legelső magyar család benne a most is virágzó Kávási család volt, de erről is csak 1658-ban van az első említés.

Minden körülményeket összevetve, ezen egyház keletkezését nem tehetjük előbb a XVIII. század kezdeténél, a mikor a kevés számú magyar ajku ref. lakosok egyházzá alakulván, az isteni tisztelet tartása végett maguknak egy kis fatemplomot építettek, mely kisded temploma jegyzőkönyvi feljegyzés szerint 1792-ben renováltatott.

A mostani, torony nélküli egyszerű kis templom az egyház költségén az ér-girolti elpusztult egyház templomának e célra megvásárolt tégláiból épült 1824-ben. Az egyház épületei közül a papilak 1864-ben épült, az iskola és tanítói lak jelenleg épül.

Lelkészei a következők voltak:

1. Tasi István, 1782.
2. Pesti József, 1786.
3. Benkő Sámuel, 1787.
4. Makódi József, 1792.
5. Parlagi Pál, 1795.
6. Böszörményi István, 1797.
7. Ujvárosi János, 1799.
8. Csengeri Pál, 1801.
9. Dóczi Ferencz, 1802.
10. Parlagi Pál 1807. ismét.
11. Kónya György, 1812.
12. Lakatos János, 1815.
13. Kónya György, 1819. ismét.
14. Balázsi János, 1830.

15. Cseh Mózes, 1831.
16. Dombi Sámuel, 1838.
17. Parlagi Elek, 1840.
18. Gál Zsigmond, 1844.
19. Gidai János, 1847.
20. Meszesi László, 1857-től 1874-ig.

A meglevő clenodiumokat ér-kávási birtokos br. Bánffy- és gr. Kemény családok ajándékozták a mult század végén és a jelen elején. Több darab úrasztali edényt és terítéket ajándékoztak 1861-ben Kávássy Zsuzsánna és Dóczi Polixéna. A mult évi bécsi közkiállításon vettek az egyház részére egy ezüst poharat és egy ezüst tányért Kovács Mihály és neje Kabós Borbála ér-kávási buzgó lelkű birtokosok.

Az egyház két harangja haranglábon a templom közelében áll, a nagyobbik mintegy $1\frac{1}{2}$ mázsás, öntetett az egyház költségén 1836-ban a régi meghasadt harang anyagjából; a másik egy 25 fontos csengő, hogy honnan került az egyház birtokába, nem tudható; a rajta levő felirat olvashatatlan; a jegyzőkönyvek szerint, mikor a kis fatemplom megvolt, ezen csengetttyű egy kétágu ákáczfán állott.

Az egyház fekvősége 134 és $\frac{1}{2}$ vékás szántó, 10 hold és 1200 □öl kaszáló, 410 □öl terméketlen; ezekből a pap használ 94 vékás szántót, 6 hold és 200 □öl kaszálót, a tanító használ $26\frac{1}{4}$ vékás szántót, 4 hold 400 □öl kaszálót.

Magtár 180 véka gabona.

Legrégibb jegyzőkönyve 1786-ban kezdődik.

X. Ér-Szodoró.

Az ér-szodorói ref. egyház keletkezése minden valószínűséggel azon időre esik, a mikor a reformácziót érmelléki legtöbb egyházaink is bevették, tehát mindjárt a reformácziónak e vidékeni elterjedése idejére; hogy az egyház már a XVIII-ik század elején fennállott, kétségtelen bizonyosság reá dicső emlékü Bethlen Gábor fejedelemnek azon adományalevele, melyben az ér-szodori és tövisedi határok összes dézmájának

egy részét az ér-szodorói ref. lelkész fizetéseül adományozza, mely adománylevelet I. Rákóczi György fejedelem is megerősített 1633. májusában.

A megtisztított vallás-tudományt Ér-Szodoróra nagyon lehetőséggel az Ér-szodorói Szodoray és Véghváry családok vitték be, mint a kik akkor tájban az egész helységet birták, mit bizonyít azon tény, hogy a helység két utczája közül az egyik Véghvári, a másik Szodorai utca nevet viselt és visel ma is, birtokosai után.

A Véghvári családról korunkra semmi az egyházat érdeklő nevezetes esemény nem szállott át, annyira azonban bizonyos, hogy az egyház régi temploma, mely téglából volt építve, és a paplak, mint szintén az iskola telke is, a Véghvári utcában volt, a miből következtetve, mind a reformáció terjesztőjéül, mind a megalakult ref. egyház főpátronusaiul, mégis a Véghváriakat kell tartanunk.

A fentebb említett templom- és egyházi telkek később a Szodorai család által kisebb terjedelmű helyiséggel cseréltetvén el, ezen helységre az erősebb anyagu templom helyett, egy kisdéd szerű fatemplom építtetett; hogy e csere mikor és melyik évben, minő feltételek alatt történt, azt biztos adatok hiányában ki nem mutathatjuk ugyan, azonban azt hisszük, még sem csalódunk, ha azt állítjuk, hogy mind ez nem történhetett máskor, mint a XVII-ik század végén, azon szomorú korszakban, melyet ekként ír le Lampe az ő-egyház-történetében: „*Sunt etiam adhuc dum hodie multi loci in desolatione, quia haec pars Hungariae frequentioribus Turcorum Tatarorumque excursionibus fuerit exposita, misere plebs in pagi constituta, jumentorum instar in captivitatem est abacta, atque ita Ecclesiae et pagi incolis orbat in vastitatem abire hoc incensu pagi sunt sequentes Szodoró*“ etc.

Ezen szomorú és fájdalmas korszak lezajlása után történhetett tehát az, hogy a lassanként népesedni kezdő, de általában mégis szegény és kevés tagból álló egyház, előbbi nagyobb terjedelmű helyiségeit pusztá templomával együtt elcsesérelte a

Szodorai család által ajánlott kisebb helyiségekkel, kik bízhatóan a kisszerű fatemplom felépítését is magukra vállalták.

Biztos adatok hiánya miatt ugyanezen korra kell tennünk azon másképp megfoghatóan tény is, hogy a ref. pap számára adott fejedelmi dézma egy része a román pap részére elfoglaltatott, melyet az valóságban ma is élvez.

Alig heverte ki azonban az ér-szodorói egyház ezen végmegsemmisüléssel határos elpusztíttatását, midőn a XVIII-dik század elején újabb csapás érte, a menyinyiben tűzvész hamvasztá el templomát, paplakját és minden többi egyházi épületeit beeses irományaival együtt. A leégett fatemplom helyett ismét új fatemplom épült 1740-ben, nádfedélzettel, és ez a templom használtatott egész 1830-ig, a mikor a jelenlegi díszes templom a hivek buzgóssága, több birtokos úri családok, különösen csász. kir. őrnagy Ér-szodorai Szodorai Károly áldozatkészsége folytán elkészülvén, az isteni tisztelet tartására felszenteltetett.

Alig örülhettek azonban a szodorai buzgó hivek új templomuk felépülése felett, midőn 4 év múlva az új templomot is súlyos csapás érte az 1834-ik évi erős földingás által, ugyanis, annyira megszagattatott és összszerepedezett a templom, hogy sok időre használhatatlan lett. Igazították, erősítették ugyan több ízben ezt a hivek, de alapjában lévén megszakadva, tartós még sem lehetett; az isteni tisztelet benne csak életveszéllyel folytattatható, míg végre 1868-ban az egyháztagek áldozatkészsége folytán vasakkal foglaltatván körül, az egész templom alaposan kijavított, csinos külsejű, bádorfedélzetű toronnyal kitoldatott, 1869 oct. havában ünnepélyesen felszenteltetett. Azon 2835 forint o. é., melybe e munkálat került, kevés kivétellel, az egyház buzgó tagjai áldozatkészségének gyümölcse.

Az egyház régibb és újabb pátronusai közül hálás elismeréssel említhetők fel: Ér-szodorói Szodoray Károly, cs. kir. őrnagy, kiⁿ azonkívül, hogy 1830. az új templom építéséhez tetemes készpénzt ajándékozott, 1836-ban egy aranyozott ezüst tányért és aranyozott ezüst poharat adott. Továbbá 1000 ezüst frtot tett le sz. kir. Debreczen város pénz-

tárába alaptőkéül, 1839 aug. 1-jén, oly világos meghagyás mellett, hogy ezen 1000 ezüst forintot az ér-szodorói ref. egyháznak adja oly végből, hogy annak 5%-li kamatjából 20 frt illeti az egyházat, 20 a papot, 10 a tanítót minden évben. Végre halála után több becses könyvekkel és egy könyvtartó szekrényvel ajándékozta meg az egyházat, melyet, mint születése e helyét, egész életén keresztül kiválólag kegyelt és szeretett.

Megemlítendő az 1862-ben elhunyt Kibédi Gergelyfi Györgynő sz. Nagy Zsuzsánna. ki 1850-ben egy anyakönyvet, egy kenyérvágó kést, az úrasztalára egy szőnyeget és egy igen szép finom selyem takarót, végre végrendeletileg 200 o. é. forintot adott az egyháznak.

Végre a számos kisebb-nagyobb értékű adományozások mellett felemlítjük ns Papi Veress Sándort és nejét Bánn Teréziát, kik 1871-ben egy csinos külsejű és szép hangú harangot öntettek az egyház számára.

Ezen egyház papjai közül a következők neveit találjuk feljegyezve :

1. Veszprémi István, 1757—1777.
2. Kardos György, 1777—1780.
3. Rákosi Márton, 1780—1782.
4. Göde Ferencz, 1782—1787.
5. Bakó János, 1787—1804.
6. Makódi János, 1804—1807.
7. Téglási János, 1807—1809.
8. Csobot István, 1809—1812.
9. Debreczeni Pap Dániel, 1812—1819.
10. Makódi Márton, 1819—1820.
11. Várkonyi István, 1820—1823.
12. Barcza Dániel, 1823—1827.
13. Gidai János, 1837—1844.
14. Fazékas Ferencz, 1844-től.

Az egyház régi clenodiumai közül érdekesebbek egy borosztó czín kanna, melyet Tikos János ajándékozott 1740-ben; egy aranyozott ezüst pohár, melyet ugyancsak 1840-ben Szodorai Krisztina adott; de a melyet később a

tűz által minden clenodiumaitól megfosztott ó.-pályii ref. egyháznak adott a szodorai egyház; a többi úrasztali készletek mind a legújabb időkbeli valók.

Az egyház legrégibb anyakönyve 1777-ben, legrégibb jegyzőkönyve pedig 1782-ben kezdődik.

A lelkész fizetése újabb felszámítás szeriut 297 frt 91 kr.

Fekvésege van az egyháznak a lelkész használatában: szántó 3 hold 655 □öl, kaszáló 11 hold 622 □öl, ennek harmadát a tanító használja. A tövissedi határon a legközelebbi tagosítás alkalmával az illető birtokos urak, az ér-szodorói ref. lelkész kérelme folytán, annak használatára 3 hold szántóföldet adományoztak.

XI. Tasnád-Szántó.

Tasnád-Szántó már a reformációt megelőző időkben nevezetes és városi szabadalmakkal bíró kiváltságos hely volt, melyet a magokat ugyan innen Tasnád-Szántóinaknak nevezett Becskyes birtak a legrégibb időtől kezdve, a mely család az ország legnevezetesebb fő úri családjaival, mint a Csákyak, Laczkok, leszármazási rokonságban állott. Maga a fentebb idézett nagy-váradi schematicus azt jegyzi meg T.-Szántóról „*Tasnád-Szántó oppidum parochia antiqua perhibente namque tabularis T. Familiae nobilium Becskys de Tasnád-Szántó jam anno 1444 floruit*“.

Tasnád-Szántó határozottan egyike volt azon egyházaknak, melyek e vidéken a reformált vallást leghamarább bevették, minek kétségtelen bizonyossága azon történeti tény, hogy a római kat. egyház itt már 1544-ben teljesen megszűnt — *parochia anno 1544 desiit* — úgy mond a fentebb említett schematicus.

Tasnád-Szántó reformációja történetét illetőleg érdekes eseményt őrzött meg a Becsky családban utódról utódra átszállott következő száj-hagyomány, a melyet habár írott okmányokkal igazolni nem áll is most hatalmunkban, de mivel a hagyomány a nevezett család kebelében firól fira hiven megörizve él, mivel ezt illetőleg a családi levéltárban okmány is található, s mivel végre a család egyik teljes hitelű tagjától hallottuk: hitelesnek kell tartanunk.

A családi hagyomány szerint Tasnád-Szántót azon időben, midőn a reformáció e vidéken is terjedni kezdett, *Tasnád-Szántai Becsky István — Sebestyénnek és Szepessi Katának fiuk* — Közép-Szolnokmegye alispánja birta (meghalt 1560.), ő megismerkedvén a megtisztított vallás-tudománnyal, arra nem csak maga tért által családjával, hanem egész községét is általtérítette, minek következtében a templomot is, mely eddig róm. katolikusoké volt, a megtisztított vallást követők számára el akarta foglalni, azonban ennek az akkori róm. kath. plebanus teljes erejével ellene szegült, minek következése a lőn, hogy az ellenszegülés miatt felbőszült Becsky István a plebanust az oltár előtt saját kezeivel megölte és a templomot a reformátusoknak átadta. Természetes, hogy ezen merész tett nem maradhatott büntetés nélkül, a menyinyben ezen tettéért a Becsky család szántói jószágát elvesztette, és csak később, Istvánnak fia György nyerte azt vissza, miután visszavért a róm. kath. vallásra, de csakis a pápa közbenjárása által.

Azonban Becsky István e határozott merész fellépésének mégis meglelt a reformációt elősegítő azon fontos következménye, hogy ez időtől kezdve, egész Tasnád-Szántó kivétel nélkül, határozottan a megtisztított vallást követte. S mint ilyen, virágzó életerős ref. egyház volt egész a XVII. század utolsó negyedéig, a melytől kezdve azonban a gyakori török és tatár pusztítások miatt anynyira kipusztult és elnéptelenedett, hogy a benne lakó földbirtokosok, hogy földjeik parlagon ne heverjenek, kénytelenek voltak a kipusztult magyar családok helyére oláhokat telepíteni. Majd a Rákóczi-féle szabadságharcz alatt ezek is nagy mérvben elpusztulván, a régi virágzó tiszta magyar ajku népes város a múlt század közepe felé szegény és néptelen községgé olvadt le, hova később a népesség szaporítása végett svábok is telepítettén, ma megüti ugyan lakosainak száma a 2000-et, de ezek közül csak 240 a magyar és református, a többi pedig legnagyobb része oláh, róm. kath. és izraelita. A svábok betelepítése után a róm. kath. egyház is újra felállítottatott 1829-ben. (Lásd Schematismus.) A fent említett háborus időkben, de különösen a Rákóczi-féle hadjáratok alatt a helységgel együtt a régi templom is teljesen

elpusztulván, a kevés számra olvadt reformátusok egy kis patics-falu templomot építettek mindjárt a múlt század második tizedében, mely kisszerű templom egész 1864-ig fennállott és használtatott.

Már 1853-ban lépéseket tett ugyan a tasnád-szántói egyház a végett, hogy az iskola telkén egy a kornak és a megsaporodott hivek számának megfelelő diszes templomot építsen, azonban az azon korban fennálló úgynevezett Bau-directio, mely a középületek terveinek átvizsgálására volt hivatva, s melynek jóváhagyása nélkül semmi középületet felállítani nem volt szabad, — minő befolyás következtében, azt nem keressük, — elég a hozzá, hogy az elébe felterjesztett tervet egész 1861-ig magánál tartotta, a mikor végre sok sürgetés és utánjárás után azt kiadván, a tasnádszántaiak csakugyan hozzá kezdtek templomuk építéséhez, a melyet ezen egyház kiváló buzgóságu kegyurai n. m. gróf Mikó Imre ő nagyméltósága és néhai báró Radák István né sz. gróf Rhédei Klára ő nagysága tetemes segélyezésük és adományaikkal csakugyan felépítettek 1864-ben, a mely évben, daczára annak, hogy a templom belső felszerelésének még némi hiányai voltak, ünnepelesen fel is szenteltek. Az új templom az iskola-telekre építve, és ennek következtében az iskola és tanítói lak — egy roncsolt patics-falu kis ház — is lerontatván, az egyház kegyes szivü pátrónájához néhai Radák István bárónéhoz folyamodott ismét, ki az egyház kérését meghallgatván, a piaczi téren fekvő — két szoba és egy konyhából álló — cselédlakát, a telekből hozzá szakított veteményes kerttel együtt, azonnal kegyesen oda is ajándékozta örökidőkre az egyháznak iskola és tanítólakul, melyről az adománylevél az egyház levéltárában, másolatban fellelhető.

Az ezek szerint új templommal és iskolával ellátott egyház a templom belső felszerelésének s hiányai kiegészítéséhez volt fogandó, midőn a sokat szenvedett hiveket újabb súlyos csapás érte, mert 1866 július 6-kán délelőtt tűz ütött ki a helység közepén, a melynek 40 ház és melléképületein kívül a paplak is martaléka lett, s így már ekkor mindennek előtt a paplak felépítéséről kellett gondoskodni az egyháznak, mi

a fentebb nevezett kegyes lelkü pártfogók nagymérvű adományozásai folytán sikerült is anynyira, hogy még azon év december havában a hajlék nélkül maradt és a tűz miatt csaknem mindenét elvesztett papi család az új papilak egyik szobájába beköltöztetett, a következő 1868-ban báró Radák Ádám ő nagysága öröklővén a tasnád-szántai uradalmat, feledhetetlen emlékü jó édes anyja adományát azzal tetőzte, hogy az iskola és tanítói laknak adott kis egyszerű házat a kor és kívánalmainak megfelelő díszes iskolává alakította által, megnagyobbítván a telket is, édes anyja emlékére saját költségén. Ugyanekkor 50 frtot o. é. tett le orgona-alapul; végre, mind a pap-, mind a tanító fizetését évenként 50—50 frttal javította. — A legközelebb lefolyt tagosítás alkalmával pedig ugyancsak a báró ő nagysága saját birtokából 12 hold földdel ajándékozta meg az egyházat oly móddal, hogy ebből 6 hold a pap-, 6 hold pedig a tanító által használtassék. Adjon isten sok ily kegyes szívű pártfogót szegény ref. egyházainknak, a buzgó lelkű bárónak pedig hoszszu boldog életet!

Lelkészei az egyháznak, miként azt a régibb nagyon hiányos anyakönyvből ki lehetett betűzni, a következők:

- 1758. Harsányi István,
- 1765—70. Rákosi Márton,
- 1770—77. Berekszászi Márton,
- 1777—80. Bodai János,
- 1780—87. Varga István,
- 1787—92. Benkő Sámuel,
- 1792—94. Jakab Izsák,
- 1794—96. Lukács Ferencz,
- 1796—1811. Kónya György,
- 1811—1812. Obis Ferencz,
- 1812—14. Balázsi János,
- 1814—18. Kónya György ismét.
- 1818—29. Bajomi János,
- 1829—31. nem lehet tudni,
- 1831—36. Szarvas János,
- 1836—54. Jósza András,
- 1854-től Kovács Ferencz.

A tűzvész alkalmával az egyház ládája, benne több iratok és a használatban nem levő régibb úrasztali terítők elégttek; azonban az újabb és használatban levő clenodiumok a templomban tartatván, megmaradtak; ezek legtöbbsnyire a jelen századból valók és legnagyobb részt a boldog emlékü Radák báróné ajándékai; értékesebbek 2 aranyozott ezüst tányér és egy aranyozott borosztó pohár, a fentt tisztelt báróné ajándékai.

A szószék diszes szőnyegét készíttette 1864. hidvégi gr. Mikó Anna ő nagysága. — Van két harangja, melyek, mivel a torony még nincsen bevégezve, csak falábakon állanak. A nagyobbikon következő felirat van: „*Fudit me Henricus Horner M. Varadini anno 1830.*“ a T. Szántói sz. Ekklesia Isten dicsőségére saját költségén öntette. — A kisebb inkább csengengetyű, mint harang, rajta olvashatatlan felirat.

Fekvősége van az egyháznak:

a) a szántai határon 13 hold 823 □öl szántó és 9 hold 800 □öl kaszáló;

b) a szilvási határon 18 hold szántóföld. Mindezeknek $\frac{1}{3}$ -át a pap, $\frac{1}{3}$ -át pedig a tanító használja.

Tőkepenze van 200 frt 42 kr. o. é.

Temetőhelyül és faiskolául kiszakíttatott a tagosítás alkalmával 1—1 hold.

A papi fizetés 300—400 frtra tehető.

XII. ÉR-KÖRÖS.

ÉR-KÖRÖS a magát ÉR-KÖRÖSRŐL s még inkább SZILÁGY-SÁMSONRÓL írott KERRESI (KÖRÖSI) családé volt, mely család a XV-ik században a nagyobb birtokos magyar családok közé tartozott.

A reformációnak e vidékeni elterjedésére következő években 1556—1579. a ref. vallásu SÁMSONI KÖRÖSI JÁNOS volt Középszolnokmegye alispánja. Ennek fijában 1600 elején a család férfi ága kihaltván, az egész KÖRÖST már 1626-ban a leány ágoni utódok név szerint igen kis részben KÖRÖSI GERGELY leánya KATA — ANTOSNÉ —, nagyobb részben

pedig Kőrösi Gergely özvegye Paxi Margit és ennek férjénél levő leányai Kata és Anna örökölték. Az említett Paxi Margit leányaival és vejeivel bizonyos egyességre lépett az örökösödés iránt 1626 február 4-kén.

Ezen időben, a fentemlített birtokos nők által adatott az ér-kőrösi ref. egyháznak a templom telke; ezen időben kellett épülni a még akkor igen kevés házból álló és igen kevés lakossal bíró helységben azon kisszerű régi templomnak is, melynek szélessége 4 öl, hossza is 4 öl volt.

Ezen idő előtt önálló egyház nem volt és nem is lehetett Ér-Körös, ezt bizonyítja a helységnek azon időben igen csekély kiterjedése, a lakosoknak különböző vallásfelekezetekhez tartozása, s bizonyítja végre az is, hogy ezen időt megelőzőleg sem papjáról, sem jegyzőkönyveiről még csak emlékezet sincsen.

Az éledni és erősödni kezdő kisdud reform. egyházat azonban nehéz csapások és szenvedések érték a XVII-dik század végén, de különösen a XVIII-ik század elején, melyeknek következtében az anyanyira elpusztult, hogy Lámpe azon egyházak közé számlálja, melyek még az ő idejében is a török és tatár csordák által elnéptelenítve, mint desolata egyházak, pusztán állottak.

A XVIII. század közepe után békésebb hangulatu idők állván be e sokat szenvedett szegény haza s benne e vidék népeire is, a szétzúllott, kipusztított református magyarság e vidéken is újra szervezkedni, egyháza romjainak felépítéséhez hozzáfogni kezdett.

Igy történt ez Ér-Körösön is, hol 1757-ben a régi parányi kis templom nemcsak ismét fedél alá vétetett, de jóval meg is nagyobbított, mint ez a menynyezet és fal összetoldásából, az ablakok különböző nagyságából és a menynyezeaten olvasható következő feliratból is kitetszik:

„Felséges Mária Theresia Magyarország királynéja birodalmának nyugalma alatt épült ezen templom, ő felségéhez való hűségünkben énekeljük Zsolt. LXI. 78. „A király életének esztendejét szaporítsd meg, Lakozzék mind örökké az Isten előtt, készíts kegyelmességet és igazságot, melyek megőrizték őtet.“

Ez után három évvel 1760-ban kezdődik az egyház legregibb jegyzőkönyve ily felirattal: „*Er-Kőrösi Reformata Egyház Diáriuma, melyben fel vagynak írva: 1-ör az Ecclesiának urasztalához való edényei és egyéb portékái. 2-or a házások összeesketésének ideje. 3-szor a született csecsemők kereszttelésének napja. 4-er a halottak meghalásának és eltemtetésének ideje. 5-ör az ecclesia jövedelmecskéi és kötvényi s kivált azoktól conferált beneficium, kik a mult időkben kevés pénzzel a templom építését segítették. Kezdettek pedig az abban való consignatiók annó 1763-ban Tiszteletes Rákosi Márton uram Predicátorságában és Halmágyi Ferencz Főcurátorságában.*“

Érdekes ezen jegyzőkönyvnek, vagy mint nevezve van diariumnak 2-ik lapja, melyen az urasztali készletek s azok kegyadományozóinak nevei vannak leírva s mint ilyet közöljük azt szóról szóra a következőkben:

„1-ször. Egy fenekig öblös ezüst pohár felső széle aranyos K. T. betű rajta, melyet adott volt néhai idvezült Nagy Andrásné, Kécsi Anna aszszony.

2-or. Egy kisdéd ón kanna félmeszelyes, fedéllel, melyet 1720. néhai Bernáth Zsigmondné, Dancs Éva conferált volt.

3-or. Egy iczés fedeles ón kanna, melyet Bernát Sára ajándékozott 1760.

4-er. Egy óntányér, melyen az egész cipó szokott állani, ugyanakkor ajándékoztatott.

5-ör. Egy más óntányér a 12 apostolok képével, Bernát Anna adta.

6-or. Két kisdéd keresztlő kanna, melyeket vett néhai Halmágyi Ferencz s a vételben pótolta Rácz Ádám uram is. Az egyik Hatvanban az ecclesiának adódott.

7-er. Egy szép sahó nagy abrosz, melyet említett Kécsi Anna aszszony adott volt.

8-or. Egy más sahó nagy csikkelyekben fehér kötéssel, széle fehér csipkével kicsipkézve, készítette Bernát Sára maga.

9-er. Egy szép arannyal varrott patyolat keszkenő, körül arany csipke rajta, melyet Szentmihályi Pálné, Bernát Éva aszszony adott, ki testvére volt Bernát Sárának.

10-er. Egy szép arannyal varrott keszkenő, néhai Bernáth Istvánné, Fráter Éva aszszony adott volt.

11. Egy fél selyem keszkenő, melyet Kövér Gáborné, Uszbai Borbála aszszony adott volt, ki Kövér Gábor ur édes anyja volt.

12. Egy közepén fehér csipkés sima vászon abrosz, melyről közönségesen az tartatik, hogy néhai Dancs Éva 80 éves korában szötte volna.

Egy záros persely is van, néhai Dioszegi Pálné Fáy Zsuzsanna ajándéka.

Ezen specificatiót, mint szintén a 3-ik lapon látható szerződést is sajátkezűleg írta be a jegyzőkönyvbe Halmágyi Ferencz főcurátor és az egész beírás, aláírás tökéletesen egyezik is Halmágyi Ferencznek, mint Közép-Szolnokmegye alispánjának most is sok helyen feltalálható aláírásaival.

Ebből és minden többi ide vonatkozó adatokból biztosan és határozottan állithatjuk, hogy a nevezett Halmágyi Ferencz főcurátor volt nem csak a templom felépíttetője, de magának az ér-kőrösi egyháznak is désoláltságából kiemelője, újra megalakítója.

Ezen buzgólelkű főcurátorán kívül nevezetesebb főgondnokai voltak még az ujéletre kelt ér-kőrösi ref. egyháznak Halmágyi László, Ferencznek fia, szintén Közép-Szolnokmegye alispánja később a tiszántuli kerületi táblának Debreczenben mint református első közbirója, Csüri László, később Décesei László, kik e kis egyház megerősítésén, felvirágoztatásán tőlük kitelhetőleg buzgólkodtak.

Jelenleg főgondnoka az ér-kőrösi ref. egyháznak t. Tóka Zsigmond e. m. ülnök, ki 1864-ben elvállalván a főgondnokságot, az 1757-ben épült és 1830-ban renovált templomot mindjárt hivataloskodása első évében ujlag kijavíttatta, azután a fatornyot, melyet a felette emésztőleg átzúgott egy század nagymértékben megrongált, elbontatván, a hivek buzgó közreműködése mellett 70 ezer téglát vettetett és 1869 tavaszán az épülendő torony alapját le is tétette, mely azóta anynyira felépült, hogy a kőrakásnak már alig egy ölnyi hija van, mi a kilátásba helyezett államsegély elnyerése folytán rövid időn felépíttetni és teljesen elkészíttetni is fog.

Ezen egyház lelkészei közül a következők nevei jutottak tudomásunkra:

Rákosi Miklós 1776—1770.
 Somodi Ferencz 1770—1783.
 Makódi János 1783—1789.
 Bátorkeszi József 1789—1797.
 Lakatos György rövid ideig.
 Tóth Mihály 1797—1799.
 Sarbadi Mihály 1799—1802.
 Várközi István 1802—1804.
 Naszályi János 1804—1808.
 Csobod István 1808—1809.
 Téglási János 1809—1810.
 Lakatos György 1810—1816.
 Lakó János 1819—1818.
 Molnár István 1818—1825.
 Debreczeni Dániel 1825—1833.
 Nagy István 1838—1853.
 Nagy Elek 1853—1863.
 Fogarasi László 1863-tól

Tanítói közül megemlítjük Diószegi Istvánt, mint a ki nemcsak leghosszabb ideig tanítóskodott az egyházban, de mint a kinek tanítósa alatt az ér-kőrösi egyház iskolája valóságosan fel is virágzott. E különben kitűnő tanító magán életében valóságos különcz volt, így például egész életén keresztül nőlenül maradván folytonosan saját maga által süttött kovásztalan pogácsával élt, disznót csak egyszer ölt, akkor is az iskola padjára rakván fel a füstölt húst a madarak télenálta! reájártak, mi azon határozatot érlelte meg benne, hogy többé nem öl a madarak részére disznót és ezen határozatához egész életén keresztül hű maradt.

XIII. Peér.

Peér egyike legnépesebb és vagyonosabb községeinknek hogy mikor vette be a reformált hitet azt egész biztossággal meg nem mondhatjuk; azonban nagyon hihetőnek tartjuk, hogy

a többi érmelléki egyházaktól a teljesen magyarajku Peér sem maradhatott el, annyival inkább nem mert Magyarország felől Biharvármegyének több oly tekintélyes és a reformatiót korán bevett nagy magyar községei által határoltatik, a melyeknek példája és hatása még akkor is utánzásra szolgálhatott volna Peérnek, ha Tasnád, Tasnád-Szántó s a reformatiót be vett többi szomszéd érmellékiegyházak mi hatást sem gyakoroltak volna rá.

Hogy a XVII-ik század elején már teljesen szervezett ref. egyház volt Peér, azt bizonyítja legrégibb harangjának felirata, melyet a hirneves Ibrányi család egyik buzgó tagja *Ibrányi Mihály nagyváradi kapitány a Hajduk és Magyarországi részek kormányzója öntetett 1646-ban.*

A peéri ref. egyháznak a XVIII. század közepéig terjedő története tökéletesen azonos a vidék többi egyházainak e korszakbeli történeteivel; a török és tatár gyakori pusztításainak rahlásainak Peér is folytonosan alá volt vetve, melyeknek és az ezek után következő Rákóczi szabadságharcz hadjáratainak következtében Peér is anynyira kipusztult, elnéptelenedett, hogy csak is a XVIII. száz. közepe után beállott békésebb idők alatt kezdett lassan szaporodni és népesedni, ekkor is úgy, hogy egy részről oláhok telepítették be az elhagyott telkekre, más részről pedig a Rákóczi-hadjáratok alkalmával teljesen elpusztított „Éte“ nevű szomszéd község és ref. egyház életben maradt lakosai is beköltöztek Peérbe.

Temploma ez egyháznak három korszakban készült s mostani alakját 1820-ban nyerte, azelőtt mint a régi rom. cath. templomoknál ma is látható ablakai csak egy oldalon, ott is aprók és czélszerűtlenek voltak.

A hagyomány szerint a reformatiót megelőzőtt időkben a mostani templom és azt környező épületek helyén az ugynevezett veres barátoknak nagy kiterjedésű klastroma állott; ezen hagyomány valódisága mellett szól azon körülmény, hogy a klastrom állítólagos helyein maig is egész falzatok alapjai találtatnak s ásatnak ki, melyeket az illető tulajdonosok valószínűs téglabányául használnak. A templom alatt kriptá van, mely régebben az Ibrányi család temetkezési helyül szolgált.

Papilakja, fiu- és leány-iskolái jelen században épültek.

A peéri egyháznál is fájdalommal észlelhető azon már több érmelléki ref. egyházainkról megjegyzett szomorú jelenség, hogy a népesség száma nagy mértékben fokozatosan apad, így például 1820-ban még 1370 volt a peéri ref. egyházban a lelkek száma, 1837-ben már csak 1200, és ma alig üti meg az 1000-et. Az egész bérfizetők száma e század elején 140 volt, 1840-ben már csak 93 s ma nem több 50-nél, és ez is évről évre apad, mert a bérfizetés birtok — aránylag történvén, a ki bizonyos meghatározott mennyiségű földdel nem bír ki esik az egész béresek közül s lesz ugynevezett félbéres, tehát nem csak pusztul, hanem szegényedik is; valóban kétségbeejtő jelenség ref. egyházaink jövőjére tekintve.

Az egyház lelkszei közül a következők nevei maradtak fenn:

Szoboszlai Horváth György 1733—1746.

Bátori Gere János 1747—1751.

Sebes József 1751—1760.

Husztai György 1760—1762.

Héczei Dániel 1762—1794.

Szalai András 1794—1796.

Tóth Pál 1796—1809.

Héczei Pál 1809—1844, esperes.

Szénási Hézső Sándor 1845—1859.

Szabó Pál 1860—1868.

Domján Sándor 1868—1870.

Surányi Gyula 1870-től.

Az egyház urasztali készletei legtöbbször a XVIII. század elejéről valók, említésre méltók a következők:

1. Egy ón kanna „a peéri ref. ecclesiának adta Szaklányi István 1692.”

2. Egy ezüst talpas pohár, készült az ecclesia költségén 1736.

3. Egy ezüst tányér aranyozva melyen egy oroszán van metszve és csalmás török fejjel fölirat rajta ez: „a Peéri ekklesiájé” év nélkül.

4. Egy virágos kökorsó ónba foglalva „Stephanus Lengyel cum Anna Rácz. ref. Peeriensi obtulit Anno 1720.”

5. Egy fehér keszkenő Anno 1706.

6. Egy fehér, aranyba szegett és aranyvirágokkal himzett kendő következő felirással; „*T. N. Kéczi Tamásné Aszszonyom T N. Kis Erzsébet Aszszony ezen keszkenőt Istenéhez való buzgóságból adta a Peéri ref. sz. Ekklesziának Anno 1726.*“

7. Egy fehér tafota kendő szélein csipkével közepén arany kötéssel rá írva „*K. E. néhai T. L. Z. özvegye 1765.*“

Harangja van az egyháznak három, melyek közül legnagyobb s legrégibb az mit már fentebb is említünk, felirata következő: „*Michael Ibrányi de Vaja. v. Capitaneus, Juratusque Praesidens sedis Judicianae Arcis et Praesidii Varadiensis ac universorum Liberorum militum Hajdinicalium in Partibus Hungariae Trans. Annexis, existentium Generalis, hoc opus fieri fecit Num: 10. 35. et Psalm: 19. 4 Rom: 10. 18 Anno Dei 1646. Durch Gottes Hilfe Pos. Mich. Hermanss Lieders Centenar: 7. Libr. 6.*“

A másíknak felirata ez: *Peéri református Ekklezsia közönséges költségével öntetett Tamás Sindnech 1762. Kassa.*

A harmadik azon harang, melyet az etei egyház öntetett magának, de elpusztittatván a község ez megmaradt és Peérbe átköltözött eteiek magokkal által vitték, felirata: „*Ecclesia Reformata Etej me fieri fecit Anno 1709 Lua János, Potsai András és Felföldi György idejében 1704.*“

A peéri ref. egyház ezen harangot 1849-ben a honvédelmi magyarkormány felhívása következtében ágyu anyagnak oda ajándékozván Zilabra be küldötte, de fel nem használtatván ismét vissza került és így megmaradt ezen az etei ref. egyház létezését bizonyító egyedüli tárgy.

Az egyház legrégibb jegyző- és anyakönyve 1733-ban kezdődik.

Magtár 360 köböl.

Papi fizetés 700 frtra tehető o. é.

Végül mögемlitjük, hogy ezen egyház kebelében született a Tiszántuli ref. egyházkerület nagynevű és még nagyobb tudomány püspöke: Budai Ezsaiás.

XIV. N.-Paczal.

Hogy a n.-paczali vagy régibb nevén: magyar-paczali egyház a megtisztított vallás tudományt igen korán, mindjárt a reformáció e vidékeni terjedésének kezdetén — nem csak bevette, hanem a Kálvin féle bitnőzetet is csak hamar elfogadta, ennek bebizonyítására a következő világos és határozott adataink szolgálnak.

A múlt század hatvanas éveiben N.-Paczalon szolgáló if. Makódi Mihály ref. lélkész a következő és a nagy-paczali ref. egyház keletkezése meghatározásában nagyfontosságú adatot másolta le gondos kezekkel egy az ő idejében még meg volt régi jegyzőkönyvből a n.-paczali egyháznak akkor egészen új, most már legrégibb anyakönyve kemény fedelének belső lapján :

„Cseheregi Mátyás paczali Primárius Compossesor építette a templomot, Cseheregi Anna Kántor Barabás házastársa ajándékozott egy arannyal kivart urasztali készületet 1560. Ex vetustis protocullis regni Hungariae.“

De ha szinte ezen adat homályosnak tetszenék, vagy kétség alá vehető volna is, a n.-paczali egyház korai és pedig a Kálvin szerinti reformáció alapjain létezését kétségtelenül bizonyítja Lampenak azon feljegyzése, melyszrint azon ref. papok névsoraiban, kik a N.-Váradon 1869 okt. 10-én Blandrata ellen tartott Zsinaton részt vettek, világosan olvasható : *„Michael Ér-Adoni Pastor Ecclesiae Dei que est in Paczal.“*

Azonban ezen az egyház korai keletkezését igazoló adatokkal ki is meritettük az egyháznak mind múlt, mind jelenlegi történetét, mert hogy mi történt aztán tovább az ily korán megalakult n.-paczali ref. egyházzal, minő viszontagságokon és szenvedéseken ment keresztül, a Cseheregi Mátyás által felépített első templom elpusztult-e? vagy nem? s a mostani templom annak alapján, vagy helyén áll-e? ezekről adatok hiánya miatt mit sem modhatunk, legfeljebb általánosságban kifejezést adhatunk azon meggyőződésünknek, hogy a XVII. és XVIII-ik században e vidéken folytonosan dúló török és tatár hadjáratok bizonyosan N.-Paczalt sem kerülték el, mint nem kerültek el egyetlen egy vidékbeli községet sem, de hogy

ezek pusztításai és rablásai után mikor? ki vagy kik által kelt a mindenestre megnéptelenedett n.-paczali egyház új életre, mostani templomát, papi lakját mikor s minő áldozatok árán építette? erről semmi adat kezeink közé nem jutott.

Mindössze is annyit tudunk legközelebről, hogy 1871-ben azon régi orgonát, melyet 1780-ban ajándékozott a tasnádi reformata egyháznak Vay László ezredes, a tasnádi ref. egyháztól 100 frton o. ó. megvevén, azt az épen Tasnádon az új orgona felállításán dolgozó orgona készítővel teljesen kiigazítván templomába be helyezte.

A nagy paczali ref. egyház papjai közül a következőket jegyezhetjük fel:

1. Karczagi uram (sic) 1752—1755.
2. Ujvárosi János 1755—1762.
3. if. Székely Mihály 1762—1764.
4. Makódi Mihály 1764—1767.
5. Porcsalmi László 1767—1769.
6. Bátori Filep János 1769—1772.
7. Csengeri István 1772—1775.
8. Zabó Mihály három hóig.
9. Rákosi Márton 1780.
10. Baksa György 1780—1792.
11. Becsei István 1792—1796.
12. Tóth Mihály 1796—1797.
13. Lakatos György 1797—1800.
14. Veres Zsigmond 1800—1811.
15. Sós János 1811—1814.
16. Tóth Gergely 1814—1832.
17. Vilhelm János 1832—1837.
18. Tóth Imre 1837 től.

Clenodiumai közül legérdekesebb egy régi, azonban még ma is ép állapotban lévő urasztali fehér abrosz, melyen vörös fejtővel a következő felírás van ki varva:

„*A Magyar Paczali ekkl. számára adta Kapi Anna 1613.*“

Legrégibb anyakönyve kezdődik 1764-ben. Temploma, tornya jó állapotban; a templom új deszka kerítéssel kerítve; papi lak iskola kellően gondozvák.

Van az egyháznak 50 hold gyönyörű növősü fiatal erdeje, egy száraz malma. 1 holdnyi szőlője.

Említést érdemlő pártfogói voltak a n.-paczali ref. egyháznak Gróf Tancsi Földvári Ferencz és a Gróf Gyulai család, melynek utolsó refoimátus fitagja néhai Gróf Gyulai Lajos papi és tanítói fizetés javítására urbéri kötvényekben egy ezer forintos alapítványt tett 1865-ben, melynek kamatját valóban élvezik is az illető hivatalnokok.

Ily nagylelkű pártfogók után valóban fájdalommal kell látnunk azon hideg közönyösséget, mely a legközelebbi tagosítás alatt az által nyilatkozott, mind az illető birtokosok, mind a ref. egyház tagjai részéről, hogy az egyház és iskola vagy lelkész és tanító számára egy talpalattnyi földet sem adományoztak.

XV. Pele.

Pele már a reformacziót megelőző időkben virágzó népes község és önálló római catholica parochia volt; azonban a mint a reformaczió e vidéken is szét kezdé hinteni felfrissítő és megújító világát a többi fent nevezett érmelléki egyházak példája és hatása nyomán a peleiek is azonnal elfogadták a megtisztított vallás élet adó tudományát még pedig éppen úgy, mint ezt a tasnádiak és szántóiak is cselekvék, nevezetesen az egész község térvén át a reformált hitre, magukkal az új felekezet és egyház birtokába átvitték a templomot és minden egyházi készletet is; kétségtelen bizonyossága ennek azon felirat, mely a pelei ref. egyház egyik legrégibb harangján volt látható, mindaddig, míg az 1821-ben újra nem öntetett; azóta pedig az egyház jegyzőkönyvében hiven lemásolva őriztetik. A felirat így hangzik:

„I. N. R. J. C. S. K. Revvenit in Pace Deus Homo Factus est 1535.

E felirat tehát midőn egy részről kétségtelenné teszi, hogy ezen harang romai cath. templom számára öntetett 1535-ben, addig annak a legrégibb, emlékezetet haladó időktől a pelei ref. egyház használatában létele ismét kétségtelenül bizo-

nyitja, hogy e harang a reformáció előtt itt létezett romai cath. egyházzal szállott által az időközben reform. hitre tért pelei egyház birtokába.

Hogy a reformációt ily korán és a községi lakosok egyeteme által kivétel nélkül bevett Pelében már a XVI. század végén s méginkább a XVII-ik század elején már életerős népes virágzó egyház létezett, határozottan bizonyítja azon megczáfolhatatlan tény, hogy a pelei egyház is egyike azon érmel-leki 8 egyháznak, melyek papjaik fizetésül Bethlen Gábor illető határ dézmájának egy részét nyerték, a melynek kamatait ma is háboríthatlanul élvezi a ref. lelkész.

A mi ezen egyháznak ezután következő másfél százados életét illeti, e tekintetben itt is csak ismételnünk kell azokat, a miket fentebb e kort illetőleg csaknem minden egyházzal már elmondtunk, hogy tudniillik a XVII. század folyamában szakadatlanul dúló török és tatár hadjáratok és a XVI. század elején egy évtizedig tartott szabadság harc miatt ezen egyház is temérdek szenvedéseken, nyomorgatásokon, pusztításon ment keresztül, melyekben anynyira le apadt a népesség száma, hogy a Rákóczi forradalom elmúltával az újonnan szervezkedni kezdő ref. egyház néhány fenmaradt tagjai befogadására ama kisszerű kápolnához hasonló templomka is elég volt, melyet akkor építettek.

Azonban a békésebb viszonyok beálltával ezen egyház is népesedni kezdett, mely kedvező szaporodást elősegítette azon körülmény is, hogy az igen közel fekvő Nemes-Keszi községnek megmaradt lakossai Peléhez csatolván magukat a két községet egygyé olvasztották.

Az így nagyobbított templom azonban csak e század végéig volt elég a hová-tovább népesedő ref. egyház tapjainak befogadására, de már az 1798-ik évben ismét nagyobbítani és bővíteni kellett, és ezen állapotában van jelenleg is azon különbséggel, hogy 1834-ben a templomhoz arányított csinos kőtorony építettett hozzá.

A legközelebbi években 300 köblöt meghaladó magtári tőkéje tartására közel a templomhoz igen czélszerű diszes és bádoggal fedett magtárt építettett az egyház.

Ezen egyház lelkészei közül a következőknek nevei vannak feljegyezve:

1. Bányai Mihály 1756—1771.
2. Török István 1771—1787.
3. Pataki József 1787—1797.
4. Hajdu János 1797—1805.
5. Lakatos János 1805—1806.
6. Sakai János 1806—1812.
7. Szoklányi Zsigmond 1812—1831.
8. Tüdös Mihály 1831—1833.
9. Bányai István 1833—1839.
10. Hartmann Márton 1839—1740.
11. Kis Pál 1840-től.

Uraszlali kézsletei közül említésre méltók:

1) Egy ezüst pohár arannyal futtatva ily felirással: „*Ad dei gloriam et in usum Reform Ecclesia Peleiensis fieri Curavit Sigismundus Csomaköz de eadem 1767.*“ Ugyan csak ő adott egy vadgalamszin habos selyem asztalterítőt, rajta következő felirat: „*T. N. N. Csomaközi Zsigm. adta a Pelei ref. szent Ekkllesiának 1767.*“

2) Ezüst tányér ily körülírással; „*Néhai T. Meszáros Sándor ur és hitvese T. Sugadi Juliánna asszony által 1801. esztendőben a Pelei ref. szent Ekkllesiának ajándékozott csészéből a szent asztalra pótlással készíttette ezen tányért édes leányok Tresia T. Moricz Sámuelné Szigeten Máramaros 1804.*“

Anyakönyve kezdődik 1756-ban. A paplak 1765-ben épített s ma már elavult állapotban van.

Az egyház fekvőségét képezi 3 hold szőlő és 5 hold 800 □ öl szántó föld.

Magtár állása 300 köböl.

A lelkész fizetése megközelíti az 500 forintot o. é.

XVI. Szödemeter.

Szödemeter hajdan Zent vagy Szent Demeter egyike a vidék legrégibb községének már 1376-ban mint létező község említették egy beiktatási levél következő szavaiban:

„András mester Endrének fia Szolnokvármegyei Alispán és a Szolgabírák Szent-Demeterben összegyülekezve lévén bizonyítják, hogy nagyságos István Vajdát és Főispányokat a csak most redja háramlott Csány (szomszédos hely ma is Sződemeternek) helységében a Vajda és Váradi káptalan embereivel az Alispánnak személyéhez beiktatták, mely uttal Csaholi János ellenmondást tett. Az oklevél 1346-ik esztendőben kelt.“ (Lásd tudományos gyűjtemény 1830. Januári füzet 52-ik lapján.)

Ez egyház keletkezésé és régibb történeteiről adatok hiánya miatt nagyon keveset mondhatunk, aynnyit találunk feljegyezve Lampénál, hogy Sződemeter is azon egyházak közé tartozott, a melyek a XVII. században folytonosan dúló háborús időkben reformatus lakosaiból kipusztíttatván oláhok és oroszokkal telepítettetett be.

Jelenlegi egyszerű kis templomát 1760-ban építtette Bydeskuthy Zsigmondné Péchy Juliánna. Ugyan ő saját költségén 1774-ben egy harangot is öntetett. Példáját követvén Bydeskuthy Ferencz, ki 1774-ben szinte saját költségén a másik harangot öntette.

Bölöni Imréné, Bydeskuti Helena az egyház számára 400 frtot o. é. hagyományozott 1862-ben.

Ezen egyház kevés népessége mellett is virágzó sőt fényes volt a múlt század végétől egészen a jelen század közepéig, mert benne igen sok nagy birtoku, tekintélyes hivatalokat viselő családok laktak folytonosan, mint a Bydeskuthyak, Draveczkyek, Kővérek, Ladányiak, Kőcseiek stb. kik mind az egyházat, mind hivatalnokait vallásos buzgósággal gyámolíták és segíték. Azonban a legközelebbi években e családok részint kihalván, résziut elköltözvén vagy elszegényedvén a birtokok idegen s legtöbbszörre más felekezeti birtokosok kezére szállottak, kik birtok elődeiknek az egyház és hivatalnokai iránti áldozatkész buzgósággal nem bírván a 75 lélek számból álló szegény kis egyház már már a vég megsemmisülés szélén állott, midőn a szilágy-szolnoki ref. egyházmegye által pár évvel ezelőtt kiküldött bizottság a régi és több részben megcsonkított papi fizetést tisztázván, egyházi

főgondnok t. Toka Samuel ur segélye és buzgótsága folytán új életet keltett a kihalni készülő egyház kebelében, melynek megerősítésére a nevezett főgondnok ur erélye és buzgótsága biztos kilátást nyújt.

Lelkészei közül a következőket találjuk följegyezve:

Makódi Mihály 1760—64.

Paksi János 1765.

Kardszagi Antal Izsák 1765—75.

Dóczi Ferencz 1776—88.

Makódi Mihály 1788—94.

Tamási Sámuel 1794—98.

Szalai András 1798—1806.

Fekete József 1806—34.

Horváth János 1834—37.

Kacsó Lajos 1837—72.

Kacsó Albert 1872-től.

Urasztali készletei felirat nélküliek, legőtetékesebb egy aranyozott ezüst kehely szinte felirat nélkül.

Anyakönyve 1760-ban kezdődik.

Végül felemlítjük, hogy ezen egyház kebelében született korunk egyik első rangu írója és költője a nagy Kölcsei Ferencz: született 1790 aug. 9-én.

XVII. Magyar-Csaholy.

Már a XIV. században a Csaholyról nevevezett Chaholyi családé volt, melynek három jeles és vitéz tagja u. m. János, fiával Istvánnal és László annak megjutalmazásul, hogy a Bosnyák országban folytatott háboru alkalmával török fogságba estek, Zsigmond királynak 1429-ben kelt adomány levele szerint Csaholynak birtokában Magiar Chahol név alatt újból megerősítették (lásd. Szirmai A. Szatmárvármegye leírása II. darab 109 lap.)

A magyar Csaholyi jelenleg 791 lélekből álló ref. egyház eredetét homály fedi, valószínűleg azonban ugyan azon időben keletkezett a többi érmelléki ref. egyházakkal, mit bizonyít azon tény, hogy a XVII. század elején a szomszédos

tasnádi, pelei stb. egyházakkal együtt ez is fejedelmi segélyben részesített Bethlen Gábor által, ki a Csaholyi határ bor és buza termés tizedének egy részét a magyar Csaholyi ref. lelkesz fizetése pótlására adományozta. Lampe is úgy emlékezik meg róla, mint 1725-ben a középszolnokinak nevezett egyházmegyében kebelezett egyházzról.

Hogy mily kevés lelket számlálhatott kezdetben ezen egyház, következtethetni temploma régibb feléről, melynek belső világa csak 567 □ ölre terjedett; idő teltével azonban születés s főleg betelepedés útján nagyobb népességre nevedvén szükségessé lett a templom bővítése s meg is toldatott hosszában 6 □ öl és 4 lábbal, a déli oldalon pedig egy 21 □ ölnyi területű ugynevezett kis templommal, bevégeztetvén ezen mű 1799-ben. A régibb templom menyezeten 1837 van feljegyezve, mely év szám azonban csak ujítás idejét jelölheti.

Előbbi 4²/₄ öl magos tornya a templomtól külön állólag, annak déli felében épült 1766 erős fából. Ebből hangzottak alá elsőbben az egyház költségén 1780-ban öntetett nagyobb s 1790-beli kisebb kellemes összhangzatu, ma is létező két harangjai az egyháznak. 1813. júniusában a torony elbontatván, szilárd anyagból s vastag falakból rakott tornyának építése megkezdett ugyanazon évben s befejeztetett 1827. június havában.

Jövedelmi források:

1) „A nagy és kis bajos“ nevű erdők, melyek részint fa eladás, részint legelő és makkoltatási haszenbér után jövedelmeznek az egyház javára.

Megjegyzendő, hogy a 436 □ holdnyi „nagy bajost“ a kegyei és oláh-csaholyi g. cath. — a 108 □ holdnyi „kis bajost“ pedig a kémeri ref. és oláh-csaholyi g. cath. egyházakkal közösen birta és élvezte emberi emlékezeten tuli idő óta a m.-csaholyi ref. e. közönség. Miként jutottak nevezett egyházak ezen erdők birtokába? kinyomozni nem lehetett. Egy 1643. ap. 3-án kelt okmány, melyben Rima-Széchy Széchy Mária nevében a m.-csaholyi közönség megyei uton *prohibeál-tatik, hogy marháját a kegyei erdőn, melyet „bajos“ erdőnek hívnak ne tartsa, kerülőt hozzá ne eskessen, hanem ha hoz-*

zá valami közét prétendálja ország törvényei szerint suis modis megtalálja, de a mely prohibitionnak semmi eredménye nem lett, oda mutat, hogy a m.-csaholyi ref. egyházi közönség már 1643-ban jog élvezetében volt a „nagy bajosnak“ Szirmai idézett műve 152-ik lapján „Kegye“ községről szólván, megemlíti azt is, hogy *„van nagy kiterjedésű három és a pappoknak tartására különös bajos nevezetű erdeje“* mely nem más, mint a szóban forgó nagy bajos, mely valószínűleg Szirmai korában sem lehetett Kegynek kirekesztő tulajdona.

Ide vonatkozólag nem lesz érdektelen fölemlíteni azt is, mikép a vidéki közbirtokosság több ízben elpróbálta illető egyházakat a fenforgó erdők birtokából kiszorítani, mely célból az egykori erdélyi kir. főkörmányszék útján birói zár alá is tétette azokat. Ennek következtében a birtokos egyházak két hiteles esketést vitettek végbe 1828-ban, melyek által birói meggyőződésig igazoltatott, hogy a többször említett négy egyházak a „nagy és kis bajos“ erdőknek, emberi emlékezet óta zavartalan birtokában s haszonélvezetében voltak azokat saját kerülőik által felvigyáztatták stb. Az esketések illető helyre felterjesztetvén, az erdők lezárolása feloldatott s az egyházak ellen azóta senki sem vett magának bátorságot birtok-háborítólág fellépni.

A „kis bajos“ fele része a kémesi ref. egyház részére 1859-ben kiszakittatván, a mai fél rész a m.-csaholyi g. cath. egyházak közös birtokában maradt.

Ezeken kívül van még a magyar-csaholyi egyháznak, a magyar-csaholyi határban egy 22 □ hold 1130 ölnyi „Sárga hegy“ nevű erdője, de ennek fája még kinőve nem lévén az egyháznak semmi jövedelmet nem hajt.

2. Másik jövedelmi forrásul szolgált a m.-csah. ref. egyháznak, obester mlts Vay László, gr. T. Toldi Zsigmond és gr. Gyulai József urak, mint m.-csaholyi birtokosok által 1776, 1777 és 1778 években kelt adomány levelekben, az egyház részére átadott, évenként változó mennyiségű bor tized és taksa jövedelem, mely az 1868. törvény értelmében megváltoztatván, az egyház 910 frtos államkötvénynek jött birtokába, mely tőkének 45 frt 50 ktra menő kamat-

ját, félévi részletekben a tasnádi m. kir. adóhivataltól kapja ki a legpontosabban.

Jövedelme van még az egyháznak 3 fordulós 16 □ holdnyi szántó földnek az egyháztagok általi műveléséből s jelenleg 400 frtnyi tőke 6 és részben 10 % kamatjából.

Ezen jövedelem forrásból fedezte az egyház évenként előforduló tetemes költségeit, nevezetesen a torony építéskor fenmaradt téglából a pap számára egy pinczét s fölébe gabonást épített; 1848-ban a haza szükségelfedezésére 100 ezüst frtot adományozott, 1849. aug. havában magyar bankjegyekbeni befizetések által 234 o. e. frt 29 krig károsítottatott az egyház pénztára; még is 1850-ben toronyórát szerzett; 1856. egy hat változatu orgonát készíttetett, a templomot, papi gebonást új fedél alá vétette, 1863-ban zszindely fedél alá új iskoloházat épített, a pap lakot is ugyanakkor zszindely tetővel látván el. 1868. a torony fedelét megbádogoztatta. 1871-ben templomát és tornyát kívül-belől kiújította s végre 1873-ban a toronyórát, mely két éven át pihenőben volt kiigazíttatván járásnak indította; ezeken kívül fizeti évenként 81 o. é. frtot meghaladó adóját s tűzkár elleni biztosítási díjjul 22 frt 81 krobba, mindezeket a nélkül, hogy az egyházi tagok a fuvar és gyalog szolgálatokon kívül csak egy kr. rovottalal is terheltettek volna.

A magtár az egyház tagoknál kiosztva 171 ³/₄ véka búzát tartalmaz; iskola tőke igen parányi kezdetből jelenleg 47 frt 40 krból áll.

Régiségöknél fogva érdekesebb Glenodiumok:

a) Egy fehér gyolcs kendő, a szögleteken veres selyemmel kivarva, ezen felirattal: „*Isten tisztességére a m.-csaholyi ecclesiájához Tót Jánosné maga költségén vötte 1698. Nov. 17.*“

b) Egy ón kanna rajta ez irat: „*Balázs Péter Anno 1699.*“ és

c) egy ezüst pohár: „*a m.-csaholyi reformata ekklezsia számára ajándékozta nemzeti Dőlczeg András Anno 1755.*

Papi jövedelem.

9 hold 940 □ ölnyi területű három fordulóban használt szántóföld és 3 hold 1380 □ ölnyi kaszáló, melyek termése s

az egyháztagoktól bejövő buza, bor, fa és pénz fizetés a dézma kárpótlással együtt valami kevéssel meghaladja az 500 o. é. forintot.

Tanitói jövedelem.

3 hold 1570 □ ölnyi szántóföld s 1 hold 1490 □ ölnyi kaszáló, melyből az egyháztagok által fizettetni kellett buza, bor, fa és kész pénz fizetésekből és tandijból összes jövedelem 300 ft.

Az anyakönyvek 1756-ban kezdődnek.

Lelkészek, a mennyire kinyomozni lehetett, voltak a következők:

1. Sasi István, emlittetik 1748. okt. 22-án kelt kebli „*egyházi rendszabályokban*“

2. Szebeni András az anyakönyvben 1756-ban találtatik először, szolgált 1763-ig.

3. Csengeri István 1763—1772.

4. Baxa György 1772—1779.

5. Bethlend János 1779—1791. ekkor

6. Zalányi Sámuel, jött Gencsről Szathmármegyéből; itt halt meg 68 éves korában 1793. okt. 8. Itt ürességben maradván a papi állomás, a papi teendőket végezte a tasnádi lelkész decem. 13-ig, innét Heczei Sámuel esperesi fakultációja mellett keresztelt stb. helybeni rector Szalai András 1794. apr. haváig. Azután

7. Makódi Mihály 1804-ig, jött Szódemeterről.

8. Makoldy József 1804—1814, mellette mint segéd papnak Elek Mihálynak hozatik fel a neve 1813. nov. 9-én rendes papnak.

9. Elek Mihály 1814-ben, meghalt helyben 1842. sept. 6. 59 éves korában.

10. Hézső Sándor pécsi segéd-pap választatván helyébe, szolgált 1843—1845-ig, a mikor viszsza ment Peérbe rendes papnak.

11. Kun Károly, kémeri rektor 1845—1849-ig, a mikor az osztrák-érzelmű hallgatói által Urbán cs. ezredes elébe hurczolt s állomásáról lemondott Regéczi Pál helyébe vitetett Zsibóra.

12. Elek Károly 1849—1856. ekkor Sármaságra szállítottatott.

13. Rózsa Károly jött t. Szamádról 1856. jan. 18-án.

*

*

*

Ezekben bevégezván érmelléki ref. anyaegyházaink ismeretetését, hátra van még, hogy néhány szót szoljunk azon régibb egyházainkról is, melyek a háborus idők viharai által elpusztítva jelenleg csak mint leányegyházak valamelyik anyaegyházhoz csatolva, vagy pedig pusztán csak névben élnek; ilyenek a következők:

H. Kiskölk.

A XVII. század közepén még virágzó anyaegyház, mely még a XVIII.-ik század elején is létezett és Lampe által a közép-szolnoki egyházmegyéhez tartozók között meg is nevezetlik, azonban előbb a tatárok, majd a Rákóczi forradalom hadjáratai által teljesen elpusztítván s később oláhokkal telepítvén ma már csak névben él.

Ér-Girolt.

Ér-Giroltot Lampe is e vidékbeli egyházak között említi. Még 1820-ban önálló anyaegyház, jelenleg pedig alig 8 vagy 10 ref. lelket számláló filiaja Ér-Mind szentnek; hogy jól dotált egyház lehetett és jó pátronusokkal birhatott, kitetszik onnan, hogy a tagosítás előtt is 18 hold földje volt az egyháznak, melyet a közelebb lefolyt tagosítás alkalmával 27. holdra pótoltak ki a méltóságos báró Wesselényiek. A papiház még most is lakható állapotban van s haszonbérbe adatik.

Templomának telke és egy darab fala még ma is meg van, a falak többi részét az ér-kávási egyház vevén meg, belőle jelenlegi templomát építé.

Kik voltak papjai s ki volt utolsó lelkésze, adatok hiányában ki nem mutathatjuk.

Ér-Hatvan.

Az ér-hatvani egyház, mely még a mult század közepén is önálló egyház volt, jelenleg azonban Ér-Szodoró filiája — nagyon hihetőleg az Ér-Hatvani, Hatvani nemzs családnak, mely a helységet már a reformacziót megelőző időkben és azután is birta — köszönheti keletkezését. Anyakönyve 1787-ben kezdődődik B. Szabó István papságában, ezen kívül még ismeretes egy másik lelkészének Ujvárosi Jánosnak neve is kinek utódai maig is Ér-Hatvanban laknak. Több lelkészéről nincs emlékezet. A mai tanító-lak 1821-ben épült a Pap Salamon által ajándékozott helyiségen.

1833-ban a hivek régi elavult kisszerű fa-templomjuk helyébe saját fillérjeikből felépítették ma is csinos ima-házukat.

1844-ben Kátra Mihály ur indítványára elhatározták az egyháztagok, hogy ezután mindaddig míg anyaegyházzá nőheti ki magát, az ér-szodorói ref. lelkész szolgálatát veszik igénybe és azóta folytonosan a nevezett lelkész szolgál be Ér-Hatvanba.

Jelenleg meglevő urasztali készletei között említésre méltók egy kisdéd ezüst pohár és egy ezüst tányér, melyeket ér-hatvani birtokos Kengyel Gábor készíttetett 1736.

A lelkek száma jelenleg 128.

Anyagi állása:

Magtára áll 105 köből buzából.

Kamatozó tőke: 60 frt o. é.

Földbirtok:

a) 24 hold 680 □ öl szántó.

b) 5 1552 □ öl kaszáló.

c) 2 „ 16 □ öl legelő.

d) 2 „ 874 □ öl ős belső telek.

Nem tehetjük, hogy elismeréssel fel ne említsük azon erélylyel párosult buzgóságot, áldozatkésztséget, melyet e kisdéd egyház kebelében minden egyházi ügyeket kiválólág pedig az iskolát illetőleg a többi egyházi tagok is ugyan, de különösen T. Elekes Károly birtokos és egyházmegyei képviselő ur ki fejtenek. Az a példás rend, az egyháznak és iskolá-

nak azon buzgó gondozása, mely jelenleg Ér-Hatvanban örömmel látható, biztos reményt nyújt nekünk az egyháznak mi hamarábbi megerősítésére.

IV. Szilvás

Szilvás még 1612-ben önálló anyaegyház volt (papja Csengeri János,) de már e század közepén a tatárok s törökök által teljesen elpusztítatván, meg szűnt mint ref. egyház létezni. Később ismét fölépült ugyan az elpusztított község, de kivétel nélkül oláhok által telepítettván meg csak névleg élt; azonban a legközelebbi időben két református család költözvén bele Tasnád-Szántó filiája lett s mint ilyennek a tagosítás alkalmával 18 hold föld adományoztatott és szakítottatott ki.

V. Etej.

Etej vagy régibb nevén Ethel, mint az egy 1455-ben kelt okiratban feltalálható, már Lampe által azon egyházak között említettik, melyek a háborus idők pusztításai miatt desoltált állapotra jutottak; azonban még a XVIII. század elején fenállott, mint ezt 1709-ben öntetett s ma a peéri egyház birtokában lévő harangjának felirata bizonyítja. Azonban a Rákóczi forradalom, a különben is elnéptelenedett falut és egyházat teljesen elpusztította s néhány megmaradt lakossa 1720-ban Peérbe költözvén végleg megszűnt. Az etei papi telek és templomhely a peéri pap által használtatott egészen a tagosításig, a mikor a két határ egygyé olvadván e helyett ugyananyint a peéri határban nyert az illető lelkész.

VI. Balázsháza.

Hogy Balázsháza is ref. egyház volt valamikor ezt csak a Lampe feljegyzései után tudjuk, ki ezt írja a 623-lapon „*Hoc eodem in Tractu sunt Complures pagi olim a Reformatis inhabitati, sed jam ob injuriam temporum a Vaachis et Ruthenis colonis possessi; tales sunt: Giroth, Szántó, Szödemeter, Balázsháza.*

Ma pusztuló félben lévő oláh község; a benne lakó pár magyar család, hol a tasnádi, hol a magyav-csaholyi réf. lelkész szolgálatát veszik igénybe.

*

*

*

Ezekkel bevégezvén a sz.-szolnoki ev. ref. egyházmegye ugynevezett érmelléki egyházainak történeti — és igen sok részben az adatok hiánya miatt csak változatos ismertetését, következik ugyanezen egyházmegye Kraszna-Berettyó-menti egyházainak ismertetése.

(Folytatása következik.)

FŐHIVATALNOKOK.

Egyházkerületi főgondnokok:

- B. Kemény Ferencz ő nagymaéltósága, a Lipótrend közép-keresztes vitéze, az erdélyi karok és rendek elnöke, és volt erdélyi udvari korlátnok, stb.
- Gr. Mikó Imre ő nagyméltósága, valóságos belső titkos tanácsos, a Lipót-rend nagy keresztes vitéze, a Medsid-rend vitéze, az erdélyi muzeum-egylet elnöke, a magyar tudós akadémia tagja, a magyar történelmi társulat elnöke, stb.
- B. Kemény Gábor országgyűlési képviselő, és a Püspök.

Egyházi főhivatalnokok:

Püspök: Nagy Péter, királyi tanácsos.

Közjegyző: Elekes Károly, gy.-fehérvári esperes és lelkész.

Köztügyiigazgató: Basa Mihály, n.-enyedi esperes és harasztosi lelkész.

Igazgató tanácsai hivatalnokok:

Tanácsosok: Benkő János, Gyarmathi Sámuel, Gyarmathi Miklós, Gyárfás Domokos, Incze Mihály, Kerekes József, dr. Kolozsvári Sándor, dr. Kovács Ödön, Lészai Ferencz, Pogány György, Szász Béla, Szász Gerő.

Titkár: Bodor Antal.

Pénztárnok: Sárkány Ferencz.

Számvevő: Szabó Ádám.

Ügyvéd: Schilling Ottó.

Irnok: Koncz Sándor.

I. Vajdahunyad-zarándi egyházmegye.

Fekszik Hunyad-, Zarándmegyékben és Szászváros-székekben.

Ez egyházmegyében van 25 anya-, 86 leányegyház; lelkek száma: 4515. tankötelesek sz. 573. tanulók száma 439.

Főgondnokok: m. Barcsay László, hunyadmegyei főispán,
gr. Kun Kocsárd.
gr. Toldalagi Viktor,

Algondnokok: Bágya Károly.
Balog Sándor.
Kirényi Lajos.
Balázs Ignác.

Esperes: Dáné István, szászvárosi első pap.

Jegyző: Gál Sámuel, v.-hunyadi lelkész.

Aljegyző: Jakab Mózes, algyógyi lelkész.

Közügyigazgató: Szegedi Miklós, körösbányai lelkész.

Egyházak:

1. **Bácsi**, l. sz. 200. l. Jakab Dénes, isk. tanítói állomás üres; tankötelesek száma 30. iskolába járt 21. tanít a lelkész; u. p. Piski.
l. e. *Batiz*, l. sz. 4.
2. **Boldogfalva** (Örallya-), l. sz. 536. l. Fábr József; t. köteles 5. isk. jár 4. u. p. Hátszeg.
l. e. *Petrosény*, l. sz. 200 körül; a gyermekek az ottani áll. miskolában tanulnak.
3. **Borbátviz**, l. sz. 54. l. Lukács Antal, t. k. 10. tanít a lelkész; u. p. Puj.
l. e. *Puj*, l. sz. 45. *Galacz*, l. sz. 6. *Serély*, l. sz. 10.
Livádia, l. sz. 5. *Bár*, l. sz. 4. *Ponor*, l. sz. 2.

4. **Brád**, l. sz. 123. l. Zakariás Dániel; t. k. sz. 15. t. sz. 11. isk. tanítói állomás üres; u. p. Brád.
l. e. *Ribicze*, l. sz. 4. *Rudabánya*, l. sz. 8.
5. **Bretteye** (Oláh-), l. sz. 20. l. János Albert, t. k. 2. t. sz. 2. tanít a lelkész; u. p. Rus.
l. e. *Magyar Bretteye*, l. sz. 10. *Rus*, l. sz. 12. *Gonzága*, l. sz. 8.
6. **Déva**, l. sz. 463. l. Bartha Lajos, t. k. sz. 56. t. sz. 42. l. t. Herczeg Sándor; a fiuk az államiskolába járnak.
l. e. *M.-Némethi*, l. sz. 4. *Piski állomás*, l. sz. 40 körül.
7. **Fejérviz**, l. sz. 11. lelkészi állomás üres; beszolgáf a borbátvizi lelkész; u. p. Puj.
l. e. *Maczesd*, l. sz. 8. *Csopea*, l. sz. 2. *Rusor*, l. sz. 2. *Bajesd*, l. sz. 2. *Felső-Szálláspataka*, l. sz. 12; ide szolgál a boldogfalvi lelkész, több pártfogók által létrehozott, de államivá válándó iskolájában a románajku t. sz. 32. t. Tankó Ferencz.
8. **Gyógy** (Al-), l. sz. 98. l. Jakab Mózes; t. k. 8. t. Szilágyi Zsigmond,
l. e. *Bokaj*, l. sz. 21. *Benczencz*, l. sz. 10. *Gyalmár*, l. sz. 6. *Csigmó*, l. sz. 2.
9. **Haró**, l. sz. 233. l. Albert Imre; t. k. sz. 46. t. sz. 37. t. Réthi János; u. p. Déva.
l. e. *Berekszó*, l. sz. 27.
10. **Hátszeg**, l. sz. 70. ny. l. Jakab Benjámín, s. lelkészi állomás üres; t. k. sz. 10. t. sz. 10. t. Demeter Mózes; isk. létszám 25.
l. e. *Nalác*, l. sz. 6. *Farkadin*, l. sz. 7. *Totesd*, l. sz. 4. *Rea*, l. sz. 7. *Tustya*, l. sz. 8. *Nalácsvád*, l. sz. 1. *Csula*, l. sz. 4. *Alsó- és Felső Szilvás*, l. sz. 3.
11. **Hosdát**, l. sz. 269. l. Sármási Áron; t. k. sz. 27. t. sz. 22. t. Kelemen Pál; u. p. Vajda-Hunyad.
l. e. *Alsó-Nádasd*, l. sz. 15. *Zejkfalva*, l. sz. 6. *Lindzsina*, l. sz. 4.
12. **Hunyad** (Vajda-), l. sz. 149. l. Gál Sámuel; t. k. sz. 22. t. sz. 20. iskolalétszám 71. t. Bán Lajos.

1. e. *Telek*, 1. sz. 4. *Kaszabánya*, 1. sz. 2. *Csolnako s és Bujtur*, 1. sz. 4.
13. **Illye** (Maros-), 1. sz. 39. 1. állomás üres, beszo lgál a dévai lelkész.
1. e. *Maros-Brettye*, 1. sz. 3. *Branyicska*, 1. sz. 10. *Lesnyek*, 1. sz. 2. *Dobra*, 1. sz. 3. *Abucsa*, 1. sz. 13. *Guraszáda*, 1. sz. 7. *Zám*, 1. sz. 2.
14. **Kémend**, 1. sz. 55. 1. állomás üres; beszo lgál a harói lelkész; t. k. sz. 9. más iskolába jár 4. u. p. Déva.
1. e. *Bánpataka*, 1. sz. 3.
15. **Kitid**, 1. sz. 54. 1. állomás üres, beszo lgál a brettyei lelkész; t. k. sz. 9. más iskolába jár 4. u. p. Rus.
1. e. *Szentgyörgy Válya*, 1. sz. 5. *Szentgyörgg*, 1. sz. 5. *Bacsalár*, 1. sz. 6.
16. **Klopotiva Nagy-**, 1. sz. 30. 1. 1. állomás üres; beszo lgál a pestényi lelkész; t. k. sz. 4. más iskolába jár 2. u. p. Hátszeg.
1. e. *Malomvíz*, 1. sz. 10. *Kernyesd*, 1. sz. 5.
17. **Kőrösbánya**, 1. sz. 139. 1. Szegedi Miklós; t. k. sz. 22. t. sz. 22. tanít a lelkész; isk. létszám volt 56.
1. e. *N.-Halmágy*, 1. sz. 27. *Kis-Halmágy*, 1. sz. 3. *Vácza*, 1. sz. 4. *Lunka*, 1. sz. 2. *Tomesd*, 1. sz. 3. *Csúcs*, 1. sz. 6.
18. **Kriscsor**, 1. sz. 51. 1. állomás üres; beszo lgál a kőrösbányai lelkész; t. k. sz. 6. isk. jár 2.
19. **Lozsád**, 1. sz. 560. 1. Benkő György; t. k. sz. 80. t. sz. 59. t. Szilágyi József; u. p. Szászváros.
1. e. *Piski*, 1. sz. 6. *Tóti*, 1. sz. 5. *Martinesd*, 1. sz. 3. *Kis-Tóti*, hallgatók nélkül.
20. **Pestes** (Al-), 1. sz. 366. 1. Bede János; t. k. sz. 60. t. sz. 36. t. Jánosi József, u. p. V.-Hunyad.
1. e. *Fel-Pestes*, 1. sz. 6. *K.-Almás*, 1. sz. 3. *Cserna-Keresztur*, 1. sz. 54. *Nagy-Barcsa*, 1. sz. 9. *K.-Barcsa*, 1. sz. 12.
21. **Pestény** (Nagy-), 1. sz. 60. 1. Kis Mózes, t. k. sz. a filiákkal együtt 24. t. sz. 13. tanít a lelkész; u. p. Hátszeg.

1. e. *Demsus*, l. sz. 23. *Brázova*, l. sz. 3. *N.-Osztó*, l. sz. 4. *Várhely*, l. sz. 10. *Zajkány*, l. sz. 7. *Poklisa*, l. sz. 4. *Uncsukfalva*, l. sz. 4. *Péterfalva*, l. sz. 3.
22. **Rákosd**, l. sz. 483. l. Koncz József; t. k. sz. 64. t. sz. 62. énekvezető Szijj Elek, a ki a helybeli államiskolában tanító; a tankötelesek oda jártak fel; u. p. V.-Hunyad.
1. e. *Zalasd*, l. sz. 2. *Boos*, l. sz. 10.
23. **Rápolt** (Nagy-), l. sz. 197. l. Péter Albert; t. k. sz. 33. t. sz. 25. t. Radó Mózes; u. p. Piski.
1. e. *Arany*, l. sz. 31. *Dédács*, l. sz. 4. *Bábolna*, l. sz. 3. *Folt*, l. sz. 4. *Gyertyános*, hallgatók nélkül.
24. **Solymos** (Maros), l. sz. 41 l. Bogdán Mózes; t. állomás nincs; t. k. sz. 10. tanul 5. u. p. Déva.
1. e. *Kecskeháza*, l. sz. 14. *Szűliget*, l. sz. 4.
25. **Tordos**, l. sz. 132. l. Nagy Tamás; t. k. sz. 20. t. sz. 18. t. Vén Mihály; u. p. Szászváros.

II. Gyulafehérvári egyházmegye.

Fekszik Alsófehérmegyében.

Ez egyházmegyében 12 anya-, és 16 leányegyház van, lelkek száma 2923, tanulók száma 348.

Főgondnok: b. Kemény István.

Algondnok: Barcsay Ákos.

Esperes: Elekes Károly. gy.-fehérvári lelkész.

Egyházmegyei jegyző: Elekes György, m.-igeni lelkész.

Törvényszéki jegyző: Tókos Sándor, vajasdi lelkész.

Közügyigazgató: Takács József, vingárdi lelkész.

Egyházak:

1. **Abrudbánya**, l. sz. 360. l. Molnár Albert; t. sz. 50.
t. Csekme József.
l. e. *Verespatak*, l. sz. 23.
2. **Benedek**, l. sz. 13. l. Farkas András; t. sz. 2. a lelkész tanít; u. p. Tövis.
3. **Borberek**, l. sz. 70. l. Tankó József; t. sz. 8. a lelkész tanít; u. p. Alvincz.
4. **Fehérvár** (Gyula-), l. sz. 640. l. Elekes Károly, t. sz. 80. a tanítóállomás ürességben lévén, a leánytanító tanítja a fiúnőveudékeket is; l. t. Balogh Ferencz.
l. e. *Alsó-Maros-Váradja*, l. sz. 6. *Borbánd*, l. sz. 2. *Marospart*, l. sz. 8. *Szászsebes*, l. sz. 4.
5. **Igen** (Magyar-), l. sz. 250. l. Elekes György; t. sz. 40.
t. Török Ferencz.
l. e. *B.-Bocsárd*, l. sz. 4. *Czelna*, l. sz. 26.
6. **Krakkó**, l. sz. 16. l. Bodor Lőrincz; t. sz. 2. a lelkész tanít; u. p. M.-Igen.
l. e. *Alsó-Gárd*, l. sz. 4.
7. **Sárd**, l. sz. 52. l. Veress Sándor; t. sz. 16. t. Botos Dénes; u. p. Fehérvár.
8. **Tövis**, l. sz. 250. l. Gruzda Domokos; t. sz. 30. t. Székely László.
l. e. *Diód*, l. sz. 25.
9. **Zalathna**, l. sz. 240. l. Hadnagy Péter; t. sz. 24. a lelkész tanít.
10. **Vincz** (Al-), l. sz. 320. l. Péterfi László; t. sz. 40.
t. állomás ürességben van.
l. e. *Csóra*, l. sz. 8.
11. **Vajasd**, l. sz. 400. l. Tókos Sándor; t. sz. 46. t. Jakab Sándor; u. p. Tövis.
l. e. *Maros-Szt.-Imre*, l. sz. 4. *Kozslárd*, l. sz. 4.
12. **Vingárd**, l. sz. 80. l. Takács József; t. sz. 10. t. Péter József; u. p. Szerdahely.
l. e. *Berve*, l. sz. 6. *Henningfalva*, l. sz. 6. *Drassó*, l. sz. 3. *Girbó*, l. sz. 3.

III. N.-Enyedi egyházmegye.

Fekszik Al-sófehér-, Tordamegye- és Aranyosszékbén.

Ez egyházmegyében 32 anya-, 10 önálló és szórványosan
30 leányegyház van; l. sz. 19,206, t. k. sz. 2439.
t. sz. 1592.

Főgondnokok: b. Kemény István.
m. Tisza László.
m. Pogány György.

Algondnokok: m. Szilágyi Pál.
t. Gálfi István.
ifj. gr. Toroczka Miklós.

Esperes: Basa Mihály, harasztosi lelkész.
Jegyző: Hegedüs Lajos, gerendi lelkész.
Közügyigazgató: Sándor János, miriszlói lelkész.
Pénztárnok: Tóth Mózes, felvinczi lelkész.

Egyház-kertületi képviselők: id. gróf Toroczka Miklós,
m. Gáspár János, t. Szentpáli Ignác, t. Szentki-
rályi Gábor, s a tanítók részéről Székely Elek.

Egyházak :

- Bágyon**, l. sz. 170. l. Darkó József, t. k. sz. 18. t. sz. 9. t. Bányai János; u. p. Torda.
l. e. A.-Rákos, l. sz. 24. Kövend, l. sz. 8. Várfalva,
l. sz. 5.
- Bükkös** (M.-), l. sz. 673. l. Móré Károly, t. k. sz. 62,
t. sz. 46. t. Zajzon József; u. p. M.-Ludas.
l. e. Lándor, l. sz. 11.

3. **Csán** (M.-Nagy-), l. sz. 158. l. nincs; t. k. sz. 25. t. nincs.
l. e. *F.-Detrethem*, l. sz. 16. *A.-Detrethem*, l. sz. 40. *M.-Kook*, l. sz. 22.
4. **Csekelaka**, l. sz. 430. l. Barta Elek; t. k. sz. 56. t. sz. 23. t. Balog Károly; u. p. M.-Ludas.
5. **Csombord**, l. sz. 218. l. Téglás István; t. k. sz. 31. t. sz. 22. t. Molnár Ferencz; u. p. N.-Enyed.
l. e. *Bagó*, l. sz. 44.
6. **Csúcs** (M.-), l. sz. 186. a községi iskolában tanulnak; u. p. M.-Ludas.
l. e. *Koppánd*, l. sz. 127. t. nincs.
A kettőben t. k. sz. 29. tanulnak a községi iskolában. Administrator l. Pap Dávid.
7. **Décse** (M.-), l. sz. 319. ny. l. Vásárhelyi Mihály, r. l. Horváth Sándor; t. k. sz. 60. t. sz. 42. t. Bányai Mózes; u. p. Felvincz.
l. e. *Inakfalva*, l. sz. 5.
8. **Egerbegy**, l. sz. 1279. l. Barabás József; t. k. sz. 141. t. sz. 117. f. t. Székely Dani, l. t. Szabó Pál; u. p. Gyéres,
9. **Enyed** (Fel-), l. sz. 283. l. Veres Kálmán; t. k. sz. 40. t. sz. 29. t. Gál József; u. p. N.-Enyed.
l. e. *T.-Szt.-György*, l. sz. 125. t. k. sz. 24. t. sz. 19. t. Andrád Ferencz. *Toroczkó*, l. sz. 25.
10. **Földvár**, (Sz-) l. sz. 70. l. s t. nincs; t. k. sz. 15. t. sz. 0. u. p. Felvincz.
11. **Gerend**, l. sz. 531. l. Hegedüs Lajos; t. k. sz. 46. t. sz. 34. t. Székely György; u. p. Gyéres.
l. e. *S.-Szt.-Márton*, l. sz. 3. *Ar.-Lóna*, l. sz. 13.
12. **Gombás**, l. sz. 181. l. és t. nincs; t. k. sz. 25. u. p. N.-Enyed.
13. **Gyéres**, l. sz. 669. l. Zatureczki Károly; t. k. sz. 82. t. sz. 76. t. Miklós Sándor.
l. e. *Szentkirály*, l. sz. 24.
14. **Hadrév**, l. sz. 150. l. Vajna Áron, t. k. sz. 15. t. sz. 11. tanít a lelkész; u. p. M.-Ludas.

1. e. *Gezse*, l. sz. 63. *Kecze*, l. sz. 6.
15. **Harasztos**, l. sz. 915. l. Basa Mihály; t. k. sz. 125. t. sz. 98. f. t. Szabó Ferencz, l. t. Székely Elek; u. p. Felvincz.
16. **Istvánháza**, l. sz. 396. l. Aszalos György; t. k. sz. 57. t. sz. 57. t. nincs; u. p. M.-Ludas.
1. e. *Czintos*, l. sz. 37. *Ó.-Péterlaka*, l. sz. 2. *Szt. Jakab*, l. sz. 1.
17. **Kapud**, l. sz. 135. l. Benkő Mózes; t. k. sz. 15. t. sz. 14. a községi iskolában; u. p. Tövis.
18. **Kercsed**, l. sz. 700. l. Sebestyén Sándor, t. k. sz. 76. t. sz. 68. t. Horváth Samu; u. p. Felvincz.
19. **Keresztur**, l. sz. 540. l. Gergelyfi György; t. k. sz. 80. t. sz. 0. t. nincs; u. p. M.-Ludas.
20. **Kocsárd**, l. sz. 774. l. Sükösd Ferencz; t. k. sz. 147. t. sz. 125. f. t. Albert Márton, l. t. Keresztes Lajos; u. p. Felvincz.
1. e. *Vajdaszeg*, l. sz. 9.
21. **Lőrinczréve**, l. sz. 193. ny. l. Benedek Dénes, t. k. sz. 35. t. sz. 26. t. Benedek Gyula; beszolgál Málnási Károly; u. p. N.-Enyed.
1. e. *Béld*, l. sz. 16. *Megykerék*, l. sz. 3. *Orbó*, l. sz. 8.
22. **Miriszló**, l. sz. 188. l. Sándor János; t. k. sz. 61. t. sz. 46. t. Molnár Samu; u. p. N.-Enyed.
1. e. *Ó.-Lapád*, l. sz. 48.
23. **Nagylak**, l. sz. 360. l. Pap Dávid; t. k. sz. 49. t. sz. 27. t. Orbán József; u. p. Felvincz.
1. e. *Káptalan*, l. sz. 12. *Ispánlaka*, l. sz. 5.
24. **Ozd**, l. sz. 809. l. Zajzon Károly; t. k. sz. 113. t. sz. 36. t. Török István, u. p. M.-Ludas.
25. **Polyán** (Ar.-), l. sz. 420. l. Kövér András; t. k. sz. 33. t. sz. 25. t. Mátyás Mihály; u. p. Torda.
26. **Szentmihályfalva**, l. sz. 410. l. Miklósi József; t. k. sz. 68. t. sz. 40. t. Mihályfalvi Samu; u. p. Torda.
27. **Torda** (Ó-), l. sz. 3015. l. Füzi Sándor, Kovács János; t. k. sz. 415. t. sz. 299. f. t. Kovács János, Molnár Márton; l. t. Mezei András.
1. e. *Szind*, l. sz. 7.

28. **Torda** (Új-), l. sz. 1879. l. Kállai Sándor; t. k. sz. 180. t. sz. 140. f. t. Csákány Károly; l. t. Fekete János.
29. **Túr**, l. sz. 206. l. Kocsis Dénes; t. k. sz. 32. t. sz. 21. tanulnak a községi iskolában; u. p. Torda.
l. e. *Bányabükk*, l. sz. 21. *Mikes*, l. sz. 2. *Komját-szeg*, l. sz. 3.
30. **Ujfalu**, l. sz. 75. l. Málnási Károly; t. k. sz. 14. t. nincs; u. p. N.-Enyed.
l. e. *Szentkirály*, l. sz. 167. t. k. sz. 29. t. sz. 21. t. Kali Béni. *Topánháza*, l. sz. 12.
31. **Újvár** (Maros-), l. sz. 736. l. Szigeti István; t. k. sz. 61. t. nincs; tanulnak a községi iskolában.
l. e. *Csongva*, l. sz. 19. *Szilvás*, l. sz. 6. *F.-Újvár*, l. sz. 16. *Cseszve*, l. sz. 26.
32. **Vincz** (Fel-), l. sz. 1120. l. Tóth Mózes; t. k. sz. 206. t. sz. 162. f. t. Séra Elek, l. t. Makkai Márton.
l. e. *Vörösmart*, l. sz. 6.

IV. Kolozsvári egyházmegye.

Fekszik szab. kir. Kolozsvár városa és Kolozsmegye területén.

Ez egyházmegyében 1 anya-, és 1 leányegyház van;
lelkek száma: 8786, tanulók száma: 898.

Főgondnok: Nagy Péter, püspök és kir. tanácsos.

Egyházmegyei főgondnok: Incze Mihály.

Algondnok: Szász Gerő, első pap és esperes.

Ügyvéd: Bodor Pál.

Gazda-gondnok: Szentpéteri János.

Esperes: Szász Gerő.

Jegyző: Szász Domokos.

Közügyigazgató: Baló Sándor.

Egyházak:

Kolozsvár, l. sz. 8621. t. sz. 883. az egyházi népiskolákban t. sz. 575.

Lelkészek: Szász Gerő, Szász Domokos, Baló Sándor, Herepei Gergely.

Énekvezetők: a belső templomban Szász Lajos; a külső templomban Tóth Tamás.

l. e. *Szamosfalva*, l. sz. 165. t. sz. 15. t. Máthé József.

I s k o l á k :

- a) **Belvárosi leányiskola**, t. sz. 39. Vezetőtanítónő: Vadas Zsuzsanna; rendes tanítónő: Békéssi Lilla; helyettesített tanítónő: Seifert Mari. Iskolai felügyelő: Herepei Gergely. Az iskolaszék szekciójának tagjai, a felügyelő elnöklete alatt: Sárkány Ferencz, Jenei Viktor, Demeter Károly, Kozma József és a vezetőtanítónő.
- b) **Külsőkántori leányiskola**, t. sz. 44. t. Tóth Tamás. Munkatanítónő: Tóth Tamásné, szül. Fechner Amália. Iskola-felügyelő: Szász Gerő. — Az iskolaszék szekciójának tagjai: Deák József, Fazakas József, Fiedler Tamás, Katona András és a tanító.
- c) **A külmagyarutczai vegyes-népiskola**, t. sz. 199. tanítók: Szentgyörgyi Lajos és Barabás Károly; munkatanítónő: Szentgyörgyi Lajosné. Iskola-felügyelő: Szász Gerő. Az iskolaszék szekciójának tagjai: Parádi Kálmán, Benedek Samu, Kilin Miklós, ifj. Tárkányi Márton és t. Szentgyörgyi Lajos.
- d) **Hidelvei vegyes népiskola**, t. sz. 93. t. Benedek József; munkatanítónő: Benedek Józsefné. Isk. felügyelő: Baló Sándor. Az iskolaszék szekciójának tagjai: Szász Béla, Felméri Lajos, Biró Mihály, Kömöcsi Márton és a tanító.

- e) **Hidelvei elemi iskola első osztálya**, t. sz. 77. t. D é z s i László.
Isk. felügyelő: Baló Sándor. Az iskolaszék szekceziójának tagjai: Hegedüs István, Szabó Endre, Kilin Márton, Ilyés Márton és a tanító.
- f) **Hidelvei óvoda és gyermekkert**, vezér-tanítónő: D é z s i Lászlóné, szül. Péter Anna; t. sz. 48. Isk. felügyelő: Baló Sándor. Az iskolaszék szekceziójának tagjai azok, kik az e) alatti elemi iskolánál.
- g) **A muzeum-utcai gyermekkert**, t. sz. 75. A gyermekkert vezetője: Szilágyi Károlina; segéd: Mezei Zsuzsánna. Isk. felügyelő: Szász Dömökös. Az iskolaszék szekceziójának tagjai: Jancsó Lajos, Kis Sándor, Bartha János, L. Bányaí Károly.

Jegyzés. Az egyes iskoláknál működő szekciók együtt alkotják a teljes iskolaszéket, melynek elnöke egyhm. főgondnok: Incze Mihály; alelnöke: Szász Gerő, esperes; jegyzői: Benedek Sámuel és D é z s i László.

V. Kolozs-kalotai egyházmegye.

Fekszik Kolozs- és Tordamegye területén.

Ez egyházmegyében 40 anya-, 19 leányegyház van; lelkek száma: 21,989, t. száma: 3139.

Főgondnokok: gr. Csáki György, m. L é s z a i Ferencz,
m. L é s z a i Lajos.

Algondnok: t. S z e n t i v á n y i Ferencz.

Esperes: Szakács István, sz.-lónai lelkész.

Főjegyző: Benedek Pál, m.-bikali lelkész.

Aljegyző: Timár Lajos, mőrai lelkész.

Közügyigazgató: Gilyén János, körösfői lelkész.

Egyházak

1. **Almás** (Nagy-), l. sz. 563. l. Bod László; t. sz. minden-
napos 54—ismétlő 16=70. t. Kozma István.
1. e. *Bábonny*, l. sz. 76. t. sz. 18. t. Dévai Mihály.
Vármező, l. sz. 42.
2. **Ajton**, l. sz. 531. l. Kolozsvári Antal; t. sz. 67. t.
ifj. Fazakas István; u. p. Torda.
1. e. *Rőd*, l. sz. 27. t. Farkas Áron.
3. **Bikal** (Magyar-), l. sz. 686. l. Benedek Pál; t. sz. 95.
t. Tulogdi István; u. p. B.-Hunyad.
4. **Buda** (B.-Ó.) **Dióssal**, l. sz. 181. lelkészi állomás üres;
t. sz. 37. t. Sárközi Károly; u. p. Kolozsvár.
1. e. *Szempál*, l. sz. 12.
5. **Damos**, l. sz. 246. lelkészi állomás üres; t. sz. 39. t.
Both István; u. p. B.-Hunyad.
1. e. *Jákótelke*, l. sz. 205. t. sz. 30. t. Viski József.
6. **Darócz és Bogártelke** egyesült egyházak, l. Biró Sán-
dor; l. sz. Darócson 144. t. sz. 26. t. Mátyás
Boldizsár; Bogártelkén l. sz. 446. t. sz. 71. t.
Csákány Károly; u. p. Egeres.
7. **Egeres**, l. sz. 107. l. Mátyás György; t. sz. 18. t.
Kálmán István.
8. **Farnas**, l. sz. 194. l. Fehér György; t. sz. 19. tanítói
állomás üres; u. p. B.-Hunyad.
9. **Fenes** (Oláh-), l. sz. 690. l. Sebestyén Ferencz; t. sz.
93. t. Kákai László; u. p. Gyalu.
10. **Fejérd**, l. sz. 290. l. Bodola Dénes; t. sz. 40. ny. t.
Kerekes Márton, r. t. Nagy Ferencz; u. p. Kolozsvár.
11. **Gyalu**, l. sz. 817. l. Déésy Gyula; t. sz. 106. t. Szabó
Mihály.
12. **Györgyfalva**, l. sz. 927. l. Barabás Sámuel; t. sz. 85.
t. Fazakas István; u. p. Kolozs.
13. **Hunyad** (Bánffy-), l. sz. 2333. l. Ignác Károly; t. sz.
292. — ismétlő 145. f. t. Nagy Benedek, s. t. Bács
György, l. t. Csoma Péter.

14. **Inaktelke**, l. sz. 536. l. Boros Lajos; t. sz. 73. ny. t. Nyirő Sámuel, t. t. Nyirő Lajos; u. p. Egeres.
15. **Kapus** (Nagy-), l. sz. 540. l. Benedek Sándor; t. sz. 60. t. Jónás József; u. p. Gyalu.
l. e. *Kapus* (Kis-), l. sz. 325. t. sz. 28. t. Tatai Ferencz.
16. **Kajántó**, l. sz. 264. l. Domján János; t. sz. 46. t. Nyirő József; u. p. Kolozsvár.
l. e. *Kóród*, l. sz. 70. t. sz. 14. t. Bartha Károly.
17. **Ketesd**, l. sz. 343. l. Almási László; t. sz. 73. t. Sarkadi Lajos; u. p. B.-Hunyad.
l. e. *Föld*, l. sz. 12.
18. **Kolozs**, l. sz. 625. l. Borsos Sándor; t. sz. 120. t. Nagy Sámuel.
19. **Köröső**, l. sz. 752. l. Gilyén János; t. sz. 85. tani-tói állomás üres; u. p. B.-Hunyad.
20. **Középlak**, l. sz. 440. l. Józsa Sámuel; t. sz. 55. t. Déé zsi Lőrincz; u. p. N.-Almás.
l. e. *Tamásfalva*, l. sz. 31. *Nyércze*, l. sz. 26.
21. **Léta** (Magyar-), l. sz. 340. l. Szakács János; t. sz. 38. t. Vitmájer Leopold; u. p. Ál-Jára.
22. **Lóna** (Szász-), l. sz. 785. l. Szakács István; t. sz. 105. t. Kelemen Ferencz; u. p. Gyalu.
23. **Magyarókereke**, l. sz. 240. l. Fazakas András; t. sz. 32. t. Péter Pál; u. p. B.-Hunyad.
24. **Mákó**, l. sz. 958. l. Valler József; t. sz. 198. a helybeli községi iskolába járnak. Kántor Lőrincz Ferencz; u. p. Egeres.
25. **Méra**, l. sz. 899. l. Timár Lajos; t. sz. 115. t. Tamás Dániel; u. p. M.-Nádas.
l. e. *Magyar-Nádas*, l. sz. 54.
26. **Monostor** (M.-Gyerő-), l. sz. 585. l. Dobay Lajos; t. sz. 55. t. Véczy Dénes; u. p. B.-Hunyad.
27. **Nyárszó**, l. sz. 320. l. Fazakas Lajos; t. sz. 50. t. Katona Károly; u. p. B.-Hunyad.
l. e. *Sárvásúr*, l. sz. 300. t. sz. 42. t. Varju István.
28. **Pata**, l. sz. 88. l. Szabó István; t. sz. 16. t. Dani Lőrincz; u. p. Kolozs.
l. e. *Kara*, l. sz. 45.

29. **Petri** (Kis-), l. sz. 294. l. Viski Sándor; t. sz. 43. t. Déési Domokos; u. p. N.-Almás.
30. **Petri** (Nagy-), l. sz. 201. l. Sófalvi Miklós; t. sz. 36. t. Antal György; u. p. N.-Almás.
31. **Szentkirály** (Kalota-) és **Zentelke** egyesült egyházak; l. sz. Szentkirályon 543, Zentelkén 572; l. Viski Zsigmond; t. sz. 197. t. Csoma Zsigmond; u. p. B.-Hunyad.
32. **Szentlászló**, l. sz. 1034. l. Domján Ferencz; t. sz. 159. t. Balázs József; u. p. Gyalu.
33. **Sztána**, l. sz. 260. l. Antal Domokos; t. sz. 34. t. Bálint András, ny. t. Kolcsár Lajos; u. p. B.-Hunyad.
34. **Szucsák**, l. sz. 442. l. Kónya József; t. sz. 52. t. Botha József; u. p. Kolozsvár.
35. **Türe**, l. sz. 430. l. Jónás Elek; t. sz. 35. t. állomás üres; u. p. M.-Nádas.
l. e. *M.-Gorbó*, l. sz. 12. *M.-Sárd*, l. sz. 24. *Somtelke*, l. sz. 3.
36. **Zsobok**, l. sz. 602. l. Mike Lajos; t. sz. 83. t. állomás üres; u. p. B.-Hunyad.
37. **Jára** (Al-), l. sz. 124. l. Balázs István; t. sz. 12. t. a lelkész.
l. e. *Ércz-Pataka*, l. sz. 20. *Kis-Bánya*, l. sz. 12.
38. **Valkó** (Magyar-), l. sz. 635. l. Mihálcz Elek; t. sz. 90. a helybeli községi iskolában tanulnak; t. Bihari István és Szentgyörgyi Lajos, ki egyszersmind Kántor is; u. p. B.-Hunyad.
l. e. *Incsel*, l. sz. 12.
39. **Vásárhely** (Gyerő-), l. sz. 208. l. Ágoston György; t. sz. 26. t. Meszta Lajos; u. p. Egeres.
40. **Vista**, l. sz. 852. l. Kónya János; t. sz. 93. t. ifj. Tamás Dániel; u. p. M.-Nádas.

VI. Szilágy-Szolnoki egyházmegye.

Fekszik Közép-Szolnok- és Krasznamegye területén.

Ez egyházmegyében van: 70 anya- és 12 leányegyház;
lélekszám: 44569; tanulók száma: 4494.

Főgondnok: b. Bánffy Albert.

Algondnok: b. Vesselényi Miklós, b. Györfi Lajos
és t. Bereczki György.

Esperes: Szabó Pál, diósadi lelkész.

Közügyigazgató Költő László, kr.-mihályfalvi lelkész.

H. főjegyző: Biró Károly, tasnádi lelkész.

Aljegyző: Kis Albert, kémesi lelkész.

Közpéntárnok: Molnár Miklós, menyői lelkész.

Özvegy-árvai pénztárnok: Viski Pál, zoványi lelkész.

Egyházak.

1. **Ákos**, l. sz. 900. l. Kelemen Endre, t. sz. 62. t.
Rákosi Sándor.
2. **Ardó**, l. sz. 449, l. Pataki Károly, t. sz. 28. t. Ha-
ri Ferencz; u. p. Sülelmed.
3. **Bagos**, l. sz. 1010. lelkészi állomás üres, t. sz. 80. f.
t. Somogyi Sámuel, l. t. Nagy Lajos; u. p. Sz.-
Somlyó.
4. **Balla**, l. sz. 835. l. Faragó József, t. sz. 62. t.
Bartha Lajos; u. p. Sz.-Somlyó.
5. **Bogdánd**, l. sz. 891. l. Dombi Lajos, t. sz. 107. t. ifj.
Somogyi Károly; u. p. Hadad.
6. **Borzás**, l. sz. 332. l. Nagy Zsigmond, t. sz. 33. t. id.
Szőcs Károly; u. p. Sz.-Somlyó.
7. **Böösháza**, l. sz. 240. l. Barabás György, t. sz. 13. t.
Adi József; u. p. Sülelmed.

1. 6. *Benedekfalva*, l. sz. 26.
8. **Bülgezd**, l. sz. 431. l. Szilágyi Márton, t. sz. 64. t. Pál Domokos; u. p. Sz.-Somlyó.
9. **Csaholy** (M.), l. sz. 744. l. Rózsa Károly, t. sz. 45. tanító jelenleg nincs; u. p. Tasnád.
10. **Cseh** (Szilágy), l. sz. 1674. l. Fábrián Dániel, t. sz. 63. f. t. Bányai József, l. t. Buttyán Gejza.
11. **Czégény** (Kr.) l. sz. 86. lelk. állomás üres, t. sz. 9. t. Komán József; u. p. K.-Daróc.
12. **Déesháza**, l. sz. 710. l. Szabó Lajos, t. sz. 31. t. Balog Dániel; u. p. Sz.-Cseh.
13. **Diösad**, l. sz. 1271. l. Szabó Pál, t. sz. 168. t. Veress József; u. p. Zilah.
1. e. *M.-Baksa*, l. sz. 32.
14. **Doba** (Nagy) és Doba (Kis) egyesült egyházak, l. sz. az elsőben 269. a másodikban 462. l. Botka Károly, t. sz. az elsőben 25. a másodikban 59. t. az elsőben Bartha Dániel, a másodikban Bátori György; u. p. Sz.-Szentkirály.
15. **Egrespatak**, l. sz. 258. l. Löfi Pál, t. sz. 36. t. állomás üres; u. p. Zilah.
16. **Goroszló** (M.), l. sz. 470. l. Técsi József, t. sz. 58. t. KisPál Sámuel; u. p. Zilah.
17. **Göröcsön**, l. száma 416. l. Aracs András, t. sz. 23. t. Nagy György u. p. Zilah.
18. **Hadad**, l. sz. 868. l. Kondor Endre, t. sz. 90. t. Gocz Dénes.
19. **Horváthi-Petenye**, l. sz. 380. l. Szilágyi Mihály, t. sz. 34. t. Horváth Endre; u. p. Kraszna.
20. **Ilosva**, l. sz. 530. l. Galló József, t. sz. 51. t. Erzsényes István, u. p. Sz.-Somlyó.
21. **Ipp**, l. sz. 770. l. id. Török Eerencz, t. sz. 70. t. Bene Ambrus; u. p. Zovány.
22. **Kávás** (Ér.), l. sz. 124. l. állomás üres, t. sz. 12. tanító nincs.
23. **Kecel** (M.), l. sz. 454. l. Rácz Péter, t. sz. 54. t. Antal Ferencz; u. p. Kraszna.

24. **Kémer**, l. sz. 1907. l. Kis Albert, t. sz. 156. f. t. községi, l. t. és énekvezér Marosi József; u. p. Széplak (Biharmegyében.)
25. **Keresztúr** (Szilágyfő), l. sz. 431. l. Palánki Károly, t. sz. 26. t. Bányai Félix; u. p. Zilah.
l. e. *Nyírsid*, l. sz. 54.
26. **Kőrös** (Ér.) l. sz. 230. l. Fogarasi László, t. sz. 32. tanít a lelkész; u. p. Tasnád.
27. **Kövesd** (Szilágy-), ideiglenesen Sarmasághoz csatolva, bezolgál a sarmasági lelkész, l. sz. 81. t. sz. 8. t. Parlagi Elek; u. p. N.-Derzsida.
28. **Kraszna**, l. sz. 2368. l. Bakcsi Sándor, t. sz. 175. f. t. Kis Lajos. l. t. Balog Mihály.
29. **Kusaly**, l. sz. 288. l. Szász Ferencz, t. sz. 34. t. id. Szöcs Károly; u. p. Hadad.
l. e. *Erked*, l. sz. 387. t. sz. 43. t. Nagy Ferencz.
30. **Lele**, l. sz. 780. l. Kovács Sándor, t. sz. 95. t. Kapronczai Benő; u. p. Hadad.
31. **Lecsmér**, l. sz. 210. l. Fazakas Mihály, t. sz. 36. t. Nagy Lajos; u. p. Széplak. (Biharmegye.)
32. **Lompért**, l. sz. 532. l. állomás üres, t. sz. 59. t. Nyeszti Lajos; u. p. N.-Derzsida.
33. **Menyő**, l. sz. 362. l. Molnár Miklós, t. sz. 50. t. Vaska János; u. p. Sz.-Cseh.
34. **Mihályfalva**, l. sz. 509. l. Költő László, t. sz. 67. t. Séra János, u. p. Ákos.
35. **Mindszent** (Ér-), l. sz. 232. l. Török Ferencz, t. sz. 23. t. állomás üres; u. p. Ér-Kávás.
l. e. *Ér-Girolt*, l. sz. 14.
36. **Mocsolya**, l. sz. 708. l. id. Biró Károly, t. sz. 82. t. id. Szöcs Sámuel; u. p. Hadad.
37. **Monó**, l. sz. 458. l. Soos Károly, t. sz. 48. t. Kis József; u. p. Sülelmed.
l. e. *Égerhát*, l. sz. 47. t. sz. 16. t. lévita Tokai Sándor.
38. **Nádasd**, l. sz. 719. l. Vas Sámuel, t. sz. 103. t. Técsi László; u. p. Hadad.

39. **Nagyfalu**, (Szilágy-) l. sz. 1125. l. Pungur Gyula; t. sz. 90. f. t. Jakab Zsigmond, l. t. Bethlendi András; u. p. Sz.-Somlyó.
40. **Nagymon**, l. sz. 216. l. Sebest György, t. sz. 16. t. ifj. Parlagi Elek; u. p. Sz.-Szentkirály.
41. **Paczal** (Nagy- és kis-), l. sz. 584. l. Tóth Imre, t. sz. 73. t. Gál Károly; u. p. Margita (Biharmegye.)
42. **Panit**, l. sz. 424. l. Domján Sándor; t. sz. 28. tanító uncs; u. p. Tasnád.
43. **Peleskezi**, l. sz. 693. l. Kis Pál, t. sz. 43. t. Várkonyi László; u. p. Tasnád.
44. **Peér**, l. sz. 1008. l. Surányi Gyula, t. sz. 102. f. t. Szombati Károly l. t. Orosz Miklós; u. p. Ér-Endréd.
45. **Perecsen**, l. sz. 943. l. Gáspár János, t. sz. 117. t. Papp György; u. p. Sz.-Somlyó,
46. **Ráton**, l. sz. 203. l. Vas Lajos, t. sz. 36. t. Kövendi Károly; u. p. Kraszna.
47. **Récse**, l. sz. 258. l. állomás üres, t. sz. 19. t. Bago-si Miklós; u. p. Varsola.
48. **Sámson**, (Szil.-), l. sz. 839. l. Konca Ferencz, t. sz. 56. t. Boros Ferencz; u. p. Hadad.
49. **Sarmaság**, l. sz. 1098. l. Elek Károly, t. sz. 56. t. Gál Elek; u. p. N.-Derzsida.
50. **Somlyó** (Szil.) l. sz. 1400. l. Nagy László, t. sz. 191. községi iskolába járnak, kántor Péntek József.
51. **Sülelmed**, l. sz. 77. l. Kiss Pál, t. sz. 10. tanít a-lelkész.
l. e. *Cikó*, l. sz. 106. t. sz. 13. t. Püspöki József.
52. **Szakácsi**, l. sz. 930. l. Szentkirályi László, t. sz. 60. t. Verestói György; u. p. Tasnád.
53. **Szántó**, (Tasnád), l. sz. 229. l. Kovács Ferencz, t. sz. 28. t. Kovács Sándor; u. p. Tasnád.
54. **Szarvad** (Tasnád), l. sz. 340. l. Farkas Károly, t. sz. 30. t. Farkas Lajos; u. p. Tasnád.
55. **Szentkirály** (Ér-), l. sz. 485. l. Kovács Károly, t. sz. 40. t. Bogdán Lajos; u. p. K.-Daroc (Szatm. megye.)

56. **Szentkirály**, (Szil.) l. sz. 183, l. állomás üres, t. sz. 15. t. nincs.
57. **Széér**, l. sz. 700, l. Farkas Antal, t. sz. 50. t. áll. üres; u. p. Hadad.
58. **Szilágyseg**, l. sz. 164. l. Ferenczi Gyula, t. sz. 14. t. Sarkadi Antal; u. p. Sz.-Cseh.
59. **Szodoró** (Ér.), l. sz. 218. l. Fazakas Ferencz, t. sz. 32. t. Salánki Zsigmond; u. p. Tasnád.
l. e. *Érhatvan*, l. sz. 115. t. sz. 24. t. Szabó Elek.
60. **Sződemeter**, l. sz. 71. l. Kacsó Albert, t. sz. 9. tanít a lelkész; u. p. Tasnád.
61. **Tasnád**, l. sz. 1387. l. Biró Károly, t. sz. 109. f. t. Vágó Sámuel, 2-ik f. t. Porcsalmi Soma, l. t. és kántor id. Somogyi Károly.
62. **Udvarhely** (Szamos.) l. sz. 86. l. állomás üres, t. sz. 12. t. nincs; u. p. Zsibó.
63. **Ujlak** (Somlyó), l. sz. 440. l. Baló József, t. sz. 40. t. nincs; u. p. Somlyó.
64. **Zilah**, l. sz. 4683. ny. l. Fogarasi István, r. l. Magyarósi István, Révay Pál, t. sz. 435. ezek közül a nagyobb fi gyermekek a ref. tanodába, a leánygyermekek és kisebb fiuk a községi és állami iskolába tanulnak, kántor Nagy Mihály.
65. **Zovány**, l. sz. 908. l. Viski Pál, t. sz. 82. f. t. Tötös János, l. t. Somogyi György.
66. **Zsibó**, l. sz. 1120. l. Kun Károly, t. sz. 93. t. Kispál Miklós.
67. **Valkó**, l. sz. 108. l. Nagy Ferencz, t. sz. 19. tanít a lelkész; u. p. S.-Somlyó.
68. **Varsolcz**, l. sz. 642. l. Kemény István, t. sz. 82. t. Beksi József.
69. **Vérvölgy**, l. sz. 558. l. Székely István, t. sz. 65. t. Pap Sámuel; u. p. Sz.-Szentkirály.
70. **Völcsök**, l. sz. 360. l. Osváth Lajos t. sz. 15. t. Sextin Antal; u. p. Sz.-Cseh.
l. e. *Szamos-Ujlak*, l. sz. 40. t. sz. 6. tanít a lelkész.

VII. Deési egyházmegye.

Fekszik Doboka- Belső-Szolnok-, Kolozsmegyék és Kővárvidéke területén.

Ez egyházmegyében van: 28 anya-, 27 leányegyház; lelkékek száma 8771; tanulók sz. 853.

Főgondnokok: b. Wesselényi Ferencz,

b. Bánffy Dániel.

Algondnok: Biró Sándor.

Esperes: Almási Sámuel, s. m.-berkeszi lelkész.

Jegyző: Nagy Lajos, dobokai lelkész.

Közügyigazgató Kovács Sámuel, deézi lelkész.

Egyházak:

1. **Babucz-Fodorháza**, l. sz. 115. l. Rigó György, t. sz. 5. a lelkész tanít; u. p. Pánczélcséh.
l. e. *Solyomkő*, l. sz. 14; *M.-Ujfalu*, l. sz. 20.
2. **Bádok**, l. sz. 122. l. Ferenczi József; u. p. Pánczélcséh.
3. **Berkesz**, l. sz. 328. l. Almási Sámuel, t. sz. 35. t. Czira Endre; u. p. N.-Somkut.
l. e. *N.-Somkut*, l. sz. 42; *Remete*, l. sz. 9.
4. **Borsa**, l. sz. 245. l. Agyagási Gábor, t. sz. 25. kik a helybeli államiskolába járnak; u. p. Válaszút.
5. **Csomafája**, l. sz. 114. lelkészi állomás ürességben van, t. sz. 20. kik a borsai államiskolába járnak; u. p. Válaszút.
l. e. *Gyula*, l. sz. 44.; *Hosszú-Macskás*, l. sz. 65.
6. **Déész-akna**, l. sz. 700. l. Szabó Sándor, t. sz. 48. t. Bartha János; u. p. Déész.

7. **Doboka**, l. sz. 85. l. Nagy Lajos, u. p. Válaszut.
8. **Domokos**, l. sz. 737. l. Pap István, t. sz. 57. t. Fábián Elek; u. p. M.-Lápos.
9. **Esztény**, l. sz. 133. l. Bántó Mihály; u. p. Válaszut.
l. e. *Szarvas-Kend*, l. sz. 81; *Tötör*, l. sz. 20; *Onak*, l. sz. 11; *K.-Szilvás*, l. sz. 9; *Kecset* l. sz. 41.
10. **Hidalmás**, l. sz. 156. l. Kónya László, t. sz. 14. kik a helybeli állam-iskolába járnak; u. p. Hidalmás.
l. e. *Drág*, l. sz. 28
- Jegyz. Az Egres és Almás mentén szorványosan lakó ref. hivatok is 195 lélek számmal ezen egyházhoz tartoznak.
11. **Kaczkó**, l. sz. 45. l. Jónás Bálint; u. p. Déézs.
l. e. *Szelecske*, l. sz. 98. t. sz. 20. t. Tokos Bálint; *Alör*, l. sz. 13; *Galgó*, l. sz. 98; *Blenke-Polyán*, l. sz. 24; *N.-Ilonda*, l. sz. 20; *Soósmező*, l. sz. 15; *Gugó*, l. sz. 10.
12. **Keresztur** (Ördög-), l. sz. 60. l. Szász Gergely; u. p. Berend-Pánczélceh.
l. e. *N.-Esküllő*, l. sz. 44; *K.-Esküllő*, l. sz. 53.
13. **Kérő**, l. sz. 165. l. Dózsa Imre, t. sz. 15. t. Filep Gáspár; u. Szamosujvár.
l. e. *Dengeleg*, l. sz. 45. t. sz. 1.
14. **Kide**, l. sz. 388. l. Gáspár Sámuel, t. sz. 32, u. p. Pánczélceh.
15. **Koltó**, l. sz. 457. l. Szabó Lajos, t. sz. 67. t. Nagy János; u. p. N.-Bánya.
l. e. *Katalinfalva*, l. sz. 129. t. sz. 20; *Hosszúfalva*, l. sz. 142. t. sz. 28. t. Rácz Sándor.
16. **Kozárvár**, l. sz. 182. l. Nagy Dániel, t. sz. 20. t. Horváthy Domokos; u. p. Déézs.
17. **Köblös** (Magyar-) l. sz. 124. A lelkészi állomás ürességben, t. sz. 14. t. Bartha András; u. p. Pánczélceh.
18. **Lápos** (Hagymás), l. sz. 182. A lelkészi állomás ürességben van, t. sz. 33. t. Debreczeni Károly; u. p. N.-Bánya.

19. **Lápos** (Magyar-) l. sz. 1113. l. Mátyás Zsigmond, t. sz. 100, kik a helybeli állami elemi iskolába járnak, ének tanító Nagy Ábel; u. p. M.-Lápos.
- Jegyz.* A rohii, macskamezői, csernafalvi, kis-debreczeni, sztoj-kafalvi s l.-debreci hivek is 20. számmal ezen egyházhoz tartoznak.
20. **Lóna** (Kendi-) l. sz. 374. l. Pánczél Ferencz, t. sz. 48. t. Szakács Miklós; u. p. Válaszut.
- l. e. *K.-Jenő*, l. sz. 15.
21. **Macskás** (Magyar-) l. sz. 179. A lelkészi állomás ürességben van; u. p. Kolozsvár.
22. **Néma**, l. sz. 153. l. Veres Károly, t. sz. 15. t. Farkas Sámuel; u. p. Déézs.
23. **Ormány**, l. sz. 71. A lelkészi állomás ürességben van; u. p. Szamosujvár.
- l. e. *Girólt*, l. sz. 72.
24. **Pánczélcseh**. l. sz. 183. A lelkészi állomás ürességben van, t. sz. 16. kik a helybeli állami elemi iskolát gyakorolják, u. p. Pánczélcseh.
- l. e. *Magyar-Derzse* l. sz. 96. t. sz. 10. t. Mihályi Sándor.
- Jegyz.* A r.-kereszturi, völcsei, kecskeházi, vajdaházi hivek is, 60 lélekszámmal, ezen egyházhoz tartoznak.
25. **Szinye**, l. sz. 68. l. Márton András; u. p. Alparét.
- l. e. *Mánya*, l. sz. 13; *Alparét*, l. sz. 4; *M.-Bogáta*; l. sz. 11; *O.-Bogáta*, l. sz. 28; *Semesnye*, l. sz. 30. *Csernek*, l. sz. 4; *N.-Hagymás*, l. sz. 4; *Osvály* l. sz. 5.
26. **Töök** (Felső-) l. sz. 80. l. ifj. Almási Sámuel, t. sz. 10. A lelkész tanít; u. p. Pánczélcseh.
- l. e. *A.-Töök*, l. sz. 168. t. sz. 23. t. Czinege Mihály,
27. **Zsombor** (Magyar-Nagy-) l. sz. 171. l. Püspöki Mihály, t. sz. 5. t. Bara Áron u. p. Zsombor.
- l. e. *Zutor*, l. sz. 7; *Kendermál*, l. sz. 11; *Dal*, l. sz. 3; *P.-Szt.-Mihály*, l. sz. 44.
28. **Válaszut**, l. sz. 376. l. Balázs János, t. sz. 40. t. Nagy György; u. p. választut.

VIII. Széki egyházmegye.

Fekszik Kolozs-, Doboka- és Belsőszolnokmegyék területén.

Ez egyházmegyében 50 anya- és 48 leányegyház van;
lelkek sz. 20,516; tanulóké 1409.

Főgondnokok: b. Bánffy Dániel.
gr. Vass Albert.
mlts Földvári József.

Algondnokok: b. Inczédi Zsigmond és
gr. Vass Ádám.

Esperes: Báthori Dániel, széki lelkész.

Jegyző: Csűrös József, bethleni lelkész.

Közügyigazgatók: Köblös István, rettegi,
Lénárd Samu, szt.-margitai lelkész.

Aljegyzők: Csiszár László, bálv.-várajjai,
Péter Antal, apanagyfalusi lelkész.

Egyházak:

1. **Árpástó**, l. sz. 310. l. ifj. Balázs József; t. sz. 29. t. Brán József; u. p. Retteg.
2. **Bacza**, l. sz. 259. l. Diószegi Lajos; t. sz. 23. t. Lénárd Károly; u. p. Retteg.
l. e. *Csicsó-Mihályfalva*, l. sz. 110. t. sz. 11. t. Szabó Albert.
3. **Bethlen**, l. sz. 617. l. Csűrös József; t. sz. 45. t. Fekete Gergely.
l. e. *Szészárma*, l. sz. 21.
4. **Bonczhida**, l. sz. 575. l. Nagy Elek; t. sz. 41. t. Péterfi Ferencz; u. p. Válaszut.
5. **Borzás** (Magyar-), l. sz. 248. l. Csiszár Farkas; t. sz. 24. t. Székely János; u. p. Lekencze.

1. e. *Böd*, l. sz. 19. *Dellő-Apáthi*, l. sz. 9. *Kéthel*, l. sz. 5.
6. **Botháza**, l. sz. 75. l. Dózsa Elek; t. sz. 8. a lelkész tanít; u. p. Mocs
 1. e. *Mocs*, l. sz. 220. t. sz. 22. t. Veres Mihály.
7. **Bréte** (Szász-), l. sz. 185. l. Jakabházi Dániel; t. sz. 17. a lelkész tanít; u. p. Bethlen.
8. **Búza**, l. sz. 517. l. Balázs József; t. sz. 41. t. Bota István; u. p. Sz.-Ujvár.
9. **Czege**, l. sz. 136. a papi állomás üres, beszolgal a pulyoni pap.
 1. e. *Göcz*, l. sz. 63. t. sz. 7. t. Csomor János. *Császári*, l. sz. 41. *Vasas-Szt-Ivány*, l. sz. 6.
10. **Décse** (Magyar-), l. sz. 1451. l. Szentes István; t. sz. 114. t. Bartus György; u. p. Retteg.
11. **Devecser** (Nagy-), l. sz. 95. a noszolyi pap felügyelete alatt; u. p. Sz.-Ujvár.
12. **Egyed** (Szent-), l. sz. 76. l. Budai Lajos; t. sz. 6. a lelkész tanít; u. p. Szék.
13. **Feketelak**, l. sz. 234. l. Székely József; t. sz. 53. t. Balázs István; u. p. Sz.-Ujvár.
14. **Földvár** (Meleg-), l. sz. 293. l. Beregszászi Albert, t. sz. 31. t. Vincze Ferencz; u. p. Sz.-Ujvár.
15. **Fráta** (Magyar-), l. sz. 119. l. Finta Sámuel; tanítói állomás üres; u. p. Mocs.
 1. e. *Berkenyes*, l. sz. 114. *Mező-Záh*, l. sz. 75. *Mező-Méhes*, l. sz. 107. t. sz. 11. t. Lukács József, fogadott tanító. *Czikud*, l. sz. 14. *Báld*, l. sz. 9. *Szopor*, l. sz. 5. *Szent-Jakab*, l. sz. 10. *Tóhát*, l. sz. 12.
16. **Füzes** (Ördöngös-), l. sz. 761. l. Barabás Tamás; t. sz. 69. t. Egri István; u. p. Sz.-Ujvár.
17. **Füzkút**, l. sz. 51. l. Lakatos Károly; t. sz. 6. a lelkész tanít; u. p. Lekencze.
 1. e. *Szent-Mihálytelke*, l. sz. 11. *Bongárd*, l. sz. 4. *Lompért*, l. sz. 3.
18. **Ilosva** (Alsó-), l. sz. 134. lelkészi állomás üres; beszolgal a fel-öri pap; u. p. Cs.-Keresztur.
19. **Kamarás** (Pusztá-), l. sz. 223. l. Szathmári János; t. sz. 13. t. Csia Lajos; u. p. Mocs.

1. e. *Nagy-Sármás*, 1. sz. 5. *Kis-Sármás*, 1. sz. 3. *Novoly*, 1. sz. 3. *Kis-Czég*, 1. sz. 2.
20. **Kamarás** (Vajda-), 1. sz. 525. 1. Pergő Márton; t. sz. 50. t. Vincze István; u. p. Mocs.
21. **Katona**, 1. sz. 96. 1. Nagy Elek; t. sz. 5. a lelkész tanít; u. p. Mocs.
1. e. *Nagy-Czég*, 1. sz. 8.
22. **Kékes**, 1. sz. 207. 1. Sepső Mihály; t. sz. 23. t. Veres Ferencz; u. p. Sz.-Ujvár.
23. **Keszű**, 1. sz. 316. 1. Salamon György; t. sz. 40. t. Horváth Dániel; u. p. Mocs.
1. e. *O-Gyéres*, 1. sz. 13.
24. **Kudu**, 1. sz. 240. 1. Szathmári Sárdor; t. sz. 15. a lelkész tanít; u. p. Cs.-Keresztur.
25. **Légen** (Magyar-), 1. sz. 76. 1. Szabó József; t. sz. 5. a lelkész tanít u. p. Mocs.
1. e. *N.-Gyeke*, 1. sz. 67.
26. **Málom**, 1. sz. 553. 1. id. Balázs József; t. sz. 48. t. Máthé Dániel; u. p. Bethlen.
27. **Margita** (Szent-), 1. sz. 236. 1. Lénárd Sámuel; tanítói állomás üres; u. p. Rettek.
1. e. *Mikeháza*, 1. sz. 4.
28. **Nagyfalu** (Apa-), 1. sz. 180. 1. Péter Antal; t. sz. 21. t. Tóth György; u. p. Bethlen.
29. **Nemegye** (Magyar-), 1. sz. 615. 1. Csejdi István; t. sz. 57. t. állomás üres; u. p. Bethlen.
1. e. *Virágos Berek*, 1. sz. 4. *Kőfarka*, 1. sz. 40, *Középfalva*, 1. sz. 35. *Ó-Radna*, 1. sz. 20.
30. **Noszoly**, 1. sz. 151. 1. Pap Sámuel; t. sz. 15. a lelkész tanít; u. p. Sz.-Ujvár.
31. **Nyires** (Szász-), 1. sz. 625. 1. Vass György, t. sz. 56. t. Sebestyén Péter; u. p. Déés.
1. e. *Szt. Benedek*, 1. sz. 14.
32. **Ör** (Fel-), 1. sz. 472. 1. Veres Márton; t. sz. 50. t. Mártián Endre; u. p. Cs.-Keresztur
1. e. *Cs.-Keresztur*, 1. sz. 12. *Cs.-Hagymás*, 1. sz. 5. *Négerfalva*, 1. sz. 18. *Nagy-Debrék*, 1. sz. 1.

33. **Palatka** (Magyar-), l. sz. 278. l. Mooré Albert; t. sz. 24. t. Péterfi Károly; u. p. Mocs.
34. **Pujon**, l. sz. 150. l. Gullya János; t. sz. (?) t. állomás üres; u. p. Szék.
35. **Retteg**, l. sz. 503. l. Köblös István; t. sz. 51. t. Nagy Károly; u. p. Retteg,
36. **Sárvár**, l. sz. 45. l. Balog András; t. sz. 4. a lelkész tanít; u. p. Somkerék.
l. e. *Szász-Fellak*, l. sz. 94. t. sz. 7. t. Békési Zsigmond; *Sajó-Keresztur*, l. sz. 10.
37. **Somkerék**, l. sz. 361. l. Kovácsi Mihály; t. sz. 37. t. Mózes József.
38. **Szava**, l. sz. 90. a lelkészi állomás üres; u. p. Szék.
l. e. *Ombuz*, l. sz. 8.
39. **Szt.-András** (Sajó-), l. sz. 176. l. Dohi Ferencz; t. sz. 16. a lelkész tanít; u. p. Somkerék.
40. **Szent-Márton** (Szépkényerü-), l. sz. 413. l. Szabó József; t. sz. 41. t. Tamás Ferencz; u. p. Sz.-Ujvár.
l. e. *O.-Vásárhely*, l. sz. 56. *Erdő-Szombattelke*, l. sz. 13.
41. **Szék**, l. sz. 2403. l. Báthori Dániel és Somkeréki Miklós; t. sz. 162. t. Déési Sámuel és Sipos József.
42. **Szováth** (Alsó-), l. sz. 440. l. Gáspár Sámuel; t. sz. 39. t. állomás üres; u. p. Mocs.
l. e. *M.-Kályán*, l. sz. 78. *Aranykút*, l. sz. 41.
43. **Szilvás** (Viz-), l. sz. 43. a lelkészi állomás üres; u. p. Sz.-Ujvár.
l. e. *Nagy-Iklód*, l. sz. 20. *Kis-Iklód*, l. sz. 75. t. sz. 8. t. Török Károly.
44. **Udvarhely** (Sajó-), l. sz. 110. l. állomás üres; a szent-andrási pap felügyelete alatt van; u. p. Somkerék.
45. **Ujvár** (Szamos-), l. sz. 650. l. állomás üres; a várbeli pap felügyelete alatt van.
l. e. *Sz.-Ujv.-Némethi*, l. sz. 87. t. sz. 8. t. Szentes Gyula.
46. **Zsombor** (Szász-), l. sz. 230. l. Soós József; t. sz. 17. a lelkész tanít; u. p. Sz.-Ujvár.
47. **Váralja** (Bálványos-), l. sz. 1225. l. Csizsár László; t. állomás üres; u. p. Déés.

48. **Veresegyháza**, l. sz. 390. l. Ujvári József; t. sz. 40.
t. Lőrincz András; u. p. Sz-Ujvár.
49. **Vicze**, l. sz. 225. jelenleg az apánagyfalusi lelkész fel-
ügyelete alatt.
50 **Visa**, l. sz. 249. l. Gáspár Lajos; a t. állomás üres;
u. p. Szék.

IX. Nagy-sajói káptalan.

Fekszik Kolozs-, Dobokamegye és Besztercze vidék területén.

Ez egyházmegyében 9 anya- és 23 leányegyház van; lelkek
száma 2389; tanköteles 230. — Tanult:

$$\begin{array}{l} a) \text{ a kebli népiskolákban} \cdot 165 \\ b) \text{ más iskolákban} \quad \quad \quad 9 \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} a) \\ b) \end{array}} \right\} = 174$$

Nem köteles tanuló:

$$\begin{array}{l} a) \text{ hitfelekezetünkben} \quad \quad \quad 13 \\ b) \text{ más hitfelekezetű} \quad \quad \quad 8 \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} a) \\ b) \end{array}} \right\} = 21.$$

összesen : = 195.

Főgondnokok: id. gr. Bethlen Sándor és
mlts Cserényi Dániel.

Algondnok: t. Bod Károly.

Dékán: Vályi Elek; kentelki lelkész.

Jegyző: Szász János, n.-sajói lelkész.

Közügyigazgató: Varró István, sófalvi lelkész.

Egyházak:

1. **Balázsfalva** (Alsó-), l. sz. 33. l. Szentkirályi Lajos;
tk. sz. 2. u. p. Besztercze.
l. e. *F.-Balázsfalva*, l. sz. 12. *Kajla*, l. sz. 6.

2. **Besztercze**, l. sz. 82. l. állomás nincs betöltve; beszolgál Vályi Elek, kentelki lelkész; tk. sz. 5. más iskolába jár 3.
 1. e. *K.-Budak*, l. sz. 50. beszolgál Varró István, sófalvi lelkész; tk. sz. 7. felsőbb iskolába jár 1. t. állomás nincs betöltve. *Sz.-Budak*, l. sz. 11. *Galacz*, l. sz. 52. beszolgál Varró István, sófalvi lelkész; tk. sz. 1. felsőbb iskolába jár 1. *Harina*, l. sz. 8.
3. **Czegő** (Szász-), l. sz. 256. l. Musnai Károly; tk. sz. 41. tanult 37. felsőbb iskolában 1. t. állomás üres; u. p. Lekencze
 1. e. *Sz.-Szt.-Jakab*, l. sz. 19.
4. **Kentelke**, l. sz. 4. l. Vályi Elek; u. p. Somkerék.
 1. e. *Árokalja*, l. sz. 58. tk. 1. felsőbb iskolába jár 1. *S.-Magyarós*, l. sz. 10. *Kerlézs*, l. sz. 16.
5. **Máté** (Szász-), l. sz. 435. l. Nagy Mihály; tk. sz. 52. tanult 28 felsőbb iskolába 1. t. Fodor Dániel; u. p. Lekencze.
 1. e. *A.-Móricz*, l. sz. 19. *Lekencze*, l. sz. 5. *Sz.-Ujfalva*, l. sz. 28.
6. **Sajó** (Nagy-), l. sz. 315. l. Szász János; tk. sz. 30. tanult 26. nem köteles hitsorsos 6. más hitű 3. tani-tói állomás üres.
Ide tartoznak még: *Pászmós*, *Kusma*, *Bilak*, *Nyécze*, *Monor*, *K.-Sajó*, *Berlád*, *Vajola* mintegy 60 lélekszámmal.
7. **Sófalva**, l. sz. 348. l. Varró István, tk. sz. 34. tanult 25. nem köteles hitsorsos 3. más hitű 1. t. Kis József; u. p. Besztercze.
 1. e. *Simontelke*, l. sz. 33.
8. **Tacs**, l. sz. 212. l. Nagy Ábrahám; tk. sz. 26. tanult 23. nem köteles hitsorsos 4. más hitű 2. t. Péter István; u. p. Lekencze.
9. **Uj-ős** (Szász-), l. sz. 304. l. Albert Dániel; tk. sz. 31. tanult 17. felsőbb iskolában 1. nem köteles más hitű 2. t. Barabás Dániel; u. p. Lekencze.
 1. e. *Budatelke*, l. sz. 13.

X. Görgényi egyházmegye.

Fekszik Torda- és Kolozsmegye területén.

Ez egyházmegyében 33 anya- és 47 leányegyház van.
 Lélekszám: a) magyar 16845; b) cigány 1791 = 18,636.
 Tanköteles gyermek: a) magyar 3451; b) cigány 286 = 3737.

Ebből tanult: a) Az egyházmegyei népiskolákban

1. magyar:	2304	} = 2316
2. cigány:	12	

b) Felsőbb iskolában

1. magyar:	92	= 92
------------	----	------

c) Háznál tanult

1. magyar:	26	= 26
------------	----	------

Tanult összesen:	2434
------------------	------

d) Nem köteles magyar tanult	15
------------------------------	----

e) Más felekezeti	165
-------------------	-----

összesen:	2614.
-----------	-------

Főgondnokok, gr. Teleki Miklós,
 legid. gr. Teleki Domokos.,
 mlts Gyárfás Domokos.

Algondnokok: br. Kemény Kálmán,
 mlts Horváth Mihály,
 mlts Déési Sándor.

Esperes: Benkő János, m.-péterlaki lelkész.

Jegyző: Szabó József, felfalusi lelkész.

Közügyigazgató: Zilinczki Pál, m.-fűlpesi lelkész.

Aljegyző: Elekes Kálmán, geryeszegi lelkész.

Közpénztárnok: Nagy Albert, beresztelki lelkész.

Özvegy-árvai pénztárnok: Szász István, m.-régeni lelkész.

Egyházak :

1. **Abafája**, l. sz. 248. l. Szabó Sámuel; tk. sz. 48. t. sz. 38 t. Biró József, egyszersmind organista; u. p. Szász-Régen.
2. **Beresztelke**, l. sz. 646. ny. l. Nagy László; s. l. Nagy Albert; tk. sz. 140. tanult az iskolában 80. felsőbb tanodában 2. háznál 1. összesen 83. rendkívüli 2. t. és organista Vajda Miklós; u. p. Szász-Régen.
3. **Bölkény** (Magyar-), l. sz. 486. l. Dénes József; tk. sz. 103. tanult az iskolában 75. háznál 4. összesen 79. más felekezetű 8. t. és organista Muzsnai Ferencz; u. p. Görgény-Szt-Imre.
 1. e. *Héibükk*, l. sz. 1. *Alsó-Köhér*, l. sz. 4.
4. **Csinád** (Eldő-), l. sz. 590. l. Kertész József; tk. sz. 129. t. 86. felsőbb tanodában 4. háznál 2 = 92. t. és organista Füzesi Ferencz; u. p. Sáromberke.
 1. e. *Kis-Ilye*, l. sz. 141. tk. 38. t. 24. felsőbb tanodában 2 = 26. más felekezetű 9. t. Sipos József; *Kis-Szederjes*, l. sz. 3.
5. **Disznajó**, l. sz. 817. l. Csiki Károly; tk. sz. 167. t. 126. f. t. Gáspár Géza, l. t. és organista Máthé Elek; u. p. Déda.
 1. e. *Déda*, l. sz. 43. *Bisztra* és *Galonya*, l. sz. 36.
6. **Ercse** (Nagy-), l. sz. 150. l. Sárkány Dániel; tk. sz. 26. t. 10. felsőbb tanodában 1 = 11. tanít a lelkész; u. p. Mező-Örményes.
 1. e. *Unoka*, l. sz. 179. tk. sz. 32. t. 29. fels. tanodában 1 = 30. más felekezetű 2. t. Simon Lajos. *Bala*, l. sz. 78. tk. sz. 19. t. 17. rendkívüli hitsorsos 1. t. Nagy János. *Kis-Nyulás*, l. sz. 36. tk. sz. 2. *Kirdlyfalva*, l. sz. 7.
7. **Felfalu**, l. sz. 437. l. Szabó József; tk. sz. 90. t. 60. rendkívüli 1. más felekezetű 8. t. és organista Muzsnai Antal; u. p. Sz.-Régen.
 1. e. *Alsó-Idecs*, l. sz. 42. tk. sz. 8.

8. **Fülpös** (Kis-), l. sz. 240. l. Simon Elek; tk. sz. 46. lelkészi és tanítói állomás ürességben volt, s ezért az iskola szünetelt; tanít a lelkész; u. p. Szász-Régen.
9. **Fülpös** (Nagy-Magyar-), l. sz. 358. l. Zilinczki Pál; tk. sz. 76. t. 43. fel. tanod. 5 = 48. rendkívüli hitsorsos 1. t. és orgonista Mózes Mihály; u. p. Sz.-Régen.
10. **Gernyeszeg**, l. sz. 687. l. Elekes Kálmán; tk. sz. 135; t. 107. felsőbb tanodában 3 = 110. rendkívüli hitsorsos 1. más f. 6. t. és orgonista László Ferencz; u. p. Sáromberke.
11. **Holtmaros**, l. sz. 400. l. Bóka György; tk. sz. 96. t. 82. felsőbb tand. 2 = 84. t. és orgonista Máthé Albert; u. p. Déda.
12. **Keresztur** (Póka-), l. sz. 258. l. Zöld János; tk. sz. 48. t. 44. felsőbb tanod. 1 = 45. más f. 4. ny. t. Czeglő Ferencz, t. Biró András; u. p. Sáromberke.
 1. e. *Toldalag*, l. sz. 192. tk. sz. 37. t. 21. felsőbb tanod.
 2. háznál 1 = 14. másf. 10. t. és orgonista Simon József.
13. **Komlód és Oroszfája**, egyesült egyházak; l. sz. Komlódon 144. tk. sz. 38. tanító nem léte miatt az iskola szünetelt; ny. l. Kis Ádám; a s. l. jelenleg Oroszfáján lakik; Oroszfáján l. sz. 177. tk. sz. 31. tanító nem léte miatt az iskola szünetelt; l. Koronka Gábor; u. p. Teke.
 1. e. *Szász-Erked*, l. sz. 81. tk. sz. 13. tanító nincs. — *Nagy-Nyulas*, l. sz. 29. tk. sz. 9. tan. állomás nincs.
14. **Köbölkút**, l. sz. 414. l. Bőjte János; tk. sz. 81. tanult 65. rendkívüli hitsorsos 1. t. és orgonista Érzsek Sándor; u. p. Mező-Örményes.
15. **Körtefája**, l. sz. 746. l. Kis Lajos; tk. sz. 182. t. 140. felsőbb tanodában 1 = 141. rendkívüli hitsorsos 2. másf. 2. t. és orgonista Ercse János; u. p. Sz.-Régen.
 1. e. *Petele*, l. sz. 8.
16. **Magyaró**, l. sz. 1187. l. Albert János; tk. sz. 231. tanult 152. fels. tanod. 5 = 157. másf. 1. f. t. ifj. Demeter Sámuel; l. t. és orgonista Kis József; u. p. Déda.

1. e. *Jod*, l. sz. 104. tk. sz. 23. t. 14. a tanítói állomás üres. *Göde-Mesterháza*, l. sz. 69. tk. sz. 12. *Tóplicza*, l. sz. 34. tk. sz. 5. tanult fels. tannod. 5.
17. **Ölyves** (Nagy-), l. sz. 309. l. Szabó Elek; tk. sz. 68. t. 30. fels. tanod. 1 = 31. kiskoru l. másféle 3. t. és organista Simon Károly; u. p. Mező-Örményes.
 1. e. *Mező-Szt.-Márton*, l. sz. 33. tk. sz. 7. fels. tanodában tanult 2. *Mező-Örményes*, l. sz. 43. tk. sz. 2. *Mező-Szilvás*, l. sz. 73. tk. sz. 13. tanult fels. tanodában 4. háznál 1 = 5. *Mező-Szt.-György*, l. sz. 4. *Rücs*, l. sz. 27. tk. sz. 5.
18. **Péterlaka** (Magyar-). l. sz. 760. l. Benkő János; tk. sz. 148. tan. isk. 104. fels. tan. 2 = 106. más felekezetű 5. t. és organista idősb Demeter Sámuel; u. p. Szász-Régen.
 1. e. *Ó-Telek*, l. sz. 14. tk. sz. 1. háznál tanult 1.
19. **Póka**, l. sz. 492. lelkészi állomás jelenleg üres; tk. sz. 119. t. 98. fels. tanod. 4 = 102. rendk. hitsorsos 1. másf. 13. t. Gödri János; u. p. Sáromberke.
 1. e. *Mojos*, l. sz. 57. tk. sz. 17. tanult felsőbb tanod. 4. *Almás*, l. sz. 17. tk. sz. 1.
20. **Radnótfája**, l. sz. 208. l. Gergely Lajos; tk. sz. 32. t. 32. másf. 6. t. és org. Szabó Miklós; u. p. Sz.-Régen.
21. **Régen** (Magyar-), l. sz. 396. l. Szász István; tk. sz. 73. t. 34. felsőbb tanod. 11 = 45. rendk. hitsors. 2. másf. 16. t. és org. Szabó István; u. p. Sz.-Régen.
22. **Régen** (Szász-), l. sz. 411. l. Bocz Elek; tk. sz. 67. t. 37. fels. tanod. 8 = 45. másféle 8. t. Keresztes Miklós.
23. **Sáromberke**, l. sz. 730. ny. l. Garda Márton, s. l. Zoltáni Imre, tk. sz. 166. t. 118. fels. tanodában 1 = 119. másf. 3. t. és organista Jakab Lajos.
 1. e. *E.-Szengyel*, l. sz. 122. tk. sz. 26. t. 21. felsőbb tanod. 2. háznál 1 = 24. másf. 4. t. Mózes István.
24. **Sárpatak**, l. sz. 831. l. Szalma György; tk. sz. 165. t. 110. fels. tanod. 2. háznál 2 = 114. másfel. 17. t. és organista Zsigmond József; u. p. Sáromberke.
25. **Szent Imre** (Görgény-). l. sz. 364. l. Székely Ferencz;

- tk. sz. 72. t. 48. háznál 1 = 49. másf. 4. t. és orgonista Ferencz Károly.
- l. e. *Üvegcsür*, l. sz. 152. tk. sz. 35. t. 32. fels. tanodában 1 = 33. másf. 1. t. Török Lőrincz. *Libánfalva*, l. sz. 9. *Kázsva*, l. sz. 2. *Orsova-Dosz*, l. sz. 12.
26. **Szentiván** (Vajda-), l. sz. 963. l. Bod Sándor; tk. sz. 178. t. 97. fels. tanod. 1. háznál 1 = 99. másf. 8. t. és org. Erce Miklós; u. p. Szász-Régen.
27. **Szentpéter** (Uzdi-), l. sz. 265. l. Vályi János; tk. sz. 41. t. 10. háznál 4 = 14. t. Varró József; u. p. M.-Örményes.
- l. e. *Tuson*, l. sz. 122. tk. sz. 20. t. 19. t. Muzsnai János. *Pagocsa*, l. sz. 97. tk. sz. 21. tanult felsőbb tanod. 5. t. nincs. *Velkér*, l. sz. 9. *Domb*, l. sz. 17.
28. **Széplak** (Dedrád-), l. sz. 373. l. Molnár Ábel; tk. sz. 61. t. 55. t. és org. Katona Márton; u. p. Bátos.
- l. e. *Ludvég*, l. sz. 148. tk. sz. 26. t. 14. felsőbb tanodában 1 = 15. másf. 4. t. ifj. Simon József. *Bátos*, l. sz. 31. *Dedrád*, l. sz. 45. *O.-Ujfalv*, l. sz. 14.
29. **Tancs**, l. sz. 549. l. Csiki László; tk. sz. 123. t. 58. fels. tanod. 1 = 59. rendkívüli hitsorsos 2. t. és org. Kis Elek. u. p. Sz.-Régen.
- l. e. *Faragó*, l. sz. 13. tk. 1. háznál tanult 1. *Szokol*, l. sz. 10. *Bányicza*, l. sz. 2. *Harasztos*, l. sz. 9. *Kozmatelke*, l. sz. 4.
30. **Teke**, l. sz. 286. l. Varga Sámuel; tk. sz. 44. t. 21. fels. tanod. 6. háznál 5 = 31. rendkívüli hitsorsos 2. másf. 1. t. és org. Vajda Dénes.
- l. e. *Nagy-Ida*, l. sz. 146. tk. sz. 32. t. állomás nincs.
31. **Ujlak** (Mező-), l. sz. 77. l. Lőrinczi Miklós; tk. sz. 20. t. 4. tanít a lelkész; u. p. Mező-Örményes.
- l. e. *Séptér*, l. sz. 37. tk. sz. 10. fels. tanodában 1.
32. **Jára** (Maros-), l. sz. 488. l. Henter Pál; tk. sz. 97. t. 75. másf. 25. t. és org. Bartos Elek; u. p. Sáromberke.
33. **Vécs**, l. sz. 749. l. Péterfi Ferencz; tk. sz. 158. t. 86. fels. tanod. 1. háznál 2 = 89. t. és org. Kovács Ferencz; u. p. Déda.
- l. e. *Felső-Idecs*, l. sz. 44.

XI. Marosi egyházmegye.

Fekszik Tordamegye, Maros- és Udvarhelyszék területén.

Ez egyházmegyében van: 63 anya- 30 leányegyház; lelkek száma: 38.295; tanulók száma; 3962.

Főgondnok: id. gr. Teleki Domokos, Nagy Sámuel.

Algondnok: gr. Toldalagi Viktor, Bothos Kálmán, Bereczki Sándor.

Esperes: Vályi Pál, nyárad-szent-benedeki lelkész.

Törvényhozási jegyző: Rákosi Lajos, luka-ilenczfalvi lelkész.

Közigazgatási jegyző: Pap Elek, lőrinczfalvi lelkész.

Igazgatók: Lőrinczi János ernyei, id. Erdélyi Sámuel ny. karácsonfalvi lelkész.

Pénztárnok: Madaras János, kövérdi lelkész.

Egyházak:

1. **Abod**, l. sz. 417, l. Molnár Lajos, t. sz. 43, t. Török András; u. p. Makfalva.
2. **Mező-Bánd**, l. száma 1200, l. nines, t. sz. 101, t. Fekete Pál; u. p. M.-Bánd.
3. **Bede**, l. sz. 229, l. Zajzon Géza, t. sz. 18, tanít a lelkész; u. p. Ny.-Szereda.
l. e. *Sz.-Háromság*, l. sz. 174, t. sz. 20, t. Kis Ferencz.
4. **Bergenye**, l. sz. 552, l. Mihály Gergely, t. sz. 71, t. Kádári Márton; u. p. M.-Vásárhely.
5. **H.-Bodon**, l. sz. 279. l. Kis Pál, t. sz. 29, t. id. Molnár András u. p. M.-Vásárhely.
6. **Bőő**, l. sz. 250. l. Nagy Domokos, t. sz. 10, fogadott tanító János Márton; u. p. Ny.-Szereda

1. e. *Moson*, l. sz. 125, t. sz. 15, t. id. Simon József; u. p. Ny.-Szereda.
7. **M.-Csávás**, l. sz. 540, l. Nemes Károly, t. sz. 72, t. Gödri János; u. p. M.-Vásárhely.
8. **Cserefalva**, l. sz. 390, l. Soltész Samu, t. sz. 32, t. Debreczeni Áron; u. p. Ákosfalva.
9. **Csejd**, l. sz. 276, l. nincs, t. sz. 26, t. Gyepesi Ferencz; u. p. M.-Vásárhely.
10. **Csikfalva**, *Jobbágyfalva*, *Buzaháza*, *Vadad*, *Iszló-Ehed*, l. sz. együtt 316, l. Veres Mózes, t. sz.? tanulnak az unitáriusoknál; u. p. Ny.-Szereda.
11. **Csóka**, l. sz. 354, l. nincs, t. sz. 28. t. Székely József; u. p. Ákosfalva.
12. **Ernye**, l. sz. 530, l. Lőrinczi János, t. sz. 45. t. Kádár János; u. p. Sáromberke.
13. **Fele**, l. sz. 498, l. Fábrián Ferencz, t. sz. 60. t. Ösz Sándor; u. p. M.-Vásárhely.
14. **Fintaháza**, l. sz. 390, l. Magyar Dani, t. sz. 21. t. Derzsi Albert; u. p. Ákosfalva.
15. **Galambod**, l. sz. 278, l. Veress József, t. sz. 34. ny. t. Sebestyén József, t. Kelemen Antal; u. p. M.-Vásárhely.
16. **Geges**, l. sz. 524, l. Orbán Elek, t. sz. 44. t. Kis Lajos; u. p. Makfalva.
17. **Gyalakuta**, l. sz. 780, l. Bogdán József, t. sz. 81. t. Kis Mózes; u. p. Erdő-Sz.-György.
18. **Haraczkerék**, l. sz. 592. l. Varga György, t. sz. 50. t. Keresztesi Ferencz; u. p. Ákosfalva.
19. **Havad**, l. sz. 420, l. Vas István, t. sz. 48. t. nincs; u. p. Ny.-Szereda.
 l. e. *N.-Adorján*, l. sz. 271, t. sz. 18. t. Bördi Károly; u. p. Ny.-Szereda. *Kis-Adorján*, l. sz. 29.
20. **Ikland**, l. sz. 117, l. Adorján János, t. sz. 20, unitáriusoknál tanulnak; u. M.-Vásárhely.
 l. e. *Kál*, l. sz. 131, t. sz. 5. t. nincs.
21. **Kakasd**, l. sz. 343, l. Gál Gábor, t. sz. 67. t. Kádár József; u. p. M.-Vásárhely.

22. **Nyárád-Karácsonfalva Folyalfával**, l. sz. 640, l. id.
Erdei Sámuel, t. sz. 95. t. Hadnagy Károly; u.
p. Ákosfalva.
23. **Kebele**, l. sz. 105, l. Bőjte Miklós, t. sz. 10. tanít a
lelkész; u. p. M.-Vásárhely.
l. e. Boos, l. sz. 213, t. sz. 20. t. Kis Dániel, *Szent-
iván*, l. sz. 4, *Agárd*, l. sz. 35.
24. **Kelementelke**, l. sz. 524, l. Gönczi Lajos, t. sz. 88.
t. Barabás Lajos; u. Erdő-Szentgyörgy.
25. **Kendő**, l. sz. 259, l. Málnási Ferencz, t. sz. 15. tanít
a lelkész; u. p. Ny.-Szereda.
26. **B.-Keresztur**, l. sz. 232, l. Gergely Lajos, t. sz. 38.
t. Barta Károly; u. p. Ny.-Szereda.
l. e. Bere, l. sz. 337, t. sz. 35. t. ifj. Gergely Lajos.
27. **Kibéd**, l. sz. 1818, l. Musnai Pál, t. sz. 128, t. Kusztos
József; u. Makfalva.
28. **Koronka**, l. sz. 469, l. Gönczi János; t. sz. 36. t.
Tusa György; u. p. M.-Vásárhely.
29. **M.-Kölpény**, l. sz. 579, l. Molnár Dániel, t. sz. 48. t.
Gergely József; u. p. Mező-Bánd.
l. e. Szabéd, l. sz. 60; Bazéd, l. sz. 2.
30. **M.-Kövesd**, l. sz. 421, l. Ravasz János, t. sz. 62.
ny. t. Vajda János, t. László János u. p. M.-Vásárhely.
31. **M.-Keresztur**, l. sz. 220, l. Fábíán Simon, t. sz. 36.
ideigl. t. Novák János; u. p. Nyárádtő.
l. e. *Nyárádtő*, l. sz. 78, t. sz. 7. t. Balázs Mihály.
32. **Lőrinczfalva**, l. sz. 365, l. Pap Elek, t. sz. 31. t.
Barta Lajos; u. p. Nyárádtő.
33. **Luka-Ilenczfalva**, l. sz. 1040, l. Rákosi Lajos, t. sz.
128. r. t. Gergely Samu, másod t. Porsolt Ádám;
u. p. Nyárádtő.
34. **B.-Madaras**, l. sz. 634, l. Losonczy József, t. sz. 65.
t. Adi László, u. p. Ákosfalva.
35. **M.-Madaras**, l. sz. 1168, l. Szentkirályi Sándor, t.
sz. 51. ny. t. Sükösd István, t. Osváth Mihály;
u. p. M.-Bánd.

36. **Magyarós**, l. sz. 932, l. Orbán Károly, t. sz. 92. t. Pataki Dénes; u. p. Ny.-Szereda.
37. **Makfalva**, l. sz. 1324, l. Szilveszter János, t. sz. 133. t. Pálosi Sándor, Tolvaj József és Felméri Mihály. (Wesselényi iskolába a két utolsó tanít.)
38. **Márkod**, l. sz. 584, l. Kovács Nándor, t. sz. 75. t. Kovács Mátyás; u. p. Ny.-Szereda.
39. **Mája**, l. sz. 854, l. Péterfy Lajos. t. sz. 40. t. id. Gál József; u. p. Ny.-Szereda.
40. **M.-Panith**, l. sz. 1180, l. Pető György, t. sz. 180, t. András Lajos; u. p. M.-Vásárhely.
41. **M.-Sámsod**, l. sz. 640, l. Vizi György, t. sz. 55. t. Ósz József; u. p. M.-Bánd.
42. **Székes**, l. sz. 452, l. Ifj. Erdei Samu, t. sz. 44. t. Szabó János; u. p. M.-Vásárhely.
43. **Selye**, l. sz. 542, l. Kakasi Mihály, t. sz. 54. t. Parajdi Karoly; u. p. Ny.-Szereda.
44. **Somosd**, l. sz. 861, l. Szász Ferencz, t. sz. 113. t. Kis László; u. p. Ákosfalva.
45. **Só-Várad**, l. sz. 1653, l. Tóth Márton, t. sz. 157. t. Nagy Károly és Kádár István; u. p. Makfalva.
46. **Ny.-Szentanna**, l. sz. 291, l. Tordai Sándor, t. sz. 17. t. Paizs László, u. p. Szereda.
 1. e. *Andrásfalva*, l. sz. 151, t. sz. 13. t. Madaras János; *Süket-Demeterfalva*, l. sz. 97.
47. **Ny.-Szent-Benedek**, l. sz. 254, l. Vályi Pál, t. sz. 43. t. Nagy Ferencz; u. p. Ákosfalva.
 1. e. *Ákosfalva*, l. sz. 543, t. sz. 57. t. Varga János.
48. **Szent-Gerlicze**, l. sz. 481, l. Nagy Mózes, t. sz. 31. t. Musnai Dénes; u. p. Ny.-Szereda.
49. **Ny.-Szt.-Imre**, l. sz. 416, l. Pataki Lajos, t. sz. 40. t. Csog Pál; u. p. Ny.-Szereda.
 1. e. *Seprőd*, l. sz. 106, t. sz. 10 t. nincs.
50. **Szent-István**, l. sz. 502, l. Nemes Sándor, t. sz. 48. t. Bende Ferencz; u. p. Makfalva.
 1. e. *Átosfalva*, l. sz. 238. t. sz. 40. t. Demeter Mózes; u. p. Makfalva. *Gsókfalva*, l. sz. 205, t. sz. 17. az unitáriusoknál tanulnak.

51. **Szent-Iván**, l. sz. 667. l. Varga Ferencz, t. sz. 87. t. Márton József; u. p. Szent-György.
l. e. *Malomfalva*, l. sz. 65.
52. **Erdő-Szent-György**, l. sz. 567, l. László Gergely, t. sz. 60. t. Szatmári Ábel; u. p. Szent-György.
l. e. *Havadtő*, l. sz. 446, t. sz. 81. t. Szálkai József.
53. **M.-Szentkirály-Náznán**, l. sz. 255, l. Ráduly Sámuel, t. sz. 18. t. Barabás István; u. p. M.-Vásárhely.
54. **Szent-Miklós Csibával**, l. sz. 650, l. Dali János, t. sz. 61. t. Czegő Ferencz; u. p. Ákosfalva.
55. **Szent-Simon**, l. sz. 234, l. Kis János, t. sz. 47. t. id. Barabás János; u. p. Szereda.
l. e. *Rigmány*, l. sz. 330, t. sz. 35. t. Péter István; u. p. Szereda.
56. **Ny.-Szereda**, l. sz. 423, l. Szász Károly, t. sz. 57. t. Csinádi János és Szabó Lajos; u. p. Szereda.
57. **Szövérd**, l. sz. 502, l. Madaras János, t. sz. 56. t. Kis József; u. p. Ákosfalva.
58. **Tompa**, l. sz. 202, l. Jánosi György; t. sz. 20. t. id. Gedő István; u. p. Szereda.
59. **Torboszló**, l. sz. 263, l. nincs, t. sz. 38. t. Kelemen Pál; u. p. Szereda.
60. **Udvarfalva**, l. sz. 334, l. Bitai Mihály, t. sz. 45. t. Nagy János; u. p. M.-Vásárhely.
l. e. *M.-Szt.-Anna*, l. sz. 156, t. sz. 15. t. Szabó Ferencz; *Várhegy*, l. sz. 82, t. sz. 12, t. Makkai Dávid.
61. **Jedd**, l. sz. 576, l. Szöllősi István, t. sz. 82. t. Ben-
czédi Mózes; u. p. M.-Vásárhely.
62. **Vadasd**, l. sz. 406, l. Péterfi Elek, t. sz. 34. t. Kovács János; u. p. E.-Szentgyörgy.
63. **Vaja**, l. sz. 658. l. Lőrinczi Dénes, ny. l. Albert János, t. sz. 92. t. Balog Sándor; u. p. Ákosfalva.
l. e. *Kis-Görgény*, l. sz. 392, t. sz. 68. t. Benedek József; *Göcs*, l. sz. 233, t. sz. 34. t. Bartha Dénes.

XII. Küküllői egyházmegye.

Fekszik Küküllő-, Torda, Alsó-fehér-, Felső-Fehér-megyék,
Ségesvár, és Medgyesszék területén.

Ez egyházmegyében van 36 anya- és 55 leány-egyház,
lelkék száma 15,655, t. k. 2181, tanulók száma 1393,
ismétlő 787, tanuló ismétlő 208.

Főgondnok: M. Földvári Ferencz, Szilvási Sándor.

Algondnok: Kispál Lajos, Pallos István, Thuroczy Pál.
Esperes; Benedek Ferencz. haranglábi lelkész.

Jegyző; Tokaji János, m.-bogáthi lelkész.

Közügyigazgató; Bartalus Sámuel, sz.-benedeki lelkész.

Aljegyző; Dali István, csávási lelkész.

Pénztárnok: Erődsdi Pál.

Egyházak:

1. **Almás** (Szász-) l. sz. 204, l. nincs, bészolgal a sz.-dányá-
ni lelkész, t. Kali Bénéjamin, tk. sz. 42. tanul 35. eb-
ből ismétlő 7; u. p. Sz.-Medgyes.
 1. e. *Medgyes*, l. sz. 200, tk. sz. 26. tanul 18. ismét-
lő 9. t. Ferenczi Gyula. *Pocstelke*, l. sz. 34, tk.
sz. 12. t. nincs; *Somogyom*, l. sz. 78, t. sz. 19. t.
nincs; *Balázstelke*, l. sz. 12. t. sz. 3. t. nincs; *Dar-
latz*, l. sz. 8.
2. **Balavására**, l. sz. 380, l. Orbán József, tk. sz. 53, is-
métlő 16, iskolában jár tk. 50, ismétlő 14. Máshitü-
ektől 13. t. Szalma József; u. p. N.-Kend.
3. **Besenyő** (Buzás-), l. sz. 448, l. Székely Sámuel, tk.
sz. 51, ismétlő 19, iskolába jár tk. 30, ismétlő 8. t.
Kelemen Sándor; u. p. N.-Kend.
4. **Bodon** (Mező-) l. sz. 486, l. Bitai Mátyás, tk. sz. 57,

- ismétlő 23, iskolába jár tk. 43, ismétlő 13. t. Ujvárosi Sándor; u. p. M.-Ludas.
1. e. *Szengyel* (M), l. sz. 32; *M.-Kapus*, l. sz. 22; *Szakál*, l. sz. 11; *M.-Sályi*, l. sz. 26; *M.-Ikland*, l. sz. 28; *Tóhát*, l. sz. 26; *Keménytelke*, l. sz. 6.
5. **Bogáth.** (Maros-) l. sz. 900. l. Tokaji János, tk. sz. 136, ismétlő 72, iskolába jár t. k. 89, ismétlő 9. t. Pásztor Sándor; u. p. M.-Ludas.
1. e. *M.-Ludas*, l. sz. 127, tk. sz. 25. tanulnak a közös iskolában.
6. **Boldogfalva**, l. sz. 150, l. Konecz György, tk. sz. 19. ebből iskolába jár 15. ismétlő 8. t. nincsen, a lelkész tanít; u. p. Küküllővár.
1. e. *Veszszős*, l. sz. 92. tk. sz. 15. t. nincsen.
7. **Bonyha** (Szász), l. sz. 730, l. Borosnyai Simon, tk. sz. 64. ismétlő 31. iskolába jár tk. 52. ismétlő 19. tanítónak most választották meg mohai tanító Fülöp Ferenczet.
1. e. *Bernád*, l. sz. 44, tk. sz. 12. tanul 8. t. Harkó Péter.
8. **Csapó**, l. sz. 163, l. Kolozsvári Károly, tk. sz. 18. ismétlő 3. tanul tk. 15. ismétlő 3. t. Hegedüs Gergeley; u. p. Radnóth.
1. e. *Ó.-Sályi*, l. sz. 12. tk. sz. 3.
9. **Csávás** (Szász-) 720, l. Dali István, tk. sz. 98. ismétlő 19. tanult tk. 61. ismétlő 16. t. Belle József; u. p. Bonyha.
10. **Dányán** (Szász-) l. sz. 298, l. Kis Sámuel, tk. sz. 28. ismétlő 10. tanul tk. 14. ismétlő 0. t. Bölöni Domokos.
1. e. *Jövedics*, l. sz. 3; u. p. Bonyha.
11. **Déllő** (Magyar) l. sz. 233, l. nincsen, bé szolgál az ugrai, tk. sz. 42. ismétlő 18. tanul tk. 39. ismétlő 18. t. Tot János; u. p. Radnóth.
1. e. *O-Déllő*, l. sz. 238. tk. sz. 22, ismétlő 7. tanul tk. 19. ismétlő 7. t. Simon János; *Margita*, l. sz. 7; *Ujlak*, l. sz. 2; *Sóspatak*, l. sz. 4; *Pete*, l. sz. 7; *K.-Szt.-Pál*, l. sz. 30.

12. **Egrestő**, l. sz. 280, l. Ujvárosi János, tk. sz. 29. ismétlő 8. tanul tk. 13. ismétlő 5. tanít a lélkész; u. p. N.-Kend.
13. **Erzsébethváros**, l. sz. 296. l. hincs, beszélgál a g-váralyai lélkész, tk. sz. 34. ismétlő 13. tanul 23. ismétlő 0. t. nincs.
 1. e. *Sz.-Ernye*, l. sz. 52; *Keresd*, l. sz. 49; *Almake-rék*, l. sz. 18; *Bese*, l. sz. 13; *Földszin*, l. sz. 17; *Szt.-László*, l. sz. 7; *Sáros*, l. sz. 3; *Holdvilág*, l. sz. 3; *Berehtalom*, l. sz. 6.
14. **Gálfalva** (Vámos-) l. sz. 800, l. Kovács Elek, tk. sz. 104. ismétlő 55. tanul tk. 74. ismétlő 39. t. Keszeg József; u. p. D.-Szt.-Márton.
 1. e. *Pocsfalva*, l. sz. 158, tk. sz. 14. ismétlő 16. jár fel tk. 10. ismétlő 0.
15. **Gogány**, l. sz. 196, l. Eczken Sándor, tk. sz. 36. ismétlő 12. tanul tk. 18. ismétlő 0. t. Kis János; u. p. Bonyha.
 1. e. *Kund*, l. sz. 23; *Sz. Sz.-Ivány*, l. sz. 2.
16. **Harangláb**, l. sz. 462, l. Benedek Ferencz, tk. sz. 57. ismétlő 28. tanul tk. 52. ismétlő 18. t. Benedek Sándor; u. p. D.-Szt.-Márton.
 1. e. *Décsfalva*, l. sz. 148, tk. sz. 15. ismétlő 5. tanul tk. 15. ismétlő 5. t. Benefi János.
17. **Herepe**, l. sz. 72, l. Gocz Zsigmond, tk. sz. 5. ismétlő 5. tanul tk. 4. ismétlő 2. t. Kolombán Ferencz; u. p. D.-Szt.-Márton.
18. **Héderfája**, l. sz. 820, l. Szilágyi Károly, ny. l. Molnár György, tk. sz. 149. ismétlő 41. tanul tk. 41. ismétlő 0. t. Benedek Ádám; u. p. Bonyha.
 1. e. *N.-Cserved*, l. sz. 18.
19. **Kend** (Kis-) l. sz. 257, l. Zsigmond Lajos, tk. sz. 32. ismétlő 9. tanul tk. 24. ismétlő 4. tanít a lélkész; u. p. N.-Kend.
20. **Kend** (Nagy-) l. sz. 652, l. Sámuel József, tk. sz. 62. ismétlő 22. tanul tk. 55. ism. 16. t. Nagy Károly.
 1. e. *Czikmántor*, l. sz. 16; *Nádas*, l. sz. 23.

21. **Királyfalva**, l. sz. 680. l. Bátori János, tk. sz. 53. ismétlő 30. tanul tk. 44. ism. 6. t. Sebestyén József; u. p. D.-Szt.-Márton.
22. **Kutyfalva** l. sz. 410, l. Nagy Dzmokos. tk. sz. 62. ism. 19. tanul tk. 50. ism. 15. t. Olosz Domokos; u. p. M.-Ludas.
l. e. *Dátos*, l. sz. 12.
23. **Küküllővár**, l. sz. 243, l. Székely Sándor, tk. sz. 15. ism. 4. tanul tk. 15. ism. 0. t. Puskás János.
l. e. *Bajom*, l. sz. 9.
24. **Medvés**, l. sz. 450, l. Incze Eerencz, tk. sz. 44. ism. 25. tanul tk. 38. ism. 17. t. Bordi János; u. p. Küküllővár.
25. **Mikfalva**, l. sz. 358. l. Ráduly Zsigmond, tk. sz. 40. ism. 12. tanul 18. ismétlő 0.; u. p. Bonyha.
l. e. *Abosfalva*, l. sz. 36; *Somostelke*, l. sz. 37. *Felső-Kápolna*, l. sz. 8.
26. **Radnóth**, l. sz. 540, l. Móré Domokos, tk. sz. 60. ism. 20, tanul 24. ismétlő 0. t. Szabó István.
l. e. *M.-Lekencze*, l. sz. 34; *Dég*, l. sz. 4; *Szélkút*, l. sz. 16.
27. **Sövényfalva**, l. sz. 252, l. Barthos Dénes, tk. sz. 19. ism. 8. tanul tk. 13. ism. 0.; u. p. D.-Szt.-Márton.
l. e. *Ádámos*, l. sz. 315. tk, sz. 40. ismétlő 27. tanul tk. 34. ismétlő 20.
28. **Sülye** (Magyar-) l. sz. 248, l. Vas Ferencz, tk. sz. 24. ismétlő 18. tanul tk. 6. ism. 2. tanít a lelkész; u. p. Küküllővár.
29. **Szt.-Benedek**, l. sz. 220, l. Bartalus Sámuel, tk. sz. 34. ism. 12. tanul tk. 24. ism. 8. tanulnak a köziskolában. kántor Benefi Ferencz; u. p. M.-Ujvár.
30. **Szt.-Márton** (Kórod-) l. sz. 366, l. nines, beszolgál az Egrestői, tk. sz. 39. ism. 19. tanul tk. 28. ism. 7. t. Kali Béni; u. p. N.-Kend.
31. **Szt.-Miklós** (Bethlen-) l. sz. 425. l. Kulcsár János, tk. sz. 44. ism. 25. tanul tk. 38. ism. 17. t. Mihály József; u. p. Küküllővár.

32. **Szeplak** (Küküllő-) l. sz. 300, l. Kovács József, tk. sz. 55. ism. 24. tanul tk. 24. ismétlő O. tanító nincs, tanít ingyen a nevelésügy iránti érdekeltségéből Belle Lajos gazdatiszt.
33. **Szőkefalva**, l. sz. 216, l. Fábrián Miklós, tk. sz. 24. ism. 17. tanul tk. 12. ism. O. t. nincs; u. p. D.-Szt.-Márton.
1. e. *D, Szt.-Márton*, l. sz. 216, tk. sz. 39. ism. 18. tanulnak az államiskolában, énekvezető Varga József; *Csüddötélke*, l. sz. 80. tk. sz. 13. ism. 4. ezek is D.-Szt.-Mártonban tanulnak az állami iskolában; *M--Sáros*, l. sz. 65. tk. sz. 17. ism. 9. az unitar. isk. tanulnak; *Borzás*, l. sz. 5. *Bábalalma*, l. sz. 1.
34. **Teremí** (Nagy-) l. sz. 269, l. Kakasi Márton, ny. l. Béres Márton, tk. sz. 21. ism 16. tanul tk. 14. ism. O. t. Nagy Sándor.
1. e. *T.-Újfalu*, l. sz. 625. tk. sz. 68. ism. 19. tanul tk. 30. és 3 ism. t. Barthus Sándor.
35. **Ugra**, l. sz. 379, l. Erődsdi Pál, tk. sz. 47. ism. 20. tanul tk. 34, ism. O. t. nincs, most van pályázatra köröztetve; u. p. Radnóth.
1. e. *Ó-Kocsárd*, l. sz. 18; *Gyulás*, l. sz. 10.
36. **Váralya** (Gogány-), l. sz. 495. l. Musnai Sándor, tk. sz. 45. ism. 31. tanul tk. 30. ism. 1. t. Nagy Ferencz; u. u. Sz.-Bonyha.

XIII. Nagyszebeni egyházmegye.

Fekszik Alsó-Fehér-, Felső-Fehér-, Küküllőmegye, Medgyes-, és Szekszárd területén.

Ezen egyházmegyében 11 anya-, és 20 leány egyház van;
lelkek száma 5848, tanuló száma 563.

Főgondnok: M. Zeyk Károly, br. Bánffy Jenő.

Algondnok: T. Kis Károly, t. Timár Károly.

Esperes; Ágoston Mózes, balázsfalvi lelkész.

Jegyző; Sylveszter Domokos, vizaknai lelkész.

Közügyigazgató: Koncza László, kis-enyedi lelkész.

Egyházak:

1. **Asszonynépe**, l. sz. 91. l. nincs t. sz. 11. t. Járai Károly; u. p. N.-Enyed.
2. **Alamor**, l. sz. 130. l. Kelecsényi Károly, t. sz. 14. a lelkész tanít; u. p. Vizakna.
3. **Balázsfalva**, l. sz. 148. l. Ágoston Mózes, t. sz. 20. t. Nemes András.
l. e. *Hosszuaszó*, l. sz. 27. t. sz. 4. t. nincs.
4. **Bénye** (Magyar-), l. sz. 200. l. nincs, t. sz. 12. t. Nagy Dániel; u. p. Balázsfalva.
5. **Becze** (Magyar-), l. sz. 476. l. Solymosi Lajos, t. sz. 42. t. Györfi István; u. p. N.-Enyed.
l. e. *Kis-Solymos*, l. sz. 150. t. sz. 17. községi iskola van.
6. **Bocsárd** (Buzás-) l. sz. 453, l. Cseresznyés György, t. sz. 30. t. Kósa Mihály; u. p. Balázsfalva.
l. e. *Karácsonfalva* l. sz. 48.
7. **Bolya**, l. sz. 90. beszolgál a mihályfalvi lelkész, tk. sz. 10. t. nincs; u. p. N.-Selyk.
l. e. *Rovás, Sárdorf, Salkó*, l. sz. 15.
8. **Bürkös**, l. sz. 148, l. Horváth István, t. sz. 24. t. Lőrinczi György.
l. e. *O-Ivánfalva*, l. sz. 21. tk. sz. 4.
9. **Enyed** (Kis) l. sz. 81. l. Koncza László, t. sz. 13. a lelkész tanít; u. p. Szerdahely.
l. e. *Szerdahely, Búzd* l. sz. 23. t. sz. 13. t. nincs.
10. **Hari**, l. sz. 80. lelkéshi állomás üres, t. sz. 12. t. Sükkösd Sándor; u. p. M.-Ujvár.
l. e. *Forró*, l. sz. 17.
11. **Kövesd**, l. sz. 17. beszolgál a бүrkösi lelkész, t. sz. 5; u. p. Бүркös.

12. **Lapád** (Magyar-) l. sz. 690. l. László Simon, t. sz. 98.
t. Téglás György; u. p. N.-Enyed.
l. e. *Fugad*, l. sz. 17.
13. **Mihályfalva**, l. sz. 58. l. Lukács Ferencz, t. sz. 6. t.
Musnai József; u. p. N.-Selyk.
l. e. *Vessződ*, l. sz. 40. *Selyk*, *Hidegviz* l. sz. 23.
14. **Mikeszsza**, l. száma 186. l. Derzsi Dénes, t. sz. 20.
t. Márk Antal.
15. **Örményszékes**, l. sz. 52. beszolgál az alamori lelkész;
u. p. Vizakna.
16. **Péterfalva** (Magyar-) l. sz. 440. l. Nagy Elek, t. sz.
30. t. Sala Mózes; u. p. Balázsfalva.
l. e. *Szancsal*, l. zz. 38.
17. **Pokafalva**, l. sz. 70. beszolgál a kisenyedi lelkész; u. p.
Szerdahely.
l. e. *Kis-Kerék*, *O.-Bogát*, *Veresegyháza*, *Preszáka*, l.
sz. 27.
18. **Szeben** (Nagy-) l. sz. 736. l. Bodrogi Sámuel, t. sz.
32. (a többiek a helybeli különböző iskolákba járnak)
t. Horváth Miklós.
19. **Tür**, l. sz. 119. beszolgál a balázsfalvi lelkész, t. sz. 16.
t. Bartók József; u. p. Balázsfalva.
20. **Ujfalu** (Oláh-) l. sz. 118. l. nincs, t. nincs u. p. Al-
só-Ucsa.
l. e. *Kercsesora*, l. sz. 26.
21. **Vizakna**, l. sz. 1025. l. Sylvester Domokos; s. l.
Dabóczi Lajos, t. sz. 130. f. t. Takács Mózes és
Márk Pál, l. t. Ujvári Sámuel.

XIV. Udvarhelyszéki egyházmegye.

Fekszik Udvarhelyszék, Küküllő-. Felső-Fehérmegyék, Kő-
halom- és segesvár-székek területén.

Van benne 52 anya- és 39 leányegyház. Lelkek száma: 34.171. Tankötelesek: a) rendes 3988; b) ismétlő: 1551, összesen: 5539. Tanulók száma: a) rendes: 3042; ismétlő: 830, összesen 3872.

Tölgondnok; id. gr. Bethlen János, m. Gyárfás Domokos és t. Nagy Lajos.

Algondnok: t. Ferenczi Pál és t. Mihály Pál.

Esperes: Solymosi István, bögyözi lelkész.

Főjegyző: Dáné Mózes, al-sófalvi lelkész.

Aljegyző: Görög József, bethfalvi lelkész.

Rendes igazgató: Köllönte József, peteki lelkész.

Aligazgató: Demeter Lajos kis-solymosi lelkész.

Egyházak:

1. **Agyagfalva**, l. sz. 765. l. Kis Károly, tk. 109. feljárt 88. t. Kovács Mihály; u. p. Sz.-Udvarhely.
1. e. *Magyarós*, l. sz. 290. tk. 25. tanul 4. lévitai álmolás üres. *Dicsfalva*, l. sz. 112.
2. **Bágy**, l. sz. 527. l. Veres Ferencz, tk. 78. tanul 72. t. Sipos József; u. p. Sz.-Udvarhely.
3. **Bethfalva**, l. sz. 384. l. Görög József, tk. 67. tanul 57. t. Kolcsár István; u. p. Székely-Keresztur.
4. **Bikafalva**, l. sz. 301. l. Fehér Ferencz, tk. 36. tanul 30. t. Bándi Mózes; u. p. Sz.-Udvarhely.
5. **Bögöz**, l. sz. 1050. l. Solymosi István, tk. 141. tanul 98. t. Pálfi Mózes; u. p. Sz.-Udvarhely; másod tanítótság körözés alatt áll.
6. **Bözöd**, l. sz. 375. l. Sándor Gergely, tk. 45. tanul 17. t. Székely István; u. p. Sz.-Keresztur.
1. e. *Bözöd-Ujfalu*, l. sz. 41.
7. **Boldogfalva** (Felső-) l. sz. 353. l. Szabó Sámuel, tk. 44. tanul 40. t. ifj. Szentgyörgyi József; u. p. Sz.-Udvarhely.

1. e. *Árvátfalva*, l. sz. 190. tk. 40. tanul 40. t. Fosz-
tó Zsigmond.
8. **Bun** (Nagy-), l. sz. 422. l. Nagy Mózes, tk. 38. tanul
33. lelkész tanít; u. p. Héjjasfalva.
9. **Csekefaiva**, l. sz. 283. l. Sándor József, tk. 21. ta-
nitói állomás üres; u. p. Sz.-Keresztur.
1. e. *Gagy*, l. sz. 165. tk. 12. *Szt.-Ábrahám*, l. sz. 128. tk.
12; *M.-Andrásfalva*, l. sz. 52. tk. 10; a gagyai t. köte-
lesek a községi iskolában tanulnak; a két utolsóban
szegődött tanító Álb u Dénes, tanított 12 gyermeket.
10. **Dálya**, l. sz. 711. l. Kis Sámuel, tk. 70. tanul 51. t.
Kátó József; u. p. Sz.-Udvarhely.
11. **Dobófalva**, l. sz. 85. l. Kállai István, tk. 3. tanul 3.
tanít a lelkész; u. p. Sz.-Udvarhely.
1. e. *Vágás*, l. sz. 18. *Béta*, l. sz. 24,
12. **Ége**, l. sz. 273. l. Kádár Domokos, tk. 26. tanu! 26.
t. Derzsi Albert; u. p. Sz.-Udvarhely.
13. **Etéd**, l. sz. 1377. l. ifj. Karácson Mózes, tk. 132.
tanul 112. t. Bakó Dániel; u. p. Parajd. Jegyzés:
a fiu gyermekek a községi iskolában tauulnak.
14. **Farczád**, l. sz. 445. l. László Ignác, tk. 46. tanul
46. t. Makai András; u. p. Sz.-Udvarhely.
15. **Fejéregyház**, l. sz. 88. l. állomás üres, beszélgál a buni
lelkész; u. p. Segesvár.
1. e. *Sárpatak*, l. sz. 148. tk. 9. lévita László Albert.
Segesvár, l. sz. 159.
16. **Fiátfalva**, l. sz. 374. l. Sos Farkas, tk. 39. tanul 33.
t. Bokor János; u. p. Sz.-Keresztur.
17. **Galambfalva** (Kis-) l. sz. 606. l. Jakab Albert, tk.
66. tanul 59. t. Péter István; u. p. Sz.-Keresztur,
18. **Galambfalva** (Nagy-), l. sz. 998. l. Kelemen János.
tk. 143. tanul 101 t. Csomor Dénes u. p. Sz.-Ke-
resztur.
19. **Héjjasfalva**, l. sz. 380. l. Balázs Gergely, tk. 39.
tanul 30. tanít a lelkész, a tanitói állomás körözés
alatt áll; u. p. Héjjasfalva.
1. e. *Sárd*, l. sz. 80.

20. **Héviz**, l. sz. 508. l. Petre Mózes, tk. 64. tanul 44. t. Fazakas István, ezen egyházban községi iskola vagy on épülő félben. Mig ez rendesen be állittatik, ideiglenesen tanít az énekvezér; u. p. Alsó-Rákos.
 1. e. *Dakk*, l. sz. 19. *Oláh-Bogát*, l. sz. 14. *Kucsuláta és Kőhalom*, l. sz. 30.
21. **Hodgya**, l. sz. 417. l. Zágoni Mózes, tk. 61. tanul 61. t. id. Bontz József; u. p. Sz.-Udvarhely.
22. **Kányád-Jásfalva**, l. sz. 584. ny. l. Bodor Pál, l. Bodor József, tk. 82. tanul 75. t. Miklósi János; u. p. Sz.-Udvarhely.
 1. e. *Derzs*, l. sz. 25.
23. **Kecset**, l. sz. 552. l. Menyhárd András, tk. 53. tanul 53. t. Mántó György; u. p. Sz.-Udvarhely.
 1. e. *Kisfalva*, l. sz. 115. tk. 18. mind feljárnak a községi iskolába. A kecseti lelkész gondozza szt.-mihályi, takácslaki s több ezen vidéken szétszórva levő hitfeleinket, kiknek összes számuk 59
24. **Sz.-Keresztur**, l. sz. 1645. l. id. Karácson Mózes és Karácson István, tk. 180. tanul 108. t. Szentgyörgyi János.
25. **Kóbor**, l. sz. 878. l. Nemes Sámuel, tk. 117. tanul 111. t. Nemes József egyszersmind segéd lelkész és Boér Mihály; u. p. Kóbor.
26. **Kőrispatak**, l. sz. 784. l. Pál Balázs, tk. 88. feljár 81. t. Orbán Ferencz; u. p. Parajd.
27. **Küsmőd**, l. sz. 547. l. Karácson Sámuel, tk. 48. feljár 43. t. állomás pályázat alatt vagy on; u. p. Parajd.
28. **Mátisfalva**, l. sz. 372. l. Hegyi Elek, tk. 52. feljár 42. t. Bálint András; u. p. Sz.-Udvarhely.
29. **Moha**, l. sz. 818. l. Simon Endre, tk. 130. feljár 73, t. Fülöp Ferencz; u. p. Kőhalom.
 1. e. *Czelina*, l. sz. 48.
30. **Muzsna**, l. sz. 636. l. Darvai Lajos, tk. 65. tanul 62. t. Áros János; u. p. Sz.-Udvarhely.
31. **Oczfalva**, l. sz. 230. l. Benczédi János, tk. 22. tanul 22. lelkész tanít; u. p. Sz.-Udvarhely.

32. **Parajd**, l. sz. 1029. l. Csiszér Zsigmond, tk. 130. tanul 66. uj tanító K á t ó G á b o r.
33. **Patakfalva**, l. sz. 408. l. Maksai Áron, tk. 59. tanul 51. t. Balázs Sámuel; u. p. Sz.-Udvarhely.
34. **Petek**, l. sz. 738. l. Köllönte József, tk. 93. feljár 77. t. Nagy Sándor; u. p. Sz.-Udvarhely.
35. **Rákös** (Alsó-), l. sz. 885. l. ifj. Nagy Sándor, tk. 105. tanul 102. t. G á p o s L a j o s.
36. **Rugonfalva**, l. sz. 728. l. Maksai Gyula, tk. 101. tanul 79. t. állomás üres; u. p. Sz.-Keresztur.
37. **Sándorfalva**, l. sz. 165. l. Sándor Károly, tk. 18. feljárt a lelkész eleibe 3. a szomszéd telekfalvi iskolába 4; u. p. Sz.-Udvarhely.
38. **Siklód**, l. sz. 1386. l. Beke Dénes, tk. 179. feljár 126. t. Kovács József; u. p. Parajd.
39. **Siménfalva** (Alsó-), l. sz. 146. l. Baka János, a tanulók az unitárius atyafiak iskolájába járnak; u. p. Sz.-Keresztur.
 l. e. *Medesér*, l. sz. 146. *Kede*, l. sz. 146. *Szt.-Miklós*, l. sz. 42.
40. **Sófalva** (Alsó-) l. sz. 1546. l. Dáné Mózes, tk. 200. feljár 114. l. t. Bálint József, f. t. Agyagási Sándor; u. p. Parajd.
41. **Sófalva** (Felső-) l. sz. 1740. l. Györke János, tk. 256. feljár 158. t. Demeter Ákos; u. p. Parajd.
42. **Solymos** (Kis-), l. sz. 202. l. Demeter Lajos; tk. 26. feljár 21. t. Simó József; u. p. Sz.-Keresztur.
43. **Solymos** (Nagy-) l. sz. 812. l. Némethi Mihály, tk. 104. feljár 76. t. Biró János; u. p. Sz.-Keresztur.
 l. e. *M.-Hídegkut*, l. sz. 163. tk. 20. feljár 20. t. Horváth János.
44. **Sükő**, l. sz. 340. lelkészi állomás üres, beszolgál a farczádi lelkész, tk. 35. följár 28. t. Hodgyai Albert; u. p. Sz.-Udvarhely.
45. **Szederjes**, l. sz. 479. l. Kovács Mózes, tk. 54. feljár 54. t. Deák Farkas; u. p. Sz.-Keresztur.
 l. e. *Zoltán*, l. sz. 127.

46. **Szt.-Erzsébeth**, l. sz. 899. l. Borbáth Lajos, tk. 97. feljár 87. t. Rákosi Bálint; u. p. Sz.-Keresztur.
47. **Szt.-László**, l. sz. 173. l. Jakab Mózes, tk. 15. feljár 15. t. Molnár Dániel; u. p. Sz.-Udvarhely.
l. e. *Miklósfalva*, l. sz. 183. t. k. 26. feljár 26. lévita Gábor Ferencz. *Ábrahámfalva*, l. sz. 74.
48. **Szt.-Márton** (Homorod-) l. sz. 457. l. Bencze András, tk. 41. tanul 33. t. Gábor Ferencz; u. p. H.-Oklánd.
l. e. *Keményfalva*. l. sz. 56. *Lokod-Kénos*, l. sz. 43. *H.-Szt.-Pál*, *Oklánd*, *Karácsonfalva*, *Ujffalu*, *Városfalva*, *Recsenyéddelel együtt*: l. sz. 105.
49. **Szolokna**, l. sz. 501. l. Bőjte Sándor, tk. 60. feljár 60. t. id. Szentgyörgyi József; u. p. Parajd.
50. **Telekfalva**, l. sz. 406. l. Kovács Sándor, tk. 42. feljár 42. t. Gábor Dénes; u. p. Sz.-Udvarhely.
51. **Ujjszékel**, l. sz. 424. l. Kovács István, t. k. 42. feljár 31. a községi iskolába járnak. Énekvezér, ki egy-szersmind tanítóképpen is szolgált az iskolában, Dénes József; u. p. Sz.-Keresztur.
l. e. *Boldogfalva* (Alsó-), l. sz. 235. tk. 32. feljár 20. lévita Kovács Dénes.
52. **Voldorf**, l. sz. 120. l. Fazakas Sándor, tk. 19. feljár 16. a lelkész tanít; u. p. Fogaras.

XV. Erdővidéki egyházmegye.

Fekszik Udvarhely-, Három-, Miklósvár-fiu-szék és F.-Fehér-megye területén.

Ez egyházmegyében 15 anya- és 3 leányegyház van; lelkek száma 11,742; iskolakötelesek száma 1442; iskolába járók sz. 1239, be nem számítván az ismőtlőket.

Főgondnok: mltgs Székely Gergely és
mltgs Lázár Mihály.

Algodndnok: tks. Lányi Sándor és
tks. Bartha Sándor.

Esperes: Szász József, bibarczfalvi lelkész.

Főjegyző: Zajzon Mihály, bardóczi lelkész.

Aljegyző: Borbáth Márton, bodosi lelkész.

Közügyigazgató: Benkő Gergely, sz.-ajtai lelkész.

Özv. árv. gyámintézeti pénztárnok: Barabás Elek, nagy-
bacsoni cantortanító.

Egyházak :

1. **Ajta** (Közép-), l. sz. 1222. l. Biró András; tk. sz. fiú 77. leány 64. öszv. 141. ezek közül iskolába jár fiú 71. leány 60. öszvesen 131. f. t. Molnár Albert, l. t. Darkó Mihály; u. p. Nagy-Ajta.
2. **Ajta** (Nagy-). l. sz. 256. l. nincs; tk. sz. fiú 14. leány 16. öszv. 30. iskolába jár fiú 12. leány 8. öszv. 21. t. Pálfi Elek.
3. **Ajta** (Száráz-), l. sz. 1491. l. Benkő Gergely; tk. sz. fiú 112. leány 110. öszv. 222. iskolába jár fiú 97. leány 81. öszv. 178. f. t. Nagy János, idigl. leánytanító Józsa Károly; u. p. Baróth.
4. **Baczon** (Kis-), l. sz. 598. l. Barthos László; tk. sz. fiú 29. leány 31. öszv. 50. iskolába jár fiú 24. leány 20. öszv. 44. t. Benkő Sándor, nyug. t. Lőrincz Gáspár; u. p. Baróth.
5. **Bacson** (Nagy-), l. sz. 1424. lelkész nincs; tk. sz. fiú 80 leány 94. öszv. 174. iskolába jár fiú 80. leány 80. öszv. 160. f. t. Barabás Elek, idiglenes leánytanító Nagy Ferencz; u. p. Baróth.
6. **Bardóc**, l. sz. 749. l. Zajzon Mihály; tk. sz. fiú 42. leány 43. öszv. 85. isk. jár fiú 34. leány 40. öszv. 74. t. Gáspár László; nyug. t. Székely Mózes; u. p. Baróth.

7. **Bibarczfalva**, l. sz. 627. l. Szász József; tk. sz. fiú 43. leány 49. öszv. 96. isk. jár fiú 45. leány 49. öszv. 94. t. Bartha József; u. p. Baróth.
8. **Bodos**, l. sz. 488. l. Borbáth Márton; tk. sz. fiú 23. leány 15. öszv. 38. isk. jár fiú 17. leány 9. öszv. 26. t. Józsa Izsák; u. p. Baróth.
9. **Bölön**, l. sz. 229. l. Sebestyén Károly; tk. sz. fiú 14. leány 16. öszv. 30. isk. jár fiú 12. leány 9. öszv. 21. t. János Sándor; u. p. N.-Ajta.
10. **Füle**, l. sz. 1046. l. Karácson György; tk. sz. fiú 79. leány 51. öszv. 130. isk. jár fiú 67. leány 42. öszv. 109. t. Jancsó István; u. p. Baróth.
11. **Hermány** (Magyar-), l. sz. 1016. l. Pető Mózes; tk. sz. fiú 81. leány 69. öszv. 150. isk. jár fiú 74. leány 52. öszv. 126. t. Fábián András; u. p. Baróth.
12. **Köpecz**, l. sz. 874. l. Zsigmond Ferencz, tk. sz. fiú 56. leány 64. öszv. 120. tanul fiú 56, leány 44, öszv. 100. t. Gáspár István; u. p. Baróth.
13. **Miklősvár**, l. sz. 70. l. Incze Zsigmond, t. Gyenge András.
 l. e. *Ürmös*, l. sz. 30. — Ezen két egyházban az iskolába járók száma 4. kik a helybeli más felekezetű népiskolában tanulnak. u. p. N.-Ajta.
14. **Olasztelek**, l. sz. 688. t. Benedek József; tk. sz. fiú 43. leány 50. öszv. 93. isk. jár fiú 39. leány 43. öszv. 82. t. Bartalis József; u. p. Baróth.
 l. e. *Baróth*, l. sz. 170. t. Boncz József; a kevés számból álló tanulók, részint a gazdasági intézettel megtoldott felsőbb, részint a kath. népiskolában tanulnak.
15. **Száldobos**, l. sz. 504. l. Bartha Imre, nyugalm. lelk. Bartha András; tk. sz. fiú 46. leány 31. öszv. 77. iskolába jár fiú 39. leány 29. öszv. 68. t. Fábián Sámuel; u. p. Baróth.
 l. e. *Vargyas*, l. sz. 264. A kevés számból álló tanulók az unitar. iskolában tanulnak; u. p. Baróth.

XVI. Sepsi egyházmegye.

Fekszik Háromszék-, Felső-Fehérmegye- és Brassóvidéke területén.

Ez egyházmegyében 35 anya- és 5 leányegyház van; lelkek szám: 21,610 tankötelesek sz. 2598. tanulók sz. 2248. a rendes 6—12 éves iskolakötelezett korban.

Főgondnok: mltgs Székely Gergely és
mltgs Lázár Mihály.

Algondnok; m. Antos Ferencz és t. Ujvári József.

Esperes: Csiszér Gábor, egerpataki lelkész.

Jegyző: Kisantal Sámuel, rótyi lelkész.

Aljegyző és gyámintézeti pénztárnok: Pünkösti Ferencz,
úizoni lelkész.

Közügyigazgató: Nagy Sándor, hidvégi lelkész.

Egyházak :

1. **Angyalos**, l. sz. 535. l. Bodor Mózes; tk. sz. 35. t. sz. 22. t. Gócz Gábor; u. p. S.-Szt.-György.
2. **Árapatak**, l. sz. 535. l. Csulak Zsigmond; tk. sz. 67. t. sz. 66. t. Bibó László; u. p. Földvár.
3. **Árkos**, l. sz. 365. l. Kólcza Lajos; tk. sz. 36. t. sz. 29. t. Szöcs Dániel; u. p. S.-Szt.-György.
4. **Besenyő**, l. sz. 501. l. Nagy Áron, tk. sz. 57. t. sz. 50. tanítói hely ürességben van; u. p. Maksa.
5. **Bikfalva**, l. sz. 968. l. Bong István; tk. sz. 91. t. sz. 77. fit. Barabás József, énekvezető és leányt. Zsigmond István nyugalmába lépván, ezen hely ürességben van; u. p. Úzon.

6. **Bodok**, l. sz. 890. l. Zajzon Farkas; tk. sz. 116. t. sz. 109. a fiúk és leányok külön községi iskolába járnak; énekvezető és tanító Józsa Lajos; u. p. S.-Szt.-György.
7. **Bodola**, l. sz. 605. l. Szabó Ferencz; tk. sz. 80. t. sz. 79. a tanulók községi iskolába járnak; énekvezető s a községi iskolában ideigl. tanító Benke József; u. p. Prásmár.
 l. e. *Hosszúfalva*, m. e. 95 lélekkel; de megszilárdnlása ez újonnan alakult egyháznak még nem biztos.
8. **Borosnyó** (Kis-), l. sz. 539. l. Albu Endre; tk. sz. 66. t. 60. a tanulók a községi két tanító vezetése alatt álló iskolába járnak; énekvezető s id. közs. iskola t. Nagy Gergely; u. p. Nagy-Borosnyó.
9. **Borosnyó** (Nagy-), l. sz. 1167. l. Benedek Áron; tk. sz. 109. t. sz. 107. ft. Nagy Sándor, ideigl. l. t. Bakcsi Domokos.
10. **Brassó**, l. sz. rendes állandó 1200. változó a városban és környékén 800. l. Molnár János; tk. sz. 190. t. sz. 70. t. Györbirió Dániel.
11. **Doboly** (Al-), l. sz. 473. l. Gáspár Albert; tk. sz. 53. t. sz. 53. t. Orbán István nyugalmaztatván, rendes tanítói állomás ürességben van; u. p. Ilyefalva.
12. **Doboly** (Fel-), l. sz. 547. ny. l. Bartha András, r. l. Bartha Károly; tk. sz. 70. községi iskolába járnak; énekvezető és t. Mátyás Mihály; u. p. N.-Borosnyó.
13. **Egerpatak**, l. sz. 570. l. Csiszér Gábor; tk. sz. 71, t. sz. 62. t. Gál Domokos; u. p. N.-Borosnyó.
14. **Eresztevény**, l. sz. 186. l. Puskás Lajos; tk. sz. 41. t. sz. 32. kik községi iskolába járnak; vallást a lelki. tanít; u. p. Maksa.
15. **Erősd**, l. sz. 181. l. Pálfi János; tk. sz. 28. t. sz. 27. t. Balázs Ferencz; u. p. Földvár.
16. **Étfalva-Zoltán** testvéregyházak, l. sz. 519. l. Kis Lajos; tk. sz. 66. t. sz. 55 t. Nagy György; u. p. S.-Szt.-György.

17. **Gidofalva**, l. sz. 769. l. Magyarai Károly; tk. sz. 81. t. sz. 74. fit. és énekvezető ifj. Vas Dénes, l. t. Nagy Ferencz; u. p. S.-Szt.-György.
18. **Hidvég**, l. sz. 1083. l. Nagy Sándor; tk. sz. 158. t. sz. 151. fit. és énekvezető Búta József, leánytanító a magyar községi isk.-ban Bedő Dénes; u. p. Földvár.
19. **Kálnok**, l. sz. 374. l. Vitályos János; tk. sz. 28. t. sz. 21. t. Imre Zsigmond; u. p. S.-Szt.-György.
l. e. *Kőröspatak*, l. sz. 147. tk. sz. 14. t. sz. 14. le-
vita Kátó András.
20. **Kilyén**, l. sz. 308. l. id. Vas Dénes; tk. sz. 31. t. sz. 30. a tanulók a községi iskolába járnak; énekvezető Orbán László; u. p. S.-Szt.-György.
21. **Komoló**, l. sz. 419. l. Rácz Albert; tk. sz. 40. t. sz. 40. t. Béres János; u. p. Úzon.
l. e. *Szentiván*, l. sz. 70. *Laborfalva*, l. sz. 40.
22. **Kökös**, l. sz. 298. l. Biró Áron; tk. sz. 30. t. sz. 30. t. Bartha László; u. p. Úzon.
23. **Lisznyó**, l. sz. 556. l. Dénes Antal; tk. sz. 51. t. sz. 41. t. Lőrincz Sándor; u. p. Úzon.
24. **Magyarós**, l. sz. 393. l. Bod Mózes; tk. sz. 35. t. sz. 35. t. Pethő János; u. p. Úzon.
25. **Martonos**, l. sz. 307. l. Bartha Lajos, tk. sz. 63. t. sz. 46. t. Csulak Károly; u. p. S.-Szt.-György.
l. e. *Fotos*, l. sz. 159.
26. **Málnás**, l. sz. 544. l. Benkő János, tk. sz. 94. t. sz. 92. ny. t. Kátai Zsigmond, r. t. Teleki Sándor; u. p. S.-Szt.-György.
27. **Nyén**, l. sz. 1192. l. Soós József; tk. sz. 188. t. sz. 188. t. Lőrincz Lajos; u. p. Prásmár.
28. **Óltzem**, l. sz. 674. l. Kis János, tk. sz. 83. t. sz. 61. t. Márkó József; u. p. S.-Szt.-György.
29. **Réty**, l. sz. 798. l. Kisantal Sámuel; tk. sz. 92. t. sz. 85. t. Szotyori József; u. p. Maksa.
30. **Szacsva**, l. sz. 291. ny. l. Albert Ferencz; r. l. Bedő András; tk. sz. 54. t. sz. 37. t. Czintos Ferencz; u. p. N.-Borosnyó.

31. **Szemerja**, l. sz. 553. l. Demes Peter, tk. sz. 81. t. sz. 59. t. Fejes Károly; ny. t. Bartha Samu; u. p. S.-Szt.-György.
32. **Szentkirály**, l. sz. 241. l. Ágoston Pál; tk. sz. 31. t. sz. 27. kik a községi iskolába járnak; t. Kelemen Ferencz: u. p. Illyefalva.
33. **Szotyor**, l. sz. 334. l. Kovács József; tk. sz. 31. t. sz. 31. ny. t. Magyar István, r. t. Veres Ferencz; u. p. Illyefalva.
34. **Úzon**, l. sz. 1131. ny. l. Benedek Ignác; r. l. Pünkössti Ferencz; tk. sz. 105. t. sz. 98. ny. t. János János; ft. Mátyás Károly, l. t. és énekvezető Ősz Salamon.
25. **Zalán**, l. sz. 1002. l. Szabó Dénes; tk. sz. 162. t. sz. 110. t. Kerestely Károly; u. p. S.-Szt.-György.

XVII. Orbai egyházmegye.

Fekszik Háromszék területén.

Ez egyházmegyében 11 anya- és 6 leányegyház van, lelkek száma: 12.371. tanulók száma: 1761.

Főgondnok: m. Székely Gergely és
m. Lázár Mihály.

Algondnok: m. Donáth József.

Esperes: Magyarósi Ferencz, teleki lelkész.

Főjegyző: Csákány József, zabolai lelkész.

Aljegyző: Péter Károly, szörcei lelkész.

Közügyigazgató: Finta István, pávai lelkész.

Egyházak :

1. **Barátos**, l. sz. 1025. l. Vékás Lajos, ny. l. Zaizon András; t. sz. 125. énekvezető Kocsis Elek; községi isk. tanítók Kocsis Elek és Bibó József; u. p. Nagy-Borosnyó.
2. **Czőfalva**, l. sz. 348. l. Barthos Mihály; t. sz. 32. énekvezető és közs. iskolatanító Biró Béla; u. p. Nagy-Borosnyó.
3. **Kovászna**, l. sz. 2291. l. Incze György, s. l. és nagyobb fit. Márk Mihály; énekvezető és kisebb fitanító Tamó Károly; a leánygyermek az állam által alapított leányiskolában tanul k; t. sz. 435.
4. **Kőrös**, l. sz. 617. l. nincs; ny. l. Nagy Pál; t. sz. 81. énekvezető és iskt. Gecse Bénéiam; u. p. Kovászna.
5. **Páké**, l. sz. 644. l. Jancsó Elek, énekvezér Szabó Lajos, mindketten községi iskolatanítók is; t. sz. 92. u. p. Kovászna.
6. **Papolcz**, l. sz. 1242. l. Pál Sámuel, énekvezér Barabás Sámuel; közs. iskolatanítók: az énekvezér, Sándor Áron és Székely János; t. sz. 212. u. p. Kovászna.
7. **Páva**, l. sz. 575. l. Finta István, énekvezér és községi isk. tanító Bartha István, leányt. Nagy Árpád; t. sz. 97. u. p. Kovászna.
8. **Szörce**, l. sz. 607. l. Péter Károly; t. sz. 83. községi iskola t. és énekvezér Perdi Mihály; u. p. Kovászna.
 1. e. *Tamásfalva*, l. sz. 368. levita és tanító Molnár Dániel; t. sz. 45.
9. **Telek**, l. sz. 663. l. Magyarósi Ferencz; t. sz. 57. községi t. és énekvezér Molnár Rafael; u. p. Nagy-Borosnyó.
10. **Zabola**, l. sz. 1381. l. Csákány József; t. sz. 151. községi isk. t. és énekvezér Szabó János, községi iskolatanítók még Fülöp Péter, Mihályfalvi Károly és róm. kath. Héja József.

1. e. *Gelencze*, 1. sz. 29. *Haraly*, 1. sz. 3. *Imecstálva*, 1. sz. 6. *Petőfalva*, 1. sz. 4. *Hilib*, 1. sz. 1.

Ezeknek lelkek száma be van számítva az anyaegyház népességébe.

11. **Zágon**, 1. sz. 2567. 1. Demeter Sámuel; t. sz. 351. énekvezér Tam o Lajos; hat osztályu fiú- és leány községi iskolájában tanítók: Szabó Károly, Gál Antal, Nagy Ferencz, Gáspár János, Tattiás Ferencz, Vadas Ilka.

XVIII. Kézdi egyházmegye.

Fekszik Háromszék területén.

Ez egyházmegyében 13 anya- és 6 leányegyház van; lelkek száma: 9554. tanulók száma: 1009.

Főgondnok: m. Székely Gergely és
m. Lázár Mihály.

Algondnok: t. Kovács István és
t. Bodor Zsigmond.

Esperes: Szini János: k.-albisi lelkész.

Főjegyző: Zaizon István, feltorjai lelkész.

Aljegyző: Borbáth Pál, dálnoki lelkész.

Közügyigazgató: Simó Sándor, k.-martonfalvi lelkész.

Egyházak:

1. **Albis** (Kézdi-), 1. sz. 853. 1. Szini János; t. sz. 102. f. t. Bathó János, 1. t. községi; u. p. Alsó-Csernáton.
2. **Bitá**, 1. sz. 519. 1. Benedek Ignác; ny. l. Gagyí István; t. sz. 46. t. Sándor Mihály; u. p. Maksa.
1. e. *Várhegy*, 1. sz. 76. az anyaegyházéval összeszámítva.

3. **Csernáton** (Alsó-), l. sz. 1471. l. Kovács Károly; t. sz. 89. f. t. Bakcsi Boldizsár, l. t. Bartha Pál.
4. **Csernáton** (Felső-), l. sz. 1190. l. Vitályos György; t. sz. 93. f. t. Bodor János, l. t. Cseh Izrael; u. p. Alsó-Csernáton.
5. **Dálnok**, l. sz. 1508. l. Borbáth Pál, t. sz. 150. f. t. Kerestely Dávid; l. t. Cseh Mihály; u. p. Maksa.
6. **Ikafalva**, l. sz. 451. l. nincs; t. sz. 55. t. Tusa János; u. p. Alsó-Csernáton.
 1. e. *Futásfalva*, l. sz. be van számítva az anyaegyházi lelkek száma közé.
7. **Karatna** l. sz. 111. l. Szakács János; t. sz. 11. kik a községi iskolába járnak; énekvezér Máthé Barabás. u. p. K.-Vásárhely.
8. **Léczfalva**, l. sz. 1056. l. Zoltáni Elek; t. sz. 98. fit. Kis Sándor, l. t. Némethi Gergely; u. p. Maksa.
9. **Maksa**, l. sz. 673. l. Jancsó Ferencz; t. sz. 79. fit. Albert László; a leányisk. községi.
10. **Márkosfalva**, l. sz. 684. l. Bodola Sámuel, t. sz. 81. f. t. Kerestely Lázár; a l. isk. községi; u. p. Alsó-Csernáton.
11. **Martonfalva** (Kézdi-), l. sz. 396. l. Simó Sándor; t. sz. 63. f. t. Mihályfalvi Ferencz, l. t. Molnár Bonaventura; u. p. K.-Vásárhely.
 1. e. *Hatojka*, l. sz. 16. beszámítva az anyaegyházi lelkek száma közé.
12. **Mátisfalva** (Kézdi-), l. sz. 158. l. Csiszér Zsigmond; t. sz. 21. a lelkész tanít. u. p. Alsó-Csernáton.
13. **Torja** (Felső-), l. sz. 484. l. Zai zon István, ez egyház három részből áll: u. m. Feltorja, Felvolál és Felkaratna; t. sz. 32. járnak a községi iskolába; énekvezér Szotyori István; u. p. K.-Vásárhely.
 1. e. *Altorja*, l. sz. 31. *Peselnék*, l. sz. 6. *Szárazpatak*, l. sz. 4. Ezek be vannak számítva az anyaegyházi lelkek száma közé.

Püspöki vizsgálat alatti egyházak.

Lelkek száma: 22.237; tanulók száma: 1529.

1. **Déézs**, l. sz. 2699. Főgondnok: dr. Szőcs Sámuel kir. tanácsos. Egyházi gondnok; Déézs Károly, országos ügyvéd.

Lelkészek: Medgyes Lajos és Kovács Sámuel.

Iskolák:

- a) Négyosztályu elemi fiu iskola, mely jelen iskolai év kezdetével 6 osztályuvá alakították.

Tanítók: Iskola igazgató: Szentesi Áron, tanítja a 4-ik osztályt, Debreczeni István, egyszersmind egyházi jegyző, tanítja a 3-ik osztályt, Incze Ferencz, tanítja a 2-ik osztályt, Budai Elek, tanítja az 1-ső osztályt; tanulók száma a fiu iskolában 108.

- b) Leányiskola: Leánytanító és énekveető Kolozsvári Miklós; munkatanítónő a délutáni órákon Balog Ámália kisasszony; tanulók száma 44.

- c) Kisdédóvoda: kisdédóvó Turbucz Ferencz, egyszersmind egyházi és iskolai pénztárnok; tanulók száma vallás különbség nélkül 60—80.

Tankötelesek; 490. Ezekből tanulnak Déézsben és Kolozsvárt magány iskolákban 286.

Jelen 1874. év októberében felállva a felsőbb polgári és felsőbb leány népiskola, a szülők és gyámok törvény értelmében gyermekeik iskoláztatására szorítottak s remélhető, hogy a tanköteles gyermekek mindnyájan nevelésben fognak részesülni.

2. **Nagy-Enyed**. Lelkek száma 3000.

Főgondnok: Sándor Elek, gazdagondnok: Vajna István. Lelkészek, Szilágyi Farkas, Fülöp Géza. Énekvezető: Málnási Lajos.

- a) Fiúk a helybeli Bethlen főiskolába tanulnak, számuk 210.
- b) Léányiskola (kebli) három elemi osztálylyal, tanulók száma 130. Tanítók: Málnási Lajos és Kis Elek. Iskola igazgatók; Gáspár János, tanfelügyelő ő méltósága és Szilágyi Farkas lelkész.
- c) Vasárnapi iskola, tanulók száma 45, tanít Fülöp Géza lelkész.
- d) Felsőbb leány növelde 2 osztálylyal, tanulók száma 40, tanítónők: Greil Eleonora, Fekete Róza, rajzot és szépirást tanít Nagy Károly, főiskolai rajztanár.
- e) Kisdedóvoda, tanulók száma 150—160. Kisdedóvó Gróhman Károly,
3. **Fogaras.** l. sz. 842, t. sz. 116. Főgondnok: legid. gr. Bethlen János, jogi gondnok: Könczei Gyula, gazdagondnok: id. Benedek Lajos.
Lelkész: Pánczél Károly, segédlelkész: Imre István, énekvezető és orgonista: Incze Ferencz.
- a) Fitanoda hat osztálylyal, t. sz. 69. tanítók: Imre István, Pápai József, Téglás István.
- b) Léánytanoda ugyanannyi osztálylyal. t. sz. 69, tanító: Incze Ferencz.
4. **Ilyefalva,** l. sz. 1041.
Lelkész: Révay Lajos.
Énekvezér és leánytanító: Bene Ferencz.
Nyugalmazott énekvezér és tanító; Imre Mihály.
Tankötelesek száma (6—15 évesek, fiak leányok együtt) 179.
Jegyzés: a fiúk községi iskolába járnak.
5. **Szászváros,** lelkek száma 780.
Lelkészek: Dáné István első pap és hunyadzarándi esperes és Incze János 2-ik pap.
Főgondnok; Bocz Sámuel.
Pénztárnok: Pap Ádám.
Leánytanító és énekvezető: Vitályos József.
Női muakák tanítója: Vitályos Józsefné, Gombos Kata.

Fiutánító Kövendi József, a ki a helybeli középtanodában az első elemi osztály tanítója, de az egyház fizeti.

Tankötelesek száma 41 fiu, 35 leány, összesen 76. Ezek közül iskolába járt 39 fiu, 31 leány, összesen 70. Leányiskola létszáma volt a vizsgakor 39.

Leány egyházak: *Felső- és Alsó-Városvize*, l. sz. 6. *Kudzsir*, l. sz. 8.

6. **Sopci-Szent-György.** Lelkek száma: 2750. lelkész: Göde Károly, segédlelkész: Orbán Antal, énekvezető: Benkő János, főgondnok: M. Daczó János, megyebíró: Bikfalvi Ferencz, pénztárnok: Sorbán János, jegyző: Sikó József, egyházi ügyvéd: Hegedűs Lajos, választáson felüli consistor van egy, választott consistorok száma: 18

A fiuk részint a középtanodában, részint a községi iskolában tanulnak; a leánynövendékek a községi elemi iskolába járnak. Leánytanulók száma 135. Az egyházi énekeket az énekvezér, a vallást az elemi iskolában a lelkész, segédlelkész és énekvezér tanítják.

7. **Sz.-Udvarhely**, l. sz. 1500. Ezen számba betudva vannak a leányegyházakban lévő reformátusok is.

Lelkészek: Zajzon Ferencz, Tolvaly Zsigmond, kántor: Szentgyörgyi Mózes.

Fiu iskola nincs, a fiuk a helybeli főtanodába s reáliskolába járnak. A leánynöveldeben a múlt évben a beírt tanulók száma volt 71.

187 $\frac{1}{2}$ -re most folynak a beíratások. Vezértanítónő: Madarász Veronika kisasszony. Rendes tanító a kántor, hetenként 10 órán s a ref. főtanodából 1 segéd tanító hetenként 10 órán, vallást tanít az egyik pap.

Szombatfalva, Bethlenfalva, Kadicsfalva, Tibód, Oláh-falu, Lövéte, Fenyéd, Mátéfalva községekben, ha vagy egy református van, ide tartozik.

- 8 $\frac{1}{2}$ **Kézdi-Vásárhely**, l. sz. 2625. l. Székely János, segéd pap Kovács István, énekvezér Szacsva János, gondnok Pap András.

Tanintézetek;

- a) Ezen községben van egy iparos szakoktatással összekötött állami felsőbb népiskola, tanulók száma 26.
- b) Van községi fiú és leány — négy osztályú — elemi iskola, tanulók száma 230.

- c) Van kisedővő intézet, beírt gyermekek száma 132.

Ezen egyházunkhoz tartozó tanítók; Mihály Lajos. Földes József, Nagy Leopoldné, Baló László, Demeter Bálint, Székely János, Gyöngyösi István, Zaizon János, óvodavezető Kozma Dénes. A vallást tanítja mindenütt a segéd pap, az éneket a kántor.

1. e. *Oroszfalu, Sz.-Katólna, Nyújtód, Bereczk stb.* 1. sz. 171.

9. Maros-Vásárhely. Lelkek száma 7000.

Főgondnokok: legid. gr. Teleki; Domokos, Szentgyörgyi Imre legfőbb törvényszéki ülnök és dr. Antal László, városi főorvos.

Helyettes községi gondnok: Vályi Károly.

Jegyző: Farkas Elek.

Pénztárnok: Keresztes Sándor.

Lelkészek: Tolnai Lajos első pap, Vas Tamás, második pap. A harmadik lelkeszi állomás jelenleg betöltetlen.

Iskolák:

- a) A szentgyörgyutczai öt osztályú felsőbb polgári leányiskola.

Tanítók itt: Petri Jánosné, nevelőnő két segédnevelővel: Petőfi Eliz és Barabás Ninával.

Ugrai Gyula, Szentgyörgyi István, Petri János, Molnár Károly, Basa Péter.

- b) A szentgyörgyutczai egy osztályú fiú iskolát vezeti Barabás János.

- c) A szentmiklósutczai fiú iskola két osztálylyal. Itt tanítanak: Nagy Antal és Szekeres Elek.

Énekvezető: Ercse Mihály.

Az őszzses növendékek száma: 400.

TANINTÉZETEK.

I. Nagy-Enyedi főtanoda.

Főgondnokok: Gr. Mikó Imre, b. Kemény István.

Algondnok: M. Zeyk Károly.

Gazdagondnok: T. Bogdán Lajos.

Rendes tanárok: Vajna Antal tanvezető, Mihályi Károly könyvtárfelügyelő, Hegedüs János, Décsey Károly, Garda József igazgató, Herepey Károly ásványtani gyűjtemények őre, dr. Kovács Ödön, az ifjúsági önképzőkör felügyelője, Makkai Domokos, az érem és régiségtár felügyelője, Elekes Károly a képezde idgl. igazgatója és a növény és állattani gyűjtemények őre, Székely Ferencz az előljárósági gyűlések jegyzője, Lőte Lajos, a tanári gyűlések jegyzője és a természettani gyűjtemények őre.

Segédtanárok: Keresztes József, Vincze Dániel.

Szaktanítók: Nagy Károly szépírás és rajztanító, Boros Gábor műének és orgona tanító, Szuk György; zene-tanító, Schmidt György torna- és uszómester.

Osztálytanítók: Kolumbán János (senior), Juhász György (contra), Kónya Dénes, Gyárfás Albert, Somogyi Jenő, Benedek Dénes, Nagy József, Földes György, Lőrinczi Miklós.

Az ifjúság közül a zenekar elnöke: Kolumbán János.

Főorvos: Donogány Jakab.

Ügynöki állomás üres.

Pénztárnok: T. Kis Károly.

Tanulók száma: 681.

a) A felsőbb tanodában: 96.

1.) Theologusok: harmad évi: 12.

másod 12.

első „ 15.

Összesen 39.

2.) Bölcsészek: harmad évi: 11.

másod 17.

első „ 19.

Összesen 47.

3.) Tanító-képezde: harmad évi: 1.

másod 2.

első „ 7.

Összesen 10.

b) Középtanodában: 312.

VI. osztályban 33.

V. „ 32.

IV. „ 55.

III. 54.

II. 54.

I. 84.

c) Elemi tanodában: 273.

4. osztályban 110. (két csapatban.)

3. 67.

2. 56.

1. 40.

II. A kolozsvári ev. ref. főtanoda.

Főgondnokok: b. Bánffy Albert, Lészai Ferencz.

Algondnokok: Dr. Bólteki Ferencz, Gyarmati Miklós.

Rendes tanárok: Sámí László, Szabó Sámuel tanvezető,
Sárkány Ferencz rector, Jancsó Lajos, Parádi
Kálmán, Debreczeni József, Hegedüs István.

Nyugalmazott tanár: Nagy Ferencz.

Segéd- és szaktanárok: Szász Domokos, ref. lelkész, Graf
Jakab, Geréb Márton, dr. Bartók György, püspöki
titkár.

Szak- és osztálytanítók: Görög István, Gergely Sámuel,
Dancs Sámuel, Benkő József tauodai ellenőr, Ré-
geni Ferencz, Pap Dömökös, Deák Albert, Dezső
Béla, Gönczi Lajos, Lengyel János, Szilágyi
Gyula.

Szépírást tanító: Fiedler Tamás.

Segédrajztanítók: Ráczkövi Samu, ifj. Boros Gábor.

Zene- és énekkari karnagy: Bulwas János.

Tornamester: Nyárádi Lajos.

Pénztárnok és jószágfelügyelő: Erdélyi Sámuel.

Tanulók száma :

a) Felső tanodában.

II. éves bölcs. 19, I. éves bölcs. 31, együtt 50.

b) Közép tanodában:

VI. osztályban	32.
V.	20.
IV.	41.
III.	47.
II.	40.
I.	47.
	Együtt 227.

c) Elemi tanodában.

IV. elemi osztályban	43.
III.	36.

II. elemi osztályban	51.
I.	29.
Együtt	159.
A kolozsvári főtanoda összes népessége	436.

III. Maros-Vásárhelyi ref. főtanoda.

Főgondnok: legid. gróf Teleki Domokos, dr. Antal László.

Algondnokok: két hely üres.

Rendes tanárok: Mentovich Ferencz, a természettani szertár felügyelője és az önképzőkör elnöke. Bihari Sándor, igazgató tanár és nyomda felügyelő. Urr György, tanvezető, a zene- és testgyakorlat felügyelője, Horváth Gáspár, az ifjusági olvasó egyesület elnöke, Koncz József, könyvtárnok és tanári gyűlések jegyzője, Páll Károly, előljárósági gyűlések jegyzője, egy hely üres.

Németnyelv tanára: Hunyadi Imre.

Rajztanár: Péterfy Károly.

Franczianyelv tanító: Venger Felix.

Torna tanító: Schevassüs Ferencz.

Műének- és zenetanító: Zách Antal.

Osztály- és szaktanítók: Lenárt József, akadémista. Medgyesfalvi József, senior. Tőkés József, ellenőr, Tavasz József, Koncz István, Nagy József, Pap Zsigmond.

Pénztárnok: Goldner Nándor.

Ügyvéd: Molnár Zsigmond.

Tanulók száma 517

a) Felső tanodában:

II.-ik böl. oszt. 30, I.-ső böl. oszt. 29, együtt 59.

b) Közép tanodában:

VI-ik k. o. 41, V-ik k. o. 30, IV-ik k. o. 42, III-ik k. 55, II-ik k. o. 44. I-ső k. o. 50, együtt 262.

c) Elemi tanodában:

4-ik elemi oszt. 64, 3-ik el. oszt. 68, 2-ik el. oszt. 68, együtt 196.

IV. Székely-udvarhelyi főtanoda.

Főgondnok: m. Ugron János, m. Gyárfás Domokos.

Algondnok: m. Sebesi István, m. Nagy Lajos

Rendes tanárok: Kis Ferencz, Korondi Mózes igazgató, Pataki Pál, Szakács Mózes, tanvezető, Bod Károly.

Segéd tanár: Hann Károly, mint németnyelv tanító.

Állandó szaktanítók: Zajzon Ferencz, Tolvaj Zsigmond, helybeli lelkészek.

Osztálytanítók: Kесе József, Ilyés István, Szakács Károly, Kökősi Sándor, Demeter Zsigmond, Orbán Mihály, Balázs Imre, Szakács Károly, helybeli születésű.

Csulak Lajos, rajztanító.

Kozák Márton, műének- és zenetanító.

Kovács Domokos pénztárnok.

Tanulók száma:

a) A felső tanodában

II-ik éves bölcsészek 18, I-ső éves bölcsészek 18, összesen 36.

b) A közép tanodában.

VI-ik oszt. 11, V-ik oszt. 25, IV-ik oszt. 20, III-ik oszt. 32, II-ik oszt. 18, I-ső oszt. 26, összesen 132.

c) Az elemi tanodában:

IV-ik oszt. 16, III-ik oszt. 37, II-ik oszt. 28, I-ső oszt. 37, összesen 118.

A tanoda összes népessége 286.

V. Zilahi főtanoda.

Főgondnok: id. b. Wesselényi Ferencz, ifj. b. Wesselényi Ferencz, b. Wesselényi Miklós.

Algondnokok: Bereczky György, Szikszai Lajos.

Rendes tanárok: Hiri Ferencz, Török István tanvezető, Kerekes Sándor igazgató, Baczó Gábor.

Osztálytanítók: Dobai Sándor r. állandó tanító, Szász Miklós, Nemes Gyula, Márkus Sámuel, Szabó Lajos, Elek József.

Műének-tanító: Marosi Samu, Rajztanító: Gagyai Samu. Tor-natanító: Uj Bálint.

Szaktanító: Nagy Imre.

A tanoda ügyvédje: Késmárky Elek, köz- és váltó ügyvéd.

„ pénztárnoka: Márkus Samu.

gazdája: Kapus Samu.

Tanulók száma: 245.

a) Felső tanodában: 23.

Bölcsészek: Másod és első évesek 24.

b) Közép tanodában: 52.

VI-ik osztályban 12, V-ik oszt. 16. IV-ik oszt. 23.

c) Az elemi tanodában: 170.

IV-ik oszt. 47, III-ik oszt. 44, II-ik oszt. 55, I-ső oszt. 24.

Jegyzés: A középtanoda I. II. III-ik osztályát pótolja a jelenleg három osztályból álló államilag segélyezett polgári iskola. Ebben a tanulók létszáma: 92.

VI. Szászvárosi középtanoda.

Főgondnok: Barcsay László, hunyadmegyei főispán, gr. Kun Kocsárd, Zeyk József.

Algondnok: Nagy Ignác, dr. Lészay László.

Tiszt. tanárok: Dáné István első pap, ideigl. rector, Incze János 2-ik pap.

Rendes tanárok: Dózsa Dénes tanvezető, Sándor János.

Segéd tanárok: Deák Gerő, Vitus Lajos.

Osztálytanítók: Benkő Ferenc, Hajdu Ferenc, Beke Márton senior, Barabás László, Páljános Károly ellenőr, Miklósi József, Kövendi József.

Műnektanító: Deák Gerő s. tanár.

Vallásos énektanítók: Vitályos József kántor és Kövendi József.

Tornászat tanító: Vitus Lajos s. tanár.

Rajztanító: Reuman Frigyes.

Szépírást tanító: Veit Lajos.

Pénztárnok: Bocz Sámuel.

Tanulók száma: 181.

a) Középtanodában: 90.

VI-ik oszt. 3, V-ik oszt. 5, IV-ik oszt. 12, III-ik oszt. 13, II-ik oszt. 25, I-ső oszt. 32, összesen 90.

b) Elemi tanodában: 91.

IV-ik el. oszt. 18, III-ik el. oszt. 24, II-ik el. oszt. 29, I-ső el. oszt. 20, összesen 91.

VII. Sepsi-szentgyörgyi al-középtanoda.

Főgondnok: gr. Mikó Imre ő exclja, m. Székely Gergely,
m. Gyárfás Imre.

Algondnokok: m. Donáth József, m. Lázár Mihály, m. Forró Ferencz, m. Daczó János, tek. Zathureczki Gábor, tiszteletes Révai Lajos.

Tanoda igazgató: Vajna Sándor rendes tanár.

Osztályfőnökök: Simó Dénes, Vass Lajos, Havadtői Gerő,
Pap István, Nagy András, Csiky György.

Németnyelvtanító András Ferencz.

Rajz és szépírástanító: Fülöp Lukács.

Műénektanító: Zajzon Farkas, bodoki ref. lelkész.

Tornászattanító: Csiky György.

Pénztárnok: Antal Zsigmond.

Tanulók száma:

a) Középtanodában:

IV-ik oszt. 22, III-ik oszt. 29. II-ik oszt. 48, I-ső oszt. 62, összesen 161.

b) Elemi tanodában:

IV-ik oszt. 60, III-ik oszt. 50, összesen 110.

A tanoda összes népessége: 271.

Folyó szám.	Egyház- megyék.	Anyae gyház	Leányegyház	Lélekszám	Lelkeszi állomás	Betöltve	Betöltetlen	1. lelkeszi állomásra jut átlag lélek	Tanköteles	Tanuló
1	Vajda-hunyad-zarándi .	25	86	4815	25	18	7	192	492	262
2	Gyula-fehérvári	12	16	2923	12	12	—	243	—	348
3	Nagy-enyedi	32	40	19206	33	29	4	582	2439	1592
4	Kolozsvári	1	1	8786	4	4	—	2194	—	898
5	Kolozs-kalotai	40	19	21989	40	38	2	549	—	3139
6	Szilágy-szolnoki	70	12	44569	70	63	7	639	—	4494
7	Deési	28	27	8771	28	22	6	314	—	853
8	Széki	50	48	20516	49	43	6	419	—	1409
9	Nagy-sajói	9	23	2389	9	8	1	265	—	195
10	Görgényi	33	47	18636	33	32	1	565	3737	2614
11	Marosi	63	30	38295	63	59	4	607	—	3962
12	Küküllői	36	55	15655	36	32	4	435	2181	1393
13	Nagy-szebeni .	21	20	5848	17	13	4	344	—	563
14	Udvarhelyszéki .	52	39	34171	53	51	2	645	5539	3872
15	Erdővidéki	15	3	11742	15	13	2	782	1442	1239
16	Sepsii .	35	5	21610	35	35	—	617	2598	2248
17	Orbai	11	6	12371	11	10	1	1125	—	1761
18	Kézdi	13	6	9554	13	12	1	735	—	1009
19	Püspöki vizsgálat alatti egyházak	9	13	22237	18	17	1	1235	—	1529
Összeg		555	496	324083	564	511	53	575	—	33490

Jegyzés: E rovatos kimutatásba nincsenek felvéve a kisdődővő intézetek, községi iskolák és azok tanítói.

Községi iskola van 26; mintegy 46 tanítóval.

Tanító-állomás	Bétfölve	Betöltetlen	1 tanítói állomásra jut átlag			A múlt évhez mérve					
						növekedés			apadás		
			Lélek	Tanköteles	Tanuló	Lélek	Tanköteles	Tanuló	Lélek	Tanköteles	Tanuló
13	11	2	370	38	28	165	—	—	—	70	39
9	7	2	325	—	39	—	—	—	157	—	2
34	27	7	565	72	47	49	—	—	—	—	45
14	14	—	628	—	64	17	—	33	—	—	—
44	40	4	500	—	72	—	—	33	1468	—	—
77	68	9	578	—	59	—	—	—	3274	—	181
15	15	—	585	—	57	44	—	229	—	—	—
39	32	7	526	—	36	—	—	—	602	—	122
7	5	2	341	—	28	—	—	10	25	—	—
42	39	3	455	91	64	—	19	—	1171	—	81
76	76	2	491	—	51	—	—	—	774	—	50
37	29	8	423	59	38	—	—	26	1538	—	—
20	16	4	292	—	28	—	—	73	180	—	—
52	47	5	657	106	74	—	1730	983	330	—	—
19	19	—	618	76	64	651	—	159	—	2	—
34	31	3	635	76	66	—	—	7	236	55	—
4	4	—	3092	—	440	86	—	398	—	—	—
15	15	—	637	—	67	—	—	178	36	—	—
28	28	—	794	—	54	—	—	—	207	—	1004
581	523	58	558	—	58	—	—	625	8986	—	—

Tanul egyházkerületünk népességének 10.32 %-ja, holott tanköteles lenne körül-belül 17 %-ja, a minthogy a görgényi egyházmegyében tanköteles 20 %

A névkönyvben előforduló egyházi és iskolai

Hívatalmok :

Adi József	67	Baka János	101
" László	88	Bakesi Boldizsár	111
Adorján János	87	Domokos	106
Agyagási Gábor	72	" Sándor	69
" Sándor	101	Bakó Dániel	99
Albert Dániel	80	Balázs Ferencz	106
Ferencz	107	Gergely	99
Imre	54	Imre	120
János	83	István	65
János	90	István	76
Márton	60	János	74
" László	111	József	77 66 76
Almási László	65	József ifj.	75
" Sámuel	72	Mihály	88
" Sámuel (ifj.)	74	" Sámuel	101
Andrád Ferencz	59	Balia Ignác	53
András Ferencz	123	Baló József	71
" Lajos	89	László	115
Antal Domokos	66	" Sándor	61
Ferencz	68	Balog András	78
" György	66	" Ámália	112
Dr. Antal László	115, 119	Dániel	68
Antal Zsigmond	123	" Ferencz	57
Antos Ferencz	105	Károly	59
Aracs András	68	Mihály	69
Aszalos György	60	" Sándor	53
Ágoston György	66	" Sándor	90
Mózes	96	Bara Áron	74
" Pál	108	Barabás Dániel	80
Álbu Dénes	99	" Elek	103
" Endre	106	" Elek	103
Áros János	100	" György	67
Baczó Gábor	121	István	90
Bagosi Miklós	70	János	90. 115

Barabás József	59
József	105
Károly	62
" Lajos	88
László	122
Nina	115
Sámuel	64
Sámuel	109
" Tamás	76
Barcsai Ákos	56
László	53
" László	122
Barta András	73
András	104
" András	106
" Dániel	68
" Dénes	90
" Elek	59
Imre	104
István	109
János	63. 72
" József	140
Károly	65. 88
Károly	106
" Lajos	54
Lajos	67
Lajos	88
Lajos	107
" László	107
Pál	111
Sándor	103
" Sámuel	108
Bartalis József	104
Bartalus Sámuel	91. 94
Bartók József	97
Bartos Elek	85
Bartók György dr.	118
Bartos László	103
" Mihály	109
" Dénes	94
" Elek	85
Bartus György	76
" Sándor	95
Bató János	110

Basa Mihály	52 58
" Péter	115
Bács György	64
Bágya Károly	53
Bálint András	100. 66
" József	101
Bán Lajos	54
Bándi Mózes	95
Bánffi Albert br.	67, 117
Dániel br.	72, 75
" Jenő br.	95
Bányai Félix	69
János	58
József	68
Károly	63
" Mózes	59
Bántó Mihály	73
Báthori Dániel	75, 78
György	68
" János	94
Bede János	55
Bedő András	107
Bedő Dénes	108
Beke Dénes	101
" Márton	122.
Bekő Mózes	60
Beksi József	71
Belle József	92, 95
Bencze András	102
Bene Ferencz	113
Bene Ambrus	68
Benefi Ferencz	3
" János	93
Bencédi János	100
" Mózes	90
Bendo Ferencz	89
Benke József	106
Benedek Ádám	93
Áron	106
Dénes	60
Dénes	116
Ferencz	62
Ferencz	91. 93
Gyula	60

Benedek Ignác	108	Biró Sándor	72
Ignác	110	Bitai Mátyás	91
József	62	" Mihály	90
Józsefné . . .	62	Boc Elek . . .	84
József	90, 104	" Sámuel	122, 113
Lajos . . .	113	Bod Károly	120, 79
" Pál	64, 63	" László . . .	64
" Sándor	65	" Mózes	107
" Sándor	93	" Sándor	85
Benkő Gergely	103	Bodola Dénes .	64
György	55	" Sámuel	111
Ferencz	122	Bodor Antal	52
János . . .	52	János	111
János	84, 81	József . . .	100
János	107	Lőrincz	57
János	114	Mózes . . .	105
József	118	Pál . . .	61, 100
" Sándor .	103	" Zsigmond	110
Berecki György	67	Bodrogi Sámuel	97
György	121	Boér Mihály .	100
" Sándor .	86	Bogdán József	87
Beregszászi Albert .	76	Lajos . . .	70, 116
Bethlen János id. gr. .	113	" Mózes	56
" Sándor gr.	79	Bóka György	83
Betlendi András	70	Bokor János	99
Békési Lilla .	62	Boncz József	100
Békési Zsigmond	78	" József	104
Béltéki Ferencz .	117	Bong István	105
Béres János	107	Borbáth Lajos	102
Béres Márton	95	" Márton	103, 104
Bibó József	109	" Pál . . .	110
" László .	105	Bordi János	94
Bihari István	66	" Károly	87
" Sándor	119	Boros Gábor .	116
Bikfalvi Ferencz	114	Gábor (ifj.)	118
Biró András	103, 83	" Lajos	65
" Áron	107	Borosnyói Simon .	92
" Béla	109	Borsos Sándor	65
" János .	101	Bóta István	76
" József . . .	82	" József	66
" Károly id.	69, 67	Botka Károly	68
" Károly ifj.	71	Both István	64
" Mihály	62	Botos Dénes	57
" Sándor	64	" Kálmán	86

Böjthe János	83
" József	102
" Miklós	88
" Sándor	102
Bulvász János	118
Bölönyi Domokos	92
Brán József	75
Budai Elek	112
" Lajos	76
Butak József	107
Buttyán Géza	68
Cegő Ferencz	83, 90
Cinege Mihály	74
Cintos Ferencz	107
Cira Endre	72
Csákány Károly	61, 64
" József	108
Csáki György gr.	63
Cseh Izráel	111
" Mihály	111
Csejdi István	77
Csekme József	57
Cserényi Dániel	79
Cseresznyés György	96
Csia Lajos	76
Csiki György	123
" Károly	82
" László	85
Csinádi János	90
Csiszár Farkas	75
" László	78, 75
Csiszér Gábor	105, 106
" Zsigmond	101
" Zsigmond	111
Csog Pál	89
Csoma Péter	64
" Zsigmond	66
Csomor Dénes	99
" János	76
Csulak Károly	107
" Lajos	120
" Zsigmond	105
Csűrös József	76, 7
Dabóci Lajos	97

Dacó János	114
" János	123
Dali István	91
" János	90
Dani Sámuel	118
" Lőrinc	65
Darkó József	58
" Mihály	103
Darvai Lajos	100
Dáné István	53, 113, 120
" Mózes	101, 98
Debreceni Áron	87
" István	112
" József	118
" Károly	73
Demes Péter	108
Demeter Ákos	101
" Bálint	115
" Károly	62
" Lajos	98, 101
" Mózes	54
" Mózes	89
" Sámuel (id.)	84
" Sámuel	83, 110
" Zsigmond	120
Derzsi Albert	87, 99
" Dénes	97
" Károly	112
Dezső Béla	118
Déák Albert	118
" Gergely	122
" Farkas	101
" József	62
Décei Károly	116
Dénes Antal	107
" József	82
" József	102
Dézi Domokos	66
" Gyula	64
" László	63
" Lászlóné	63
" Lőrinc	65
Samu	78
Sándor	81

Dévai Mihály .	64
Diószegi Lajos	75
Dobai Sándor .	121
Dobolyi Lajos .	65
Dohi Ferenc	78
Dombi Lajos	67
Domján Ferenc	66, 65
János	65
Sándor	70
Donáth József	108, 123
Donogány Jakab .	116
Dózsa Elek	76
Dénes	122
Imre	73
Ecken Sándor	93
Egri István . . .	76
Erdélyi Sámuel (id.)	88, 86
Sámuel (ifj.)	89
Sámuel	118
Elek Károly	70
József	121
Elekes György	57, 56
Kálmán	83, 81
Károly	56
Károly	116
Ercse Mihály	115
János	83
Miklós	85
Erődsi Pál . .	95, 91
Erszényes István .	68
Érzsek Sándor	83
Faragó József	67
Farkas András	57
Antal	71
Aron	64
Elek	115
Károly	70
Lajos .	70
Sámuel	74
Fazakas András	65
Ferencz .	73
István (ifj.)	64
István (id.)	64
István	100

Fazakas József	62
Lajos	65
Mihály	69
Sándor	102
Fábián András	104
Dániel .	68
Elek	72
Ferenc.	87
Miklós	95
Sámuel	104
Simon	88
Fábri József .	53
Fechner Amália	62
Fehér György .	64
Fejes Károly. .	108
Fejér Ferencz	98
Fekete Gergely	75
János	61
Pál	86
Róza	113
Ferencz Károly	85
Ferenci Gyula	71
Gyula .	91
József	72
Pál	98
Felméri Lajos .	62
Mihály	89
Fiedler Tamás	62, 118
Filep Gáspár	73
Finta István	108
Sámuel .	76
Fodor Dániel	80
Fogarasi István	73, 119
László	69
Forró Ferencz	123
Fosztó Zsigmond	99
Földes György	116
József .	115
Földvári Ferencz	91
József	75
Fülöp Ferencz	92, 100
Géza	112
Lukács	123
Péter	109

Fúzesi Ferencz	82	Gödri János	84
Füzi Sándor	60	" János	87
Gagyí István	110	Göldner Nándor	119
" Samu	121	Gönci János	88
Galló József	68	" Lajos	88
Garda József	116	" Lajos	118
" Márton	84	Görög István	118
Gábos Dénes	102	" József	98
" Ferencz	102	Graf Jakab	118
" Lajos	101	Greil Eleora	113
Fábri Ferencz	102	Grohman Károly	113
Gál Antal	110	Gruzda Domokos	57
Domokos	106	Gulya János	78
Elek	70	Gyarmathi Miklós	52, 117
Gábor	87	" Sámuel	52
József (id)	59, 89	Gyárfás Albert	116
" Károly	70	" Domokos	52, 81, 98, 120
" Sámuel	53, 54	" Imre	123
Gálfi István	58	Gyenge András	104
Gáspár Albert	106	Gyepesi Ferencz	87
Géza	82	Gyöngyösi István	115
István	104	Györbíró Dániel	106
János	58, 70, 79	Györfi István	96
" János	110	" Lajos	67
János (tanfelügy.)	113	Györke János	101
Lajos	79	Hadnagy Károly	88
László	103	" Péter	57
" Sámuel	73, 78	Hajdu Ferencz	122
Gecse Benjámin	109	Hann Károly	120
Gedő István	90	Hari Ferencz	67
Geréb Márton	118	Harkó Péter	93
Gergely József	88	Havadtői Gergely	123
Lajos	84	Hegedüs Gergely	92
Lajos	88	István	63, 118
Lajos (ifj.)	88	János	116
Samu	88	Lajos	114
" Sámuel	118	" Lajos	58, 59
Gergelyi György	60	Hegyi Elek	100
Gilyén János	65, 63	Henter Pál	85
Góc Dénes	68	Herczeg Sándor	54
Gábor	105	Herepei Gergely	62
" Zsigmond	93	" Károly	116
Gombos Kata	114	Héj József	109
Göde Károly	114	Hiri Ferencz	121

Hodgyai Albert	101
Horváth Dániel	77
Endre	68
„ Gáspár	119
„ István	96
János	101
Mihály	81
Miklós	97
Samu .	60
Sándor .	59
Horváthy Domokos	73
Hunyadi Imre	119
Magnáz Károly	64
Ilyés István	120
„ Márton	63
Imre István	113
Mihály .	113
„ Zsigmond	107
Incze Ferencz	94
„ Ferencz .	112
„ Ferencz .	113
„ György	109
„ János	113
„ Mihály	52, 61
„ Zsigmond	104
Incédi Zsigmond	75
Jakab Albert .	99
Benjámín	54
Dénes	53
Lajos	84
Mózes	53, 54
Mózes	102
„ Sándor	57
„ Zsigmond .	70
Jakabházi Dániel	76
Jancsó Elek	109
Ferencz	111
István .	104
Lajos	63, 118
Jánó Albert	54
„ János	108
„ Sándor	104
János György	90
József	55

„ Márton	86
Járai Károly .	96
Dr. Jenai Viktor	62
Jónás Bálint	73
Elek	66
„ József	65
Józsa Izsák	104
„ Károly	103
„ Lajos	106
„ Sámuel	65
Juhász György	116
Kacsó Albert	71
Kakasi Márton	95
„ Mihály	89
Kali Béni .	61
„ Benjámín	91
„ Benjámín	94
Kaproncai Benő	69
Kapus Samu	121
Karácson György	104
István . .	100
„ Mózes (ifj.)	99
„ Mózes (id.)	100
„ Sámuel	100
Katona András	62
Károly	65
„ Márton	85
Kádár Domokos	99
István	89
János	87
„ József	87
„ Márton	86
Kákai László	64
Kálai Sándor	61
Kállai István	99
Kálmán István	64
Kátai Zsigmond	107
Kátó András	107
Gábor	101
„ József .	99
Kelecsényi Károly	96
Kelemen Antal	87
Endre	67
Ferencz .	65

Kelemen Ferencz	108
János	99
Pál	54, 90
Sándor	91
Kemény Ferencz br.	52
Gábor br.	52
István br.	56, 58, 116
István	56, 71
Kálmán br.	81
Kerekes József	52
Márton	64
Sándor	121
Keresztely Károly	108
Kerestely Dávid	111
Károly	180
Lázár	111
Keresztes József	116
Lajos	60
Miklós	84
Sándor	115
Keresztosi Ferencz	87
Kertész József	82
Kese József	120
Keszeg József	93
Késmárki Elek	121
Kilin Márton	63
Miklós	62
Kirényi Lajos	53
Kis Albert	67, 69
Ádám	83
Dániel	88
Elek	113, 85
Ferenc	86
Ferenc	120
János	90
János	93
János	107
József	69
József	80, 83, 90
Károly	95
Károly	98
Károly	115
Lajos	69
Lajos	83

Lajos	87, 106
László	89
Mózes	87, 55
Pál	70
Pál	71, 70
Pál	86
Sámuel	92
Sámuel	99
Sándor	63, 111
Kisantal Sámuel	107, 105
Kispál Lajos	91
Miklós	71
Sámuel	68
Kocsis Dénes	61
Elek	109
Kolcsa Lajos	115
Kulcsár József	66
Kolozsvári Antal	64
Károly	92
Miklós	112
Sándor dr.	52
Kolumbán Ferencz	93
János	116
Kómán József	68
Konc György	92
István	119
József	119
Sándor	52
Konca József	56
László	96
Kondor Endre	68
Ferencz	66
Kónya Dénes	118
János	66
József	66
László	73
Korondi Mózes	120
Koronka Gábor	83
Kósa Mihály	96
Kozma Dénes	115
Ferencz	70
István	64
József	62
Kovács Dénes	102

Kovács Domokos	120	Gergely	90
Elek	93	Ignác	99
" Ferencz	70	János	88
" Ferencz	85	" Simon	97
István	102	Lázár Mihály	102, 105, 108
István	110		110, 123
István	114	Lengyel János	118
János	60	Lénárd József	119
János	90	Lénárt Károly	75
József	95	Lénárt Samu	75, 77
József	101	Lészai Ferencz	52, 63; 117
József	108	" Lajos	63
Károly	70	" László	122
Károly	111	Losonci József	88
Mátyás	89	Löffl Pál	68
Mihály	98	Lőrinc András	79
Mózes	101	Ferenc	65
Nándor	89	" Gáspár	103
Ödön	52, 116	" Lajos	107
Sámuel	72	Lőrincz Sándor	107
Sámuel	112	Lőrinczi Dénes	90
Sándor	69	György	96
" Sándor	70	János	86
" Sándor	102	" János	87
Kovácsi Mihály	78	" Miklós	116, 85
Köblös István	75, 78	Lőthe Lajos	116
Könczi Gyula	113	Lukács Antal	53
Kökösi Sándor	120	Ferencz	97
Kölönte József	98, 101	" József	76
Költő László	69, 67	Madaras János	86
Kömöcsi Márton	62	" János	90, 89
Kövendi Károly	70	Madarász Veronika	114
József	114	Magyari Dániel	87
" József	122	István	108
Kövér András	60	" Károly	107
Kulcsár István	98	Magyarósi Ferenc	109, 108
" János	94	" István	71, 119
Kun Károly	71	Makkai András	99
" Kocsárd gr.	53, 122	Dávid	90
Kusztos József	88	" Domokos	117
Lakatos Károly	76	" Márton	61
Lányi Sándor	103	Maksai Áron	101
László Albert	99	" Gyula	101
Ferencz	83	Marosi József	69
		" Samu	121

Málnási Ferenc	88
Károly	61
Lajos	112
Mántó György	100
Márk Antal	97
Mihály	109
Pál	97
Márkó József	107
Márkus Samu	121
Máté Albert	83
Barabás	111
Dániel	77
Elek	82
József	62
Mártián Endre	77
Márton András	74
József	90
Mátyás Boldizsár	64
György	64
Károly	108
Mihály	60
Mihály	106
Zsigmond	74
Medgyes Lajos	112
Medgyesfalvi József	119
Mentovich Ferenc	119
Menyhárd András	100
Meszta Lajos	66
Mezei András	60
Mezei Zsuzsánna	63
Mihále Elek	66
Mihály Gergely	86
Lajos	115
Pál	98
József	94
Mihályfalvi Ferenc	111
Károly	109
Sámuel	60
Mihályi Károly	116
Sándor	74
Mike Lajos	66
Miklós Sándor	59
Miklósi János	100
József	60, 122
Mikó Imre gr.	52, 116, 123

Molnár Ábel	85
Albert	57
Albert	103
András	86
Bonaventura	111
Dániel	88
Dániel	102
Dániel	109
Ferencz	59
György	93
János	106
Károly	115
Lajos	86
Márton	60
Miklós	69, 67
Rafael	109
Samu	60
Zsigmond	119
Moré Albert	78, 57
Domokos	94
Károly	58
Mózes István	84
Mózes József	78
Mózes Mihály	83
Muzsnai Antal	82
Dénes	89
Ferencz	82
János	85
János	85
József	97
Károly	80
Pál	88
Sándor	95
Nagy Antal	115
Albert	82, 81
András	123
Ábel	74
Árpád	109
Abrahám	80
Aron	105
Benedek	64
Dániel	73
Dániel	96
Domokos	86
Domokos	94

Nagy Elek	75	Nagy Sándor	105
Elek	77	" Sándor	106
Elek	97, 77	" Sándor	107
Ferenc	64	Tamás	56
Ferenc	69	" Zsigmond	67
Ferenc	71	Nemes András	96
Ferenc	89, 95	Gyula	121
Ferenc	103	József	100
Ferencz	107	" Károly	87
Ferenc	118, 110	" Sámuel	100
Gergely	106	" Sándor	89
György	68	Némethi Mihály	101
György	74	" Gergely	111
György	106	Novák János	88
" Ignác	122	Nyárádi Lajos	118
" Imre	121	Nyeszti Lajos	69
János	73	Nyirő József	65
János	82	" Lajos	65
János	90	" Sámuel	65
" János	103	Olász Domokos	94
József	119, 116	Orbán Antal	114
Károly	78	Elek	87, 84
Károly	89	Ferencz	100
Károly	93	" István	106
Károly	113, 116	József	60
Lajos	67	József	91
" Lajos	69	" Károly	89
Lajos	73, 72	László	107
" Lajos	98	" Mihály	120
Lajos	120	Orosz Miklós	70
László	70	Ozsvát Lajos	71
László	82	" Mihály	88
Leopoldné	115	Ősz József	89
Mihály	71	" Salamon	108
" Mihály	80	" Sándor	87
" Mózes	89	Paizs László	89
Mózes	99	Palánki Károly	69
Pál	52, 99	Pallós István	91
Péter	61	Pap András	114
Sámuel	65	Ádám	113
Sámuel	86	" Dávid	60, 59
" Sándor	95	" Domokos	118
Sándor	101	Elek	88, 86
Sándor	101	" György	70

Pap István	73, 123
Pap Sámuel	71
Sámuel	77
Zsigmond	119
Parajdi Károly	89
Parádi Kálmán	62, 118
Parlagi Elek	69
Elek (ifj.)	70
Pataki Dénes	89
Károly	67
Lajos	89
Pál	120
Pál Balázs	100
Domokos	68
Károly	119
Sámuel	109
Pálfi Elek	103
János	106
Mózes	98
Páljános Károly	122
Pálosi Sándor	89
Páncél Ferenc	74
Károly	113
Pápai József	113
Pásztor Sándor	92
Perdi Mihály	109
Pergő Márton	77
Pethő György	89
János	107
Mózes	104
Petőfi Eliza	115
Petra Mózes	100
Petri János	115
Jánosné	115
Péntek József	70
Péter Albert	56
Antal	75, 77
István	80
István	90
István	99
József	57
Károly	108
Pál	65
Péterfi Elek	90

Péterfi Ferenc	75
Ferenc	85
Károly	78
Károly	119
Lajos	89
László	57
Pogány György	52, 58
Porcsalmi Sámuel	71
Porzsolt Ádám	88
Pungur Gyula	70
Puskás János	94
Lajos	106
Pünkösti Ferencz	108, 105
Püspök József	70
Püspöki Mihály	74
Radó Mózes	56
Ravasz János	88
Rác Albert	107
Péter	68
Sándor	73
Ráckövi Samu	118
Ráduly Sámuel	90
Zsigmond	94
Rákosi Bálint	102
Lajos	88, 86
Sándor	67
Reumann Frigyes	122
Régeni Ferencz	118
Réthi János	54
Révai Lajos	113
Pál	71
Rigó György	72
Rózsa Károly	68
Sala Mózes	97
Salamon György	77
Salánki Zsigmond	71
Sarkadi Lajos	65
Antal	71
Sámi László	118
Sámuel József	93
Sándor Áron	109
Elek	112
Gergely	98
János	58

Sándor János	60
János	122
József	99
" Károly	101
" Mihály	110
Sárkány Ferenc	118, 52, 62
" Dániel	82
Sárközi Károly	64
Sármási Áron	54
Schevassus Ferencz	119
Schilling Ottó	52
Schmiedt György	116
Sebesi István	120
Sebess György	70
Sebestyén Ferenc	64
József	87
József	94
Károly	104
Péter	77
" Sándor	60
Seifert Mari	62
Sepsi Mihály	77
Sextin Antal	71
Séra Elek	61
" János	69
Sikó József	114
Simó Dénes	123
Simó Sándor	110
Simó József	101
Simon Elek	83
Endre	101
János	92
" József (ifj.)	83, 85
" József	87
" Károly	84
" Lajos	82
Sipos József	78
József	82
" József	98
Sófalvi Miklós	66
Soltész Sámuel	87
Solymosi István	98
" Lajos	96
Somkereki Miklós	78
Somogyi Jenő	116

Somogyi György	71
Károly (ifj.)	67
" Károly (id.)	71
" Sámuel	67
Sorbán János	114
Sós Farkas	99
József	78
József	107
" Károly	69
Surányi Gyula	70
Sűkősd Ferenc	60
" István	88
" Sándor	96
Szabó Albert	75
Ádám	52
Dénes	108
Elek	71
Endre	63
Ferenc	60
Ferenc	90
Ferencz	106
István	65
István	84
István	94
János	89
János	109
József	77
" József	77
József	81, 82
Károly	110
Lajos	68
Lajos	73
Lajos	90
Lajos	121, 109
Mihály	64
Miklós	121
Pál	59
Pál	67, 68
Sámuel	82
" Sámuel	98
" Sámuel	118
" Sándor	72
Szacsva János	114
Szakács István	63, 65

Szakács István.	97
János	65
János	111
Károly	120
Miklós	74
" Mózes	120
Szalkai József	90
Szalma György	84
József	91
Szathmári Ábel	90
János	76
Sándor	77
Szász Béla	52, 62
Domokos	61, 118
Ferenc	89
Ferenc	69
Gerő	52, 61
Gergely	73
János	80, 79
István	84, 81
József	80
József	103
József	104
Károly	90
Lajos	62
Miklós	121
Szegedi Miklós	53, 55
Szekeres Elek	115
Szentes Gyula	78
István	76
Szentesi Áron	112
Szentgyörgyi Imre	115
István	115
János	100
József (ifj)	98
József (id.)	102
Lajos	66, 62
Lajosné	62
Lajos	66
Mózes	114
Szentiványi Ferenc	62
Szentkirályi Gábor	58
Lajos	79
László	70

Szentkirályi Sándor	88
Szentpáli Ignác	58
Szenpéteri János	61
Székely Dani.	59
Elek	58, 60.
Ferenc	84
Ferenc	116
Gergely	102, 105,
	108, 110, 123.
György	59
István	71
István	98
János	75
János	109
János	115. 114
József	76
József	87
László	57
Mózes	103
Sámuel	91
Sándor	93
Szigethi István	61
Szijj Elek	56
Szikszai Lajos	121
Szilágyi Párkás	112
Gyula	118
József	55
Károly	93
Károlina	63
Márton	70. 68
Mihály	68
Pál	58
Zsigmond	54
Szilvási Sándor	91
Szilveszter Domokos	96
János	89
Szini János	110
Szombathi Károly	70
Szotyori István	111
József	107
Szőcs Dániel	105
Károly (id.)	69, 67
Sámuel	69
Sámuel (dr.)	112

Szőllősi István	90
Szuec György	116
Takács József	56, 57
" Mózes	97
Tamás Dániel (id.)	65
" Dániel (ifj.)	66
" Ferenc	78
Tamó Károly	109
Tamó Lajos	110
Tankó Ferencz	54
" József	57
Tatai Ferenc	65
Tattiás Ferencz	110
Tavaszi József	110
Tarkányi Márton	62
Teleki Domokos gr. (id.)	86
Teleki Domokos (legid.)	115, 117
" Miklós gr.	81
" Sándor	107
Téglás György	97
" István	59
Técsi József	68
" László	69
Thuroci Pál	91
Timár Károly	95, 63
" Lajos	65
Tisza László	58
Tokai János	91
" Sándor	69
Tokos Sándor	56, 57
Tokos Bálint	73
Toldalagi Viktor gr.	53, 86
Tolnai Lajos	115
Tolvaj József	89
Tolvaj Zsigmond	114, 120
Tordai Sándor	89
Id. Torockai Miklós gr.	58
Ifj. Torockai Miklós gr.	58
Toth Imre	70
" György	77
" János	92
" Márton	89
" Mózes	58, 61

Tóth Tamás	62
" Tamásné	62
Tőkés József	119
Török András	86
" Ferenc	57
" Ferenc	69
" Ferencz (ifj.)	68
" István	60
" István	121
" Károly	78
" Lőrincz	84
Tötös János	71
Tulogdi István	64
Turbucz Ferenc	112
Tusa György	88
" János	111
Ugrai Gyula	115
Ugron János	120
Ujvárosi János	93
Uy Bálint	121
Ujvári Samu	97
Ujvári József	68
Ujvári József	105
" Sándor	92
Urr György	119
Zakariás Dániel	54
Zajzon András	109
Zajzon Farkas	106, 123
" Ferenc	114, 120
" Géza	86
" István	110
" János	115
" József	58
" Károly	60
" Mihály	103
Zaturecki Gábor	123
Zaturecki Károly	59
Zách Antal	119
Zágoni Mózes	100
Zeyk József	122
" Károly	95, 116
Zilinczi Pál	83, 81
Zoltáni Elek	111
" Imre	84
Zöld János	83

Zsigmond Ferencz	104	Vályi Pál	89, 86
István	105	Vásárhelyi Mihály	59
„ József	84	Veit Lajos	122
„ Lajos	93	Venger Felix	119
Vadas Ilka	110	Veres Ferenc	77
„ Zsuzsánna	62	Ferenc	98
Vajda Dénes	85	Ferenc	108
„ János	88	József	87
„ Miklós	82	„ József	86
Vajna Antal	116	„ Kálmán	59
„ Áron.	59	„ Károly	74
István	112	„ Márton	74
„ Sándor	123	„ Mihály	76
Valler József	65	„ Mózes	87
Varga János	89	„ Sándor	57
Ferenc	90	Verestói György	70
„ György, .	87	Vécý Domokos	65
„ József	95	Vékás Jajos	109
„ István	65	Vén Mihály	56
„ Sámuel	85	Vince Dániel	116
Varró István	80, 79	„ Ferenc	76
„ József ,	85	Ferenc	75
Vass Albert gr.	75	„ István	77
Adám gr.	75	Viski József	64
Dénes (ifj.)	107	Pál	71, 67
„ Dénes (id.)	107	Sándor .	66
Ferenc	94	„ Zsigmond	66
György	77	Vitályos János	107
„ István	87	György	111
Lajos	70	József .	122, 113
„ Lajos	123	„ Józsefné	113
Vaska János i	69	Vitmájer Leopold	65
Vágó Sámuel	71	Vitus Lajos	122
Vályi Elek	80. 79	Vizi György	89
„ János	85	Wesselényi Ferenc, br. id.	72, 121
„ Károly .	115	Ferenc br. (ifj)	121
Várkonyi László	70	„ Miklós	67 121

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület

egyházai.

Abafája	82	Asszonynépe	96
Abod	86	Átosfalva	89
Abosfalva	94	Ajta (Közép)	103
Ábrahámfalva	102	Ajta (Nagy)	103
Abrudbánya	57	Ajta (Szárász)	103
Abucsa	55	Ajton	64
Adámos	94	Bábalalma	95
Adorján (K.)	87	Bábolna	56
Adorján (N.)	87	Bábony	64
Agárd	88	Babuc	72
Ágyagfalva	98	Bácsi	53
Ákos	67	Baca	75
Ákosfalva	89	Bacalár	55
Alamorj.	89	Bacon (Kis)	103
Albis (K.)	110	Bacon (Nagy)	103
Almakerék.	93	Bádok	72
Almás	84	Bagó	59
Almás (K.)	55	Bagos	67
Almás (N.)	64	Bágy	98
Almás (Sz.)	91	Bágyon	58
Al-Ör	73	Baksa (M.)	68
Alparét	74	Bala	82
Al-Torja	111	Balavására	91
Andrásfalva	89	Balázsfalva	79
Andrásfalva (M.)	99	Balázsfalva (Alsó)	79
Angyalos	105	Balázsfalva	96
Apáti (Delő)	76	Balázstelke	91
Arany	56	Báld	76
Aranykút	78	Balla	67
Aranyos (Móric)	80	Bánd (Mező)	86
Arapatataka	105	Bánpaták	55
Árdó	67	Bánya (Kis)	66
Arkos	105	Bányabükk	61
Árokalya	80	Banyica (Sz.)	85
Árpástó	75	Bár	53
Árváthfalva	99		

Barátos . . .	109
Barcsa (K.)	55
Barcsa (N.)	55
Bardoc . . .	103
Baroth . . .	104
Batiz . . .	53
Bátos . . .	85
Bazéd . . .	88
Bajesd . . .	54
Bajom . . .	94
Bece (M.) . .	96
Bede . . .	86
Béld . . .	60
Bencenc . . .	54
Benedek . . .	57
Benedekfalva .	68
Benedek (Szt.)	77
Bénye (M.) . .	96
Bere . . .	88
Bereck . . .	115
Beresztelke . .	82
Berethalom . .	93
Berek (virágos)	77
Berekszó . . .	54
Bergenyé . . .	86
Berkenyes . . .	76
Berkesz (S.-M.)	72
Berlád . . .	80
Bernád . . .	92
Berve . . .	57
Bese . . .	93
Besenyő (Buzás)	91
Besenyő . . .	106
Beszterce . . .	80
Béta . . .	99
Bethfalva . . .	98
Bethlen . . .	75
Bethlenfalva . .	114
Bibarcfalva . .	104
Bikafalva . . .	98
Bikal (Magyar)	64
Bikfalva . . .	105
Bilak . . .	80
Bitá . . .	110

Bisztra . . .	82
Blenke Póján . .	73
Bocsárd (Buzás)	96
Bocsárd (Boros)	57
Bodok . . .	106
Bodola . . .	106
Bodon (Hagymás)	86
Bodon (Mező) . .	91
Bodos . . .	104
Bogártelke . . .	64
Bogát (Maros) . .	92
Bogát (O.) . . .	97
Bogát (Olt) . . .	100
Bogáta (M) . . .	74
Bogáta (O.) . . .	74
Bogdánd . . .	67
Bokaj . . .	54
Boldogfalva (Öröly)	53
Boldogfalva . . .	92
Boldogfalva (Alsó)	102
Boldogfalva (Felső)	98
Bolya . . .	96
Bonchida . . .	75
Bongárd . . .	76
Bonyha (Szász)	92
Boos . . .	56
Borbánd . . .	57
Borbátviz . . .	53
BorBerek . . .	57
Borosnyó (Kis)	106
Borosnyó (Nagy) .	106
Borsa . . .	72
Borzás . . .	67
Borzás (Magyar)	75
Borzás . . .	95
Botháza . . .	76
Bozs . . .	88
Böd . . .	76
Bögöz . . .	98
Bölkény . . .	82
Bölkény (Magyar)	82
Bölön . . .	104
Bőd . . .	86
Bőösháza . . .	67
Bözöd . . .	98

Bőződ-Ujfalu	98	Csókfalva	89
Brád	54	Csolnakos	55
Branyicska	55	Csomafája	72
Brassó	106	Csembord	59
Brázova	56	Csongva	61
Bréte (Szász)	76	Csopea	54
Brettye (Maros)	55	Csula	54
Brettye (Magyar)	55	Csóra	57
Brettye (Oláh)	54	Csúcs (M.)	59
Buda (B.-O)	64	Csúcs	55
Budak (Kis)	80	Csüdötelke	95
Budak (Szász)	80	Czelina	100
Budatelke	80	Czég (N.)	77
Bun	99	Czég (K.)	77
Bujtur	55	Czege	76
Búza	76	Czégény (Kr.)	68
Búzaháza	87	Czegő (Szász)	80
Buzd	96	Czelna	57
Bükkös	55	Czikó	70
Bülgezd	68	Czikmántor	93
Bürkös	96	Czikud	76
Csaholy (M.)	68	Czintos	60
Csapó	92	Czofalva	109
Csán (M.-N)	59	Dakk	100
Császári	76	Daal	74
Csávás (Mező.)	87	Dálnok	111
Csávás (Szász)	92	Dálya	99
Cseh (Szilágy)	68	Damos	64
Csekefalva	99	Dányán (Szász)	92
Csekelaka	59	Darlacz	91
Cserefalva	87	Darocz	64
Cserged (Nagy)	93	Dátos (M.)	94
Csernek	74	Debrek (Nagy)	77
Cserna-Keresztur	55	Décse (Magyar)	76
Csernáton (Alsó)	111	Décse (Maros)	59
Csernáton (Felső)	111	Déda	82
Cseszve (Al-)	61	Dedrád	85
Csejd	87	Dedács	56
Csiba	90	Déés	111
Csicsó-Hagymás	77	Dég	94
Csicsó Keresztur	77	Déllő (Apáthi)	76
Csikfalva	87	Déllő (Magyar)	92
Csigmó	54	Déllő (O)	92
Csinád (Erdő)	82	Demeterfalva (Süket)	89
Csóka	87	Demsus	56

Dengeleg	73	Erked	69
Derzs	100	Erked (Szász)	83
Derzse (M.)	74	Ernye (Nagy)	87
Désfalva	93	Ernye (Szt.-)	92
Detrehem (Al.)	59	Erősd	106
Detrehem (Fel.)	59	Erzsébetváros	92
Dézsakna	72	Esküllő (K.-)	73
Dézháza	68	Esküllő (N.-)	73
Déva	54	Eszmény	73
Devecser (N.)	76	Étfalva-Zoltán	106
Dicsfalva	98	Etéd	99
Diód	76	Faragó	85
Diós	64	Farcád	99
Diósd	68	Farkadin	54
Disznajó	82	Farnas	64
Doba (Kis)	68	Fehérvár (Gy.)	57
Doba (Nagy)	68	Fehérvíz	54
Dobofalva	99	Feketelak	76
Doboka	73	Elfalu	82
Doboly (Al-)	106	Fele	87
Doboly (Fel-)	106	Fellak (Szász-)	78
Dobra	55	Fel-Ór	77
Domb	85	Feltorja	111
Domokos	73	Fenes (O.-)	64
Dosz	85	Fenyéd	114
Drág	73	Fejéregyház	99
Drassó	57	Fejérd	64
Ege	99	Fiátfalva	99
Egerbegy	59	Fintaháza	87
Égerhát	69	Fodorháza	72
Egerpatak	106	Fogarás	113
Egeres	64	Folt	56
Eprespatak	68	Folyfalva	88
Egrestő	93	Fotos	107
Egyed (Szt.-)	76	Forró	96
Ehed	87	Földszin	93
Ennyed (Fel-)	59	Földvár (Meleg)	76
Enyed (Kis-)	96	Földvár (Székely)	59
Enyed (Nagy-)	112	Fráta (Magyar)	76
Ercse (Nagy-)	82	Fugad	97
Ércpatak	66	Futásfalva	111
Eresztevény	106	Füld	65
Ér-Hatvan	71	Füle	104
Ér-Girolt	69	Fülpös (Kis-)	83

Fülpös (Nagy-)	83	Hadrév	59
Fűzes (Ördöngös)	76	Hagymás (N.)	74
Fűzkút	76	Halmágy (N)	55
Gagy	99	Halmágy (K.-)	55
Galac	53	Harangláb	93
Galac	80	Harasztos	60
Galgó	73	Harasztos	85
Galambod	87	Harasztkerék	87
Galambfalva (K.-)	99	Haroly	110
Galambfalva (N.)	99	Hari	96
Galonya	82	Harina	80
Gáld (Alsó-)	57	Haró	54
Gálfalva (Vámos)	93	Hatolyka	111
Geges	87	Havad	87
Gelence	110	Havadtő	90
Gerend	59	Hátszeg	54
Gernyeszeg	83	Héderfája	93
Gezse	60	Henningfalva	57
Gidófalva	107	Herepe (Magyar.)	93
Girbó	57	Hermán (Magyar)	104
Girólt	74	Hétbükk	82
Gogány	93	Héjasfalva	99
Gombás	59	Hévíz	100
Gonzága	54	Hidalmás	73
Gorbó (M.)	66	Hidegkút (M.)	101
Goroszló (Nagy-)	68	Hidegvíz	97
Göcs	90	Hidvég	107
Göc	76	Hilib	110
Göde-Mesterháza	84	Hodgya	100
Görcsön	68	Holdvilág	93
Görgény (Kis)	90	Holtmaros	83
Guraszáda	55	Hoszszauszó	96
Gyalakúta	87	Hosszufalu	106
Gyalmár	54	Hosszúfalva	73
Gyalu	64	Horváthi-Petenye (Kr.)	68
Gyeke (Nagy-)	77	Hosdát	54
Gyertyános	56	Hunyad (Bánffy-)	64
Gyéres (Oláh-)	77	Hunyad (Vajda-)	54
Gyéres (Aranyos)	59	Ida (Nagy-)	85
Gyógy (Alsó-)	54	Idecs (Alsó-)	82
Györgyfalva	64	Idecs (Felső)	85
Gyula	72	Igen (Magyar-)	57
Gyulas	95	Ikafalva	111
Gugó	73	Ikland (M-.)	92
Hadad	68	Ikland	87

Iklód (K.)	78	Kecset	73
Iklód (N.-)	78	Kecset .	100
Ilonda (N.-)	73	Kecskedága	56
Ilye (Kis-)	82	Kecze .	60
Ilye (Maros-)	55	Keczel (M.-)	68
Ilyefalva	113	Kede . .	101
Ilosva (Alsó-)	76	Kelementelke	88
Ilosva .	76	Keményfalva	102
Imecsfalva	110	Keménytelke .	73
Inaktelke	65	Kend (Szarvas)	92
Inakfalva	59	Kend (K.-)	93
Incsel	66	Kend (N.-)	93
Ipp .	68	Kendőrmál	74
Ispánlaka	60	Kendő	88
Istvánaáza	60	Kentelke	80
Iszló	87	Kercsed .	60
Ivánfalva	96	Keresztur (Cs.)	77
Íkackó .	73	Keresztur (Sajó)	78
Kadicsfalva	114	Keresztur (Szilágyfő-)	69
Kakas	87	Keresztur (Ördög)	73
Kamarás (Pusztá-)	76	Keresztur (Maros)	88
Kamarás (Vajda-)	77	Keresztur (Bere)	88
Kápolna (Felső-)	94	Keresztur (Székely)	100
Kapud .	60	Keresztur (Póka)	83
Kapus (Nagy)	65	Keresztur (Gerend)	60
Kapus (M.)	92	Kercsesora	97
Kapus (K.-)	65	Keresd	93
Kara	65	Kerlés .	80
Karatna . .	111	Kernyesd	55
Karácsonfalva (Ny.)	88	Keszü	77
Karácsonfalva	96	Kékes	77
Karácsonfalva	102	Kémend	55
Kaszabánya	55	Kémer	69
Kásva	85	Kénos	102
Kajla	79	Kérő	73
Kajántó	65	Ketesd	65
Katalinfalva	73	Kéthel	76
Katona	77	Kibéd	88
Kaál	87	Kide	73
Káptalan	60	Kilyén	107
Kálnok .	107	Királyfalva	82
Kályán (Magyar)	78	Királyfalva	94
Kányád-Jásfalva	109	Kisbánya	66
Kávás (Ér-)	68	Kisfalud	100
Kebele ,	88		

Kis-Kerék	97	Kudzsir	114
Kitid	55	Kutyfalva	94
Klopotiva	55	Kund	93
Kobor	100	Kriscesor	55
Kocsárd (O.-)	95	Kuzsma	80
Kocsárd (Székely-)	60	Kusaly	69
Kook	59	Küküllővár	94
Kolozs	65	Küsmöd	100
Kolozsvár	62	Laborialva	107
Koltó	73	Lapád (O-)	60
Komolló	107	Lapád (M.-)	97
Komlód	83	Lápos (Hagymás-)	73
Komjátszeg	61	Lápos (Magyar-)	74
Koppánd	59	Lándor	58
Koronka	88	Lecsmér	69
Kóród	65	Lekence (Sz.-)	80
Koslárd	57	Lekence (Magyar)	94
Kozárvár	73	Lele	69
Kozmatelke	85	Lesnyek	55
Kovászna	109	Lécfalva	111
Köblös (M.-)	73	Légen (Magyar)	77
Köbölkút	83	Léta (Magyar)	65
Kőfarka	77	Libánfalva	85
Kőhalom	100	Lindzsina	54
Kőbér	82	Lisznyó	107
Kökös	107	Livadia	53
Kölpény (Mező-)	88	Lompérd	76
Kőpec	104	Lombért	69
Körispatak	100	Lóna (Ar-)	59
Körös (Ér-)	69	Lokod	102
Körös	109	Lóna (Kendi)	74
Körösbánya	55	Lóna (Szász)	65
Körösfő	65	Lozsád	55
Köröspatak	107	Lőrincfalva	88
Körtefája	83	Lőrinczréve	60
Középfalva	77	Lövété	114
Középlak	65	Ludas (Maros-)	92
Kövend	58	Ludvög (Szász-)	85
Kövesd	96	Luka-Ilencfalva	88
Kövesd (Sz.-)	69	Lunka	55
Kövesd (M.-)	88	Macsкас (Hosszszu-)	72
Krakkó	56	Macsкас (Magyar)	74
Kraszna	69	Macesd	54
Kucsuláta	100	Madaras (Backa-)	88
Kudu	77	Madaras (Mező-)	88

Magyaró	83	Miriszló	60
Magyarós	89	Mocs	76
Magyaros	98	Mocsolya	69
Magyarós . .	107	Moha .	100
Magyaros (S.-)	80	Mon (Nagy-)	70
Magyarókereke	65	Monó	69
Makfalva	89	Monor	80
Mákó	65	Monostor (Gyero-)	65
Maksa	111	Moson .	87
Málom	77	Móric (Aranyos-)	80
Málnás .	107	Mojos	84
Malomfalva	90	Muzsna	100
Malomviz	55	Nádas .	93
Mánya	74	Nádas (M.-)	65
Margita .	92	Nádasd (Alsó-)	54
Margita (Szt.-)	77	Nádasd (Hadad-)	69
Márkod	89	Nagyfalu (Apa-)	77
Márkosfalva	111	Nagyfalu (Szil.-)	70
Marospart	57	Nagyida	85
Martonos	107	Nagylak	60
Martinesd .	55	Nalác .	54
Martonfalva (K.)	111	Na'ác-Vád	54
Máté (M.)	80	Négerfalva	77
Mátéfalva .	114	Néma .	74
Mátisfalva . .	100	Nemegye (Magyar-)	77
Mátisfalva (K.-)	111	Németi (Szamos-Ujvár)	78
Mája	89	Németi (Maros-)	54
Medesér . .	101	Noszo.y	77
Medgyes (Sz.-)	91	Novaj .	77
Medvés .	94	Nyáradtő	88
Megykerék .	60	Nyárszó	65
Méhes (Mező-)	76	Nyéc	80
Menyő	69	Nyén	107
Méra .	65	Nyérce . . .	65
Mihályfalva (Kr.)	69	Nyires (Szász-)	77
Mihályfalva . .	97	Nyirsid	69
Mihályfalva (Cs.-)	75	Nyulas (K.-)	82
Mikefalva	94	Nyulas (N.-)	83
M ^h keháza	77	Nyujtod	115
Mikes	61	Öcfalva	100
Mikeszásza	97	Oklánd	102
Miklósvár	104	Oláhfalv	114
Miklósfalva .	102	Olosztelek	104
Mindszent (Ér-)	69	Oltszem	107

Ombuz	78	Petri (K.-)	66
Onak	73	Petri (N.-)	66
Orbó	60	Petrozsény	53
Ormány	74	Piski állomás	54
Oroszfalu	115	Piski	55
Oroszfája	83	Pocsfalva	93
Orsova	85	Póka	84
Osvály	74	Pocstelke	91
Osztró (N.-)	56	Pókafalva	97
Ozd	60	Poklisa	56
Ölyves (N.-)	84	Ponor	53
Ör (AL-)	73	Polyán (Aranyos-)	60
Ör (Fel-)	77	Polyán-Blenke	73
Örményes (M.-)	84	Preszáka	97
Örméyszékes	97	Pujon	78
Ős (Sz.-Uj-)	80	Puj	53
Pacal (Nagy-)	70	Radna (O.-)	53
Pagocsa	85	Radnóthfája	84
Palatka (Magyar-)	78	Radnoth	94
Papole	109	Rákos (Ar.-)	58
Panit (Mező-)	89	Rákos (Alsó-)	101
Panith	70	Rákosd	56
Parajd	101	Rápoltt	56
Pata	65	Ráton	70
Patakvalva	101	Rea	54
Páké	109	Recsenyéd	102
Páncélcseh	74	Remete	72
Pászmos	80	Retteg	78
Páva	109	Récse	70
Péér	70	Régen (Magyar-)	84
Pele-Keszi	70	Régen (Soász-)	84
Perecsen	70	Réty	107
Peselnék	111	Ribice	54
Petes (Al-)	55	Rigmány	90
Petes (fel)	55	Röd	64
Pestény (Nagy-)	55	Rovás	96
Pete	92	Rudabánya	54
Petek	101	Rugonfalva	101
Petele	83	Rus	54
Péterfalva	56	Rusor	54
Péterfalva (M.-)	97	Rücs	84
Péterlaka (M.-)	84	Saldorf	96
Péterlaka (O.-)	60	Salkó	96
Petőfalva	110	Sarmaság	70

Sajó (Kis-)	80	Sóspatak	92
Sajó (Nagy)	80	Sóvárad	89
Sályi (O.-)	92	Sövényfalva	94
Sályi (M.-)	92	Sülelmed	70
Sámsond (Mező-)	89	Sülye (Magyar)	94
Sámson (Sz.-)	70	Sükő	101
Sárd	57	Szabéd	88
Sárd (M.-)	66	Szacsva	107
Sárd	99	Szakácsi	70
Sándorfalva	101	Szakál	92
Sárpatak	84	Szamosfalva	62
Sárpatak	99	Szancsal	97
Sármás (K.-)	77	Szarvad (T.-)	70
Sármás (N.-)	77	Szava	78
Sáros	93	Száldobos	104
Sáros (M.-)	95	Szálláspataka (F.-)	54
Sáromberke	84	Szántó (T.-)	70
Sárvár	78	Szárazpatak	111
Sárvásár	65	Szászsebes	57
Segesvár	99	Szászváros	113
Selye	89	Szeben (Nagy-)	97
Selyk	97	Szederjes	101
Semesnye	74	Szederjes (K.-)	82
Seprőd	89	Szelecske	73
Serély	53	Szemerja	103
Septér	85	Szempál	64
Siklől	101	Szengyel (Erdő-)	84
Siménfalva (Alsó-)	101	Szengyel (M.-)	92
Simontelke	80	Szerdahely	96
Sófalva	80	Szerda (Nyárad-)	90
Sófalva (Alsó-)	101	Szeszárma	75
Sófalva (Felső-)	101	Szt.-Abrahám	99
Solymos (Kis)	96	Szt.-András (Sajó-)	78
Solymos (Kis)	101	Szent-Anna (Maros)	90
Solymos (Nagy-)	101	Szent-Anna (Nyárad-)	89
Solymos (Maros-)	56	Szt.-Benedek (Nyárad-)	89
Solyomkő	72	Szt.-Benedek	77
Somkerék	78	Szt.-Benedek	94
Somkút (N.-)	72	Szt.-Erzsébet	102
Somlyó (Sz.-)	70	Szt.-Gerlice	89
Somosd	89	Szt.-György	55
Somogyom	91	Szt.-György (Erdő-)	90
Somostelke	94	Szt.-György (Sepsi-)	114
Somtelke	66	Szt.-György (Válya-)	55
Soosmező	73	Szt.-György (Torockó)	59

zt.-György (M.-)	84	Székes	89
zt.-Háromság	86	Szélkút	94
Szt.-Ivány (Kebele)	88	Széplak (Küküllő-)	95
Szt.-Ivány (Csitt-)	90	Széplak (Dedrád-)	85
Szt.-István	89	Szilágyszeg	71
Szt.-Imre (Maros-)	57	Szilvás (Alsó-)	54
Szt.-Imre Nyárad-)	89	Szilvás (K.-)	73
Szt.-Ivány	107	Szilvás (M.-)	84
Szt.-Ivány (Sz.-)	93	Szilvás (Felső)	54
Szt.-Ivány (Vasas-)	76	Szilvás (Viz.-)	78
Szt.-Imre (Görgény-)	84	Szilvás (O.-)	61
Szt.-Iván (Vajda)	85	Szind	60
Szt.-Katolna	115	Szinye	74
Szt.-Király (Sepsi-)	108	Szodoró	71
Szt.-Király (Ér-)	70	Szokol	85
Szt.-Király (Názán)	90	Szokolma	102
Szt.-Király (Kalota-)	66	Szombatfalva	114
Szt.-Király (Gyóres)	59	Szombattelke (Ér-)	78
Szt.-Király (M.)	61	Szopor (Mező-)	76
Szt.-Király (Szil.-)	71	Szotyor	108
Szt.-László	66	Szováth (Alsó-)	78
Szt.-László	93	Szódemeter	71
Szt.-László	102	Szőkefalva	95
Szt.-Márton (Dicső)	95	Szőrcse	109
Szt.-Márton (Kóród-)	94	Szővérd	90
Szt.-Márton (Soós)	59	Sztána	66
Szt.-Márton (Homorod-)	102	Szuliget	56
Szt.-Márton (M.)	84	Szucsák	66
Szt.-Márton (Sz.-K.-)	78	Tacs	80
Szt.-Mihály (P.)	74	Tamásfalva	65
Szt.-Mihályfalva	60	Tamásfalva	109
Szt.-Mibálytelke	76	Tancs	85
Szt.-Miklós (Bethlen-)	94	Tasnád	71
Szt.-Miklós (Káposztás-)	90	Teke	85
Szt.-Miklós	101	Telek	55
Szt.-Pál (Homorod)	102	Telek	109
Szt.-Pál (K.-)	92	Telek (O.-)	84
Szt.-Péter (Uzdi-)	85	Telekfalva	102
Szt.-Simon	90	Teremi (N.-)	95
Szt.-Jakab	76	Tibód	114
Szt.-Jakab (Sz.-)	80	Tóhát	76
Szt.-Jakab	60	Tóhát	92
Széér	71	Toldalag	83
Szék	78	Tomesd	55

Tompa .	90	Uzon	108
Tompaháza	61	Ürmös	104
Toplica (O.-)	84	Üvegsür	85
Torboszló	90	Jákótelke	64
Torda (Ó.-)	60	Jára (Al-)	66
Torda (Új-)	61	Jára (M.-)	85
Tordos .	56	Jásfalva	100
Torja (Al-)	111	Jedd	90
Torja (Felső-)	111	Jenő (K.-)	74
Toroczkó	59	Jobbágyfalva	87
Totesd	54	Jod .	84
Tóti (Kis-)	55	Jövedics	92
Tóti (Nagy-)	55	Zabola	109
Tőrk (Alsó-)	74	Zágon	110
Tőrk (Felső-)	74	Záh (Mező)	76
Tötör	73	Zalán	108
Töviss	57	Zalathna	57
Tur	61	Zalasd	56
Tuson	85	Zám	55
Tustya	54	Zajkány	56
Tür	97	Zentelke	66
Türe	66	Zejkfalva	54
Udvarfalva	90	Zilah	71
Udvarhely (Sajó-)	78	Zoltán	106
Udvarhely (Szamos-)	71	Zoltán	101
Udvarhely (Székely-)	114	Zovány	71
Ugra	95	Zutor	74
Uncsukfalva	56	Zsibó	71
Unoka	82	Zsobok	66
Ujfalu .	61	Zsombor (Magyar)	74
Ujfalu (M.)	72	Zsombor (Szász-)	78
Ujfalu (Oláh-)	85	Vadad	87
Ujfalu (Oláh-)	102	Vadasd . .	90
Ujfalu . .	97	Valkó (M.-)	71
Ujfalu (Sz.-)	80	Valkó (Magyar-)	66
Ujfalu (Teremi-)	95	Vargyas	104
Ujlak (M.-)	92	Varsolc	71
Ujlak (Mező-)	85	Vaja	90
Ujlak (Somlyó-)	71	Vajdaszeg	60
Ujlak (Szamos-)	71	Vajasd	57
Ujszékely .	102	Vajola	80
Ujvár (Felső-)	61	Váca	55
Ujvár (Maros)	61	Vágás	99
Ujvár (Szamos-)	78	Válaszút	74

Váradja (Alsó)	57	Veresegyház	97
Váralja (Bálványos-)	78	Veresmart	61
Váralja (Gogány)	95	Verospatak	57
Várfalva	58	Vérvölgy	71
Vármező	64	Veszszód	97
Várhegy	90	Veszszős (Szász-)	92
Várhegy	110	Vice	79
Várhely	56	Vinc (Al)	57
Városfalva	102	Vinc (Fel)	61
Városvize (Felső-)	114	Vingárd	57
Vásárhely (Gyerő-)	66	Virágos-Berek	77
Vásárhely (K.-)	114	Visa	79
Vásárhely (M.-)	115	Vista	66
Vásárhely (Oláh-)	78	Vizakna	97
Vécs	85	Voldorf	102
Velkér	85	Völcsök	71
Veresegyháza	79		

